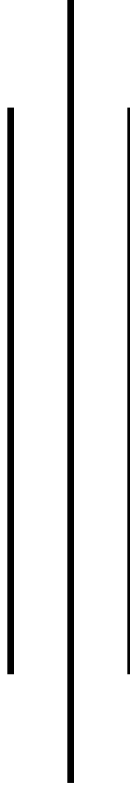

आर्थिक सर्वेक्षण २०७९/८०

कर्णाली प्रदेश सरकार

आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय

वीरेन्द्रनगर, सुर्खेत

प्राक्कथन

आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्मको प्रदेशभित्रका आर्थिक, सामाजिक परिसूचक, राजस्व र खर्चको अवस्था लगायतका सूचकहरू, राष्ट्रिय अर्थतन्त्रको विद्यमान अवस्था समेतलाई चित्रण गरी सङ्घीय अर्थ मन्त्रालयबाट सार्वजनिक गरिएको आर्थिक सर्वेक्षण, नेपालको राष्ट्रिय जनगणना, २०७८, कर्णाली प्रदेश योजना आयोगबाट प्रकाशन गरिएको प्रदेश पार्श्वचित्र, नेपाल राष्ट्र बैङ्क तथा बीमा समितिबाट प्राप्त तथ्याङ्क तथा प्रदेशस्थित विभिन्न विषयगत मन्त्रालयहरूबाट प्राप्त प्राथमिक तथा द्वितीयक तथ्याङ्कहरूलाई समावेश गरी आर्थिक सर्वेक्षण २०७९/८० प्रकाशन गरिएको छ।

कर्णाली प्रदेश सरकारको स्थापना पश्चात् दोस्रो पटक आर्थिक सर्वेक्षण तयार गरिएको छ। यस सर्वेक्षणमा प्रदेशको समग्र आर्थिक तथा सामाजिक स्थिति, सार्वजनिक वित्त, वित्तीय क्षेत्र, गरिबी निवारण, रोजगारी, सुशासन तथा सार्वजनिक सेवा, कृषि, वन, भूमि सुधार उद्योग, वाणिज्य, आपूर्ति र पर्यटनका साथै भौतिक पूर्वाधार, शहरी विकास, यातायात र जलस्रोततर्फका परिसूचकहरूलाई समावेश गरिएको छ।

प्रदेशभित्रका निकायमा कार्यरत जनशक्तिको उपयोग गरी उपलब्ध भएसम्मका तथ्याङ्क र स्रोत साधनको प्रयोगबाट यो आर्थिक सर्वेक्षण प्रकाशन गरिएको छ। आगामी आर्थिक वर्षमा यसलाई थप परिष्कृत बनाउने कार्यमा सबै महानुभावहरूको रचनात्मक सुझावको अपेक्षा गरेको छु।

यो आर्थिक सर्वेक्षण अर्थतन्त्रमा अभिरुचि राख्ने अर्थशास्त्री, नीति तथा योजना निर्माणकर्ता, अनुसन्धानकर्ता, लगानीकर्ता, उद्यमी, व्यापारी, शिक्षक, विद्यार्थी, सञ्चारकर्मी लगायत सबै सरोकारवालाहरूलाई उपयोगी हुने विश्वास लिएको छु। आर्थिक सर्वेक्षण तयारी कार्यमा संलग्न आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालयका सम्पूर्ण कर्मचारीहरू, तथ्याङ्क उपलब्ध गराई सहयोग पुऱ्याउने राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, प्रदेशभित्रका विषयगत मन्त्रालय, निकाय तथा कार्यालयका कर्मचारीहरू तथा पदाधिकारीहरूप्रति हार्दिक आभार प्रकट गर्दछु।

जेठ, २०८०

बेदराज सिंह

मन्त्री

तालिका सूची

- तालिका १.१: कर्णाली प्रदेश सम्बन्धी विवरण
- तालिका १.२: कर्णाली प्रदेशभित्रका स्थानीय तह सम्बन्धी विवरण
- तालिका १.३: कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या/लैङ्गिक अनुपात/परिवारको औसत आकार/ जनघनत्व
- तालिका २.१: विगत चार आर्थिक वर्षको कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मुल्यमा, रु. दश लाखमा)
- तालिका २.२: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (क्षेत्रगत, आधारभूत मूल्यमा, रु. दश लाखमा)
- तालिका २.३: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)
- तालिका ३.१: विगत छ वर्षमा कर्णाली प्रदेशको वार्षिक बजेट (रु. करोडमा)
- तालिका ३.२: कर्णाली प्रदेशको दुई आर्थिक वर्षको खर्च (रु. करोडमा)
- तालिका ३.३: पाँच आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेटको तुलनामा खर्च (प्रतिशतमा)
- तालिका ३.४: कर्णाली प्रदेशमा राजस्व परिचालनको अवस्था (रु. करोडमा)
- तालिका ३.५: आन्तरिक राजस्वको तुलनात्मक विवरण (रु. हजारमा)
- तालिका ३.६: खर्च र राजस्वको अवस्था (प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशतमा)
- तालिका ३.७: चार आर्थिक वर्षमा सङ्घीय सरकारबाट अनुदान प्राप्ति र खर्चको विवरण (रु. हजारमा)
- तालिका ३.८: चार आर्थिक वर्षमा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको बजेट र निकासको विवरण (रु. हजारमा)
- तालिका ३.९: कर्णाली प्रदेशमा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)
- तालिका ३.१०: कर्णाली प्रदेशमा जलवायु परिवर्तन बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)
- तालिका ४.१: कर्णाली प्रदेशमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या
- तालिका ४.२: कर्णाली प्रदेशमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको बैकिङ सेवाको अवस्था
- तालिका ४.३: कर्णाली प्रदेशमा निक्षेप सङ्कलनको अवस्था
- तालिका ४.४: कर्णाली प्रदेशमा रहेका बीमको शाखा तथा उपशाखा संख्या
- तालिका ५.१: प्रदेशगत गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)

- तालिका ५.२: कर्णाली प्रदेशका जिल्लामा आर्थिकरूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको विवरण
- तालिका ६.१: आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रमुख खाद्यान्न बालीको प्रदेशगत उत्पादनको अनुपात (प्रतिशतमा)
- तालिका ६.२: कर्णाली प्रदेशमा तरकारी, फलफुल, मासु र अन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण (मेट्रिक टनमा)
- तालिका ६.३: प्रदेशगत वन क्षेत्रको स्थिति
- तालिका ६.४: कर्णाली प्रदेशमा वन क्षेत्रबाट सङ्कलित राजस्वको स्थिति
- तालिका ६.५: कर्णाली प्रदेशमा वन क्षेत्रको स्थिति
- तालिका ७.१: कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विवरण (आर्थिक वर्ष २०७८/७९)
- तालिका ७.२: कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएका ठुला, मझौला तथा साना उद्योग सम्बन्धी विवरण
- तालिका ८.१: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट निर्माण भएका सडक सम्बन्धी विवरण (किलोमिटरमा)
- तालिका ८.२: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट निर्माण भएका पुल सम्बन्धी विवरण
- तालिका ८.३: कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएका सवारी साधन सम्बन्धी विवरण
- तालिका ८.४: कर्णाली प्रदेशमा भएको उडान सङ्ख्या र यात्रु उडानको विवरण
- तालिका ८.५: कर्णाली प्रदेशमा विद्युत उत्पादन क्षमता र विद्युत पहुँचको अवस्था
- तालिका ९.१: कर्णाली प्रदेशको स्वास्थ्य क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था
- तालिका ९.२: कर्णाली प्रदेशको शिक्षा क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था
- तालिका ९.३: कर्णाली प्रदेशका जिल्लामा विभिन्न प्रकोप तथा घटनाबाट मृत्यु तथा घाइतेको सङ्ख्या
- तालिका ९.४: सडक दुर्घटना सम्बन्धी जिल्लागत विवरण
- तालिका ९.५: मातृ मृत्युदर सम्बन्धी विवरण

चाई सूची

- चाई १.१: प्रदेशगत जनसङ्ख्या, जिडिपी र क्षेत्रफलको हिस्सा (प्रतिशतमा)
- चाई २.१: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र वृद्धिदर
- चाई २.२: राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत अंश (प्रतिशतमा)
- चाई २.३: तीन आर्थिक वर्षको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)
- चाई २.४: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशतमा)
- चाई २.५: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान (प्रतिशतमा)
- चाई २.६: कर्णाली प्रदेशको कुल अभिवृद्धिमा कृषि र गैर कृषि क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)
- चाई २.७: आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रहरूको योगदान (प्रतिशतमा)
- चाई २.८: आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)
- चाई २.९: कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति आय (प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय उत्पादन, अमेरिकी डलरमा)
- चाई ३.१: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०७९/८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको अनुमान र प्राप्ति (रु. हजारमा)
- चाई ३.२: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरिएको अनुदानको विवरण (रु. हजारमा)
- चाई ४.१: बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा प्रवाहको अवस्था (रु. दश लाखमा)
- चाई ५.१: प्रदेशगत बहुआयामिक गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)
- चाई ७.१: कर्णाली प्रदेशभित्रका राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटक सम्बन्धी विवरण
- चाई ९.१: प्रदेशगत मातृ मृत्युदरको अवस्था
- चाई ९.२: प्रदेशगत पाँच वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्मदरताको अवस्था (प्रतिशतमा)
- चाई ९.३: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या भएका स्थानीय तहको विवरण (प्रतिशतमा)
- चाई ९.४: जिल्लागत साक्षरताको अवस्था (प्रतिशतमा)
- चाई ९.५: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वृद्धिदर भएका स्थानीय तहको विवरण (प्रतिशतमा)
- चाई ९.६: जिल्लागत रूपमा ०-१४, १५-५९ र ६५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेर समुहको

जनसङ्ख्या सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

चार्ट ९.७: जिल्लागत रूपमा आपाङ्गता सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

छोटकरी रूप

BMIS:	Budget Management Information System
C-GAS:	Computerized Government Accounting System
GVA:	Gross Value Added
GDP:	Gross Domestic Product
LMBIS	Line Ministry Budget Information System
PAMS:	Public Asset Management System
PLMBIS:	Provincial Line Ministry Budget Information System
RMIS:	Revenue Management Information System
SuTRA:	Sub-National Treasury Regulatory Application
TSA:	Treasury Single Account
कि. मी :	किलोमिटर
गा.पा. :	गाउँपालिका
न. पा. :	नगरपालिका
मे. वा. :	मेगावाट

कार्यकारी सारांश

१. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) १.८६ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने आधारभूत मूल्यमा आर्थिक वृद्धिदर २.१६ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षको आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ५.६१ प्रतिशत रहेको थियो।
२. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा) रु. ५३ खर्ब ८१ अर्ब ३४ करोड हुने अनुमान रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ४९ खर्ब ३३ अर्ब ७० करोड रहेको थियो।
३. चालु आर्थिक वर्षमा कर्णाली प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) १.९१ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने आधारभूत मूल्यमा आर्थिक वृद्धिदर २.१८ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षको आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ५.३२ प्रतिशत रहेको थियो।
४. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा) रु. २ खर्ब २१ अर्ब ५२ करोड रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. २ खर्ब १ अर्ब ९० करोड रहेको थियो।
५. आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कर्णाली प्रदेशको अंश ३.९४ प्रतिशत रहेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षमा यो अंश बढेर ४.१० प्रतिशत पुगेको छ। गत आर्थिक वर्ष पनि यस्तो अंश ४.१० प्रतिशत रहेको थियो।
६. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः ३१.० प्रतिशत, १०.१ प्रतिशत र ५८.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः ३२.६ प्रतिशत, १०.६ प्रतिशत र ५६.८ प्रतिशत रहेको थियो।
७. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर ०.६० प्रतिशत र गैर कृषि क्षेत्रको वृद्धिदर ३.२३ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ३.१७ प्रतिशत र ६.१५ प्रतिशत रहेको थियो।
८. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः ०.६० प्रतिशत, -१.२६ प्रतिशत र ४.६२ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ३.२० प्रतिशत, ७.६९ प्रतिशत र ५.६८ प्रतिशत रहेको थियो।
९. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नेपालको प्रतिव्यक्ति आय (प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय उत्पादन) १,३९९ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ भने कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति आय (प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन) ९९७ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ।
१०. बहुआयामिक गरिबी दर राष्ट्रिय औषतमा १७.४० प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको बहुआयामिक गरिबी दर ३९.५ प्रतिशत छ।
११. आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको खर्च गत वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १४.८० प्रतिशतले वृद्धि भई रु. ६ अर्ब ८० करोड ४६ लाख रहेको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म चालु र पुँजीगत खर्च क्रमशः रु ३ अर्ब ५१ करोड ६३ लाख र ३ अर्ब २८ करोड ८३ लाख रहेको छ।

१२. आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा सङ्घीय सरकारबाट समानीकरण, सशर्त, समपूरक र विशेष गरी रु. १६ अर्ब ४९ करोड १९ लाख ८२ हजार अनुदान प्राप्त भई रु. १० अर्ब ११ करोड २८ लाख ९० हजार खर्च भएको छ।
१३. आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा आन्तरिक राजस्व तर्फ रु. ६३ करोड ९५ लाख प्राप्ति भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा रु. ६६ करोड १० लाख प्राप्ति भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म रु. ३८ करोड २२ लाख राजस्व प्राप्ति भएको छ जुन कुल राजस्व लक्ष्यको ५३.६० प्रतिशत हो।
१४. आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशमा ३९.०० प्रतिशत प्रत्यक्ष लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट विनियोजन भएको छ भने गत आर्थिक वर्ष ४२.४१ प्रतिशत प्रत्यक्ष लैङ्गिक उत्तरदायी बजेट विनियोजन भएको थियो।
१५. हालसम्म कर्णाली प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा वाणिज्य बैङ्कको शाखा पुगेको छ।
१६. २०७९ फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा वाणिज्य बैङ्कको सङ्ख्या २०२, विकास बैङ्कको सङ्ख्या २१, वित्त कम्पनीका ३ तथा लघुवित्त संस्थाका २३७ गरी कुल ४६३ बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका शाखा पुगेका छन्। गत आर्थिक वर्ष बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका कुल शाखा ४५१ रहेको थियो।
१७. २०७९ फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा जीवन तथा निर्जीवन विमकको शाखा सङ्ख्या १५५ रहेको छ जसमध्ये जीवन विमकको शाखा सङ्ख्या ११० र निर्जीवन विमकको शाखा सङ्ख्या ४५ रहेको छ।
१८. २०७९ फागुनसम्म कर्णाली प्रदेश अन्तर्गतका बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाले प्रति शाखा सेवा प्रवाह गरेको जनसङ्ख्या ३ हजार ६ सय ४७ रहेको छ जुन गत वर्षको सोही अवधिमा ३ हजार ७ सय ५८ रहेको थियो।
१९. राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको जनसङ्ख्या २ करोड ९१ लाख ६४ हजार ५ सय ७८ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा नेपालको जनसङ्ख्या १०.०८ प्रतिशतले बढेको छ। नेपालको जनसङ्ख्याको वार्षिक औषत वृद्धिदर ०.९२ प्रतिशत रहेको छ।
२०. नेपालको कुल जनसङ्ख्यामा १ करोड ४२ लाख ५३ हजार ५ सय ५१ अर्थात् ४८.८७ प्रतिशत पुरुष र १ करोड ४९ लाख ११ हजार २७ अर्थात् ५१.१३ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैङ्गिक अनुपात ९५.५९ रहेको छ।
२१. कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या १६ लाख ८८ हजार ४ सय १२ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या ७.५१ प्रतिशतले बढेको छ। यस प्रदेशको वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ०.७० प्रतिशत रहेको छ।
२२. कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्यामा ८ लाख २३ हजार ७ सय ६१ अर्थात् ४८.७९ प्रतिशत पुरुष र ८ लाख ६४ हजार ६ सय ५१ अर्थात् ५१.२१ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैङ्गिक अनुपात ९५.२७ रहेको छ।
२३. कर्णाली प्रदेशका जिल्लाहरू मध्ये सबैभन्दा बढी लैङ्गिक अनुपात हुम्ला जिल्लामा १०१.३७ र सबैभन्दा कम दैलेख जिल्लामा ९१.८२ रहेको छ।

२४. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लाहरू मध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या सुर्खेतमा र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या डोल्पामा रहेको छ। विगत १० वर्षमा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धि सुर्खेत जिल्लामा भएको छ भने दैलेख र सल्यानमा जनसङ्ख्या घटेको छ।
२५. कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या ३ लाख ६६ हजार २ सय ५५ रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या २ लाख ९८ हजार ३ सय ५९ रहेको थियो।
२६. नेपालको कूल जनसङ्ख्या मध्ये ६६.२ प्रतिशत सहरी जनसङ्ख्या र ३३.८ प्रतिशत ग्रामीण जनसङ्ख्या रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको कूल जनसङ्ख्या मध्ये सहरी जनसङ्ख्या ५२.१ प्रतिशत र ग्रामीण जनसङ्ख्या ४७.९ प्रतिशत रहेको छ।
२७. कर्णाली प्रदेशका २५ वटा नगरपालिका मध्ये सबैभन्दा बढी वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा १ लाख ५३ हजार ८ सय ६३ र सबैभन्दा कम ठुलीभेरी नगरपालिकामा ९ हजार ८ सय ६१ जनसङ्ख्या रहेको छ।
२८. नेपालमा महिला परिवारमूली भएका परिवार ३१.५५ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा महिला परिवार मूली भएका परिवार ३२.०७ प्रतिशत रहेको छ।
२९. नेपालमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ३.९ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ६.५ प्रतिशत रहेको छ।
३०. नेपालमा खाना पकाउन इन्धनको रूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ५१.० प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा खाना पकाउन इन्धनको रूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२ प्रतिशत रहेको छ।
३१. नेपालमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ९२.२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ४९.६ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर सोलार/सौर्य उर्जा प्रयोग गर्ने परिवार ४७.९ प्रतिशत रहेको छ।
३२. नेपालमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार ७३.२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२ प्रतिशत रहेको छ।
३३. नेपालमा अन्य लिङ्गी (यौनिक तथा लैंगिक अल्पसंख्यक) को सङ्ख्या २९२८ रहेको छ जुन कुल जनसङ्ख्याको ०.०१ प्रतिशत हुन आउछ। कर्णाली प्रदेशमा अन्य लिङ्गी को सङ्ख्या ८१ (२.८ प्रतिशत) रहेको छ।
३४. नेपालको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कुल साक्षरता दर ७६.२ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर ८३.६ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कुल साक्षरता दर ७६.१ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर ८३.३ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ।

३५. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्ला मध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको जिल्ला सुर्खेत (८२.७ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको जिल्ला हुम्ला (६३.८४ प्रतिशत) रहेको छ।
३६. कर्णाली प्रदेशका ७९ वटा स्थानीय तहहरू मध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (८७.१६ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको स्थानीय तह शे-फोक्सुण्डो गाउँपालिका (४५.०३ प्रतिशत) रहेको छ।
३७. विगत १० वर्षमा कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तह मध्ये ५५ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या बढेको छ भने २४ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या घटेको छ।
३८. कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तह मध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धिदर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ४.०९ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या घटेको स्थानीय तह भैरवी गाउँपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर -१.१८ प्रतिशत) रहेको छ।
३९. नेपालमा मातृमृत्यु दर (प्रति लाखमा) १५१ रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको मातृ मृत्युदर १७२ रहेको छ।
४०. नेपालमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या ३० लाख ७ हजार ६ सय ४८ रहेकोमा ७४.० प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या २ लाख ४ हजार ६ सय ३८ रहेकोमा ८७.३ प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्।
४१. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्ला मध्ये सबैभन्दा बढी जन्मदर्ता भएको जिल्ला कालिकोट (९४.४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम जन्मदर्ता भएको जिल्ला सुर्खेत (७६.८ प्रतिशत) रहेको छ।
४२. नेपालको कुल जनसङ्ख्या मध्ये २.२२ प्रतिशतमा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या मध्ये ३.१२ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता रहेको छ।
४३. कर्णाली प्रदेशका १० जिल्ला मध्ये सबैभन्दा बढी अपाङ्गता भएको जिल्ला जाजरकोट (४.९४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम अपाङ्गता भएको जिल्ला जुम्ला (२.२९ प्रतिशत) रहेको छ।

विषय सूची

प्राक्कथन

तालिका सूची

चार्ट सूची

छोटकरी रूप

कार्यकारी सारांश

१.	परिचय	१
२.	प्रदेशको समग्र आर्थिक स्थिति	५
३.	सार्वजनिक वित्त	११
४.	बैंडक तथा वित्तीय संस्था	१८
५.	गरिबी निवारण र रोजगारी	२१
६.	कृषि, वन तथा भूमिसुधार	२५
७.	उद्योग र पर्यटन	२९
८.	भौतिक पूर्वाधार, यातायात र उर्जा	३१
९.	सामाजिक क्षेत्र	३६
१०.	सार्वजनिक सेवा र सुशासन	४३

अनुसूचीहरू

१. औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल मूल्य अभिवृद्धि (GVA) (प्रचलित मूल्यमा)
२. औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना
३. औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशतमा, प्रचलित मूल्यमा)
४. कर्णाली प्रदेश सरकारको अनुदानको प्रकार अनुसार बजेट सम्बन्धी विवरण
५. कर्णाली प्रदेश सरकारको मन्त्रालयगत बजेट सम्बन्धी विवरण
६. कर्णाली प्रदेश सरकारको चालु र पुँजीगत खर्चको विवरण (रु. हजारमा)
७. कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको लक्ष्य र प्राप्ति (रु. हजारमा)
८. कर्णाली प्रदेश सरकारको पाँच आर्थिक वर्षको कुल विनियोजन र खर्चको अवस्था (रु. हजारमा)
९. कर्णाली प्रदेशमा घर र जग्गामा महिलाको स्वामित्वको अवस्था
१०. कर्णाली प्रदेशमा अनुपस्थित, अपाङ्गता भएको र पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसंख्या सम्बन्धी विवरण
११. कर्णाली प्रदेशमा खानेपानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण
१२. कर्णाली प्रदेशमा अक्सर खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण
१३. कर्णाली प्रदेशमा अक्सर बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण
१४. कर्णाली प्रदेशमा शौचालयको प्रयोग सम्बन्धी विवरण
१५. कर्णाली प्रदेशमा उमेरगत जनसंख्याको विवरण
१६. कर्णाली प्रदेशमा उमेरगत जनसंख्याको विवरण (प्रतिशतमा)
१७. जातजाति सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
१८. धर्म सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)
१९. मातृभाषा सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

१. परिचय

- १.१ नेपालमा नयाँ संविधान जारी भएपछि सोही अनुसार राज्यको पुर्नसंरचना भइ बनेका ७ प्रदेश मध्ये कर्णाली प्रदेश पनि विशिष्ट महत्व बोकेको प्रदेशको रूपमा रहेको छ। विविध हावापानीका साथै धरातलीय तथा जैविक विविधता भएको र क्षेत्रफलका हिसाबले नेपालको सात प्रदेशमध्ये कर्णाली प्रदेश सबैभन्दा ठुलो प्रदेश हो। यस प्रदेशमा १० जिल्ला, २५ नगरपालिका र ५४ गाउँपालिका गरी ७९ स्थानीय तहमा ७१८ वडाहरू रहेका छन्। ७७ जिल्ला मध्ये भूगोलको हिसाबले सबैभन्दा ठूलो जिल्ला डोल्पा पनि यसै प्रदेशमा रहेको छ। यो प्रदेश २८ डिग्री १० मिनेट ७ सेकेन्ड उत्तरी अक्षांशदेखि ३० डिग्री २६ मिनेट ५० सेकेन्ड उत्तरी अक्षांशसम्म र ८० डिग्री ५८ मिनेट ५८ सेकेन्ड पूर्वी देशान्तरदेखि ८३ डिग्री ४० मिनेट ५७ सेकेन्ड पूर्वी देशान्तरसम्म फैलिएको छ। यो प्रदेश समुन्द्र सतहबाट सबैभन्दा होचो भू-भाग कर्णाली र भेरी नदीको दोभान जामु कुइने १८० मिटर उचाईमा रहेको छ भने सबैभन्दा उच्च भू-भाग डोल्पा जिल्लाको चुरेन हिमाल ७ हजार ३ सय ४८ मिटर उचाईमा रहेको छ।
- १.२ बहुजातीय, बहुभाषिक, बहुधार्मिक, बहुसांस्कृतिक तथा भौगोलिक विविधता रहेको यस प्रदेशमा मुख्य रूपमा क्रमशः क्षेत्री, कामी, मगर, ठकुरी, दमाई, पहाडी ब्राह्मण, गुरुङ लगायतका जातिहरूको बसोबास रहेको छ भने नेपाली, खस, राजी, राउटे, मगर, खाम, काइके, तामाङ, मगर, थारु, मुगाली, कार्मरोड, भोटेखाम मुख्यरूपमा बोलिने भाषाको रूपमा परिचित छन्। यस प्रदेशमा विभिन्न जात/जाति, भाषाभाषी, धार्मिक सम्प्रदायबीच धार्मिक सहिष्णुता, जातीय एवम् भाषिक सहअस्तित्व कायम रहेको छ।
- १.३ प्राकृतिक सम्पदाले भरिपूर्ण रहेको यस प्रदेश भित्र उच्च हिमशृङ्खला, सुन्दर पहाड, फराकिला पाटन, ताल तलैया, सिमसार क्षेत्रका साथै ऐतिहासिक महत्वका मन्दिर, पाटी पौवा, गुम्बा, धार्मिक तथा सांस्कृतिक दृष्टिकोणले महत्वपूर्ण सम्पदाहरू रहेका छन्। भाषा, धर्म तथा लोक संस्कृतिको उद्गम थलोको रूपमा रहेको यस प्रदेशका महत्वपूर्ण प्राचीन स्थलहरू जस्तै सुर्खेतको काँक्रेविहार, देउतीबज्यै, सिद्धपाइला, कालिकोटको कालिका, महाबु, जुम्लाको चन्दननाथ, भैरवनाथ, कनकासुन्दरी, हुम्लाको खार्पुनाथ लगायत बाह्र देउताका मण्डहरू, मुगुको छायाँनाथ, डोल्पाको त्रिपुरासुन्दरी देवी, शे-गुम्बा तथा दैलेखको पञ्चदेवल र पञ्चकोशी, श्रीस्थान नाभीस्थान आदि महत्वपूर्ण धार्मिक पर्यटकीय स्थल रहेका छन्।
- १.४ यस प्रदेश भित्र हिमाल, पहाड, तराई तीनै प्रकारका भूगोल रहेको हुँदा हावापानीमा विविधता, जडिबुटीको प्रचुरता, उच्च हिमाली क्षेत्रमा चौरी, भेडा तथा च्याङ्ग्रा एवम् पहाडी तथा तराई क्षेत्रमा गाई, भैसी, बाखा, कुखुरा, हाँस तथा माछा पालन हुने गरेको छ। विभिन्न पर्यटकीय गन्तव्यहरू, भौगोलिक तथा जैविक विविधताले भरिपूर्ण प्राग इतिहास र संस्कृति रहेको

कर्णाली प्रदेश पर्या-पर्यटनको हिसाबले ठुलो सम्भावना रहेको छ। नेपाल सरकारको “समृद्ध नेपाल, सुखी नेपाली” को दीर्घकालीन सोच अनुरूप कर्णाली प्रदेश सरकारले पनि “समृद्ध कर्णाली, सुखारी कर्णालीबासी” भन्ने नारालाई आफ्नो प्रथम पञ्चवर्षीय योजनामा समाविष्ट गरी कार्यक्रम कार्यान्वयन गरिरहेको छ। सोही अनुरूप सार्वजनिक, निजी, सहकारी र सामुदायिक क्षेत्रको व्यापक सहभागितामा ७९ वटा स्थानीय तहको विकासका लागि अल्पकालीन, मध्यमकालीन र दीर्घकालीन लक्ष्यहरू निर्धारण गरी अपेक्षित नतिजा हासिल गर्न कर्णाली सोच २१०० तर्जुमा गरी आर्थिक वर्ष २०८०/८१ सम्म अति कम विकसित प्रदेशको स्तरबाट मध्यमस्तरमा स्तरोन्नति भइ दिगो विकासका आवधिक लक्ष्य/सूचकहरू हासिल गर्दै वार्षिक प्रतिव्यक्ति आय १,१४७ अमेरिकी डलर पुऱ्याउने र आर्थिक वर्ष २१००/२१०१ मा वार्षिक प्रतिव्यक्ति आय १०,००० अमेरिकी डलर पुऱ्याउने लक्ष्य लिएको छ।

- १.५ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ को नतिजा अनुसार कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या १६ लाख ८८ हजार ४ सय १२ रहेको छ। जसमध्ये पुरुषको जनसङ्ख्या ८ लाख २३ हजार ७ सय ६१ र महिलाको जनसङ्ख्या ८ लाख ६४ हजार ६ सय ५१ रहेको छ।
- १.६ कर्णाली प्रदेशको बहुआयामिक गरिबी दर ३९.५ प्रतिशत रहेको छ, जुन राष्ट्रिय दर १७.४ प्रतिशतको तुलनामा निकै उच्च रहेको छ।

कर्णाली प्रदेशको भौगोलिक अवस्था:

तालिका १.१: कर्णाली प्रदेश सम्बन्धी विवरण

विवरण	अवस्था
जिल्ला	१०
जनघनत्व	६०
सङ्घीय निर्वाचन क्षेत्र	१२
प्रादेशिक निर्वाचन क्षेत्र	२४
नगरपालिका	२५
गाउँपालिका	५४
कुल जनसङ्ख्या	१६८८४१२
पुरुष	८२३७६१
महिला	८६४६५१
जनसङ्ख्या वृद्धिदर	०.७०
परिवारको औसत आकार	४.६१
लैङ्गिक अनुपात	९५.२७

१.७ कर्णाली प्रदेशमा २५ नगरपालिका र ५४ गाउँपालिका गरी जम्मा ७९ स्थानीय तह रहेको छ।

तालिका १.२: कर्णाली प्रदेश भित्रका स्थानीय तह सम्बन्धी विवरण

जिल्ला	कुल स्थानीय तह सङ्ख्या	नगरपालिका सङ्ख्या	गाउँपालिका सङ्ख्या	कुल वडा सङ्ख्या
रुकुम पश्चिम	६	३	३	७३
सल्यान	१०	३	७	८३
सुर्खेत	९	५	४	९९
दैलेख	११	४	७	९०
जाजरकोट	७	३	४	७७
डोल्पा	८	२	६	६५
जुम्ला	८	१	७	६०
कालिकोट	९	३	६	८२
मुगु	४	१	३	४५
हुम्ला	७	०	७	४४
कर्णाली प्रदेश	७९	२५	५४	७१८
नेपाल	७५३	२९३	४६०	६७४३

स्रोत: कर्णाली प्रदेश पार्श्वचित्र, २०७६

१.८ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार विगत १० वर्षमा कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लामध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या सुर्खेतमा वृद्धि भएको छ भने दैलेख र सल्यानमा जनसङ्ख्या घटेको छ।

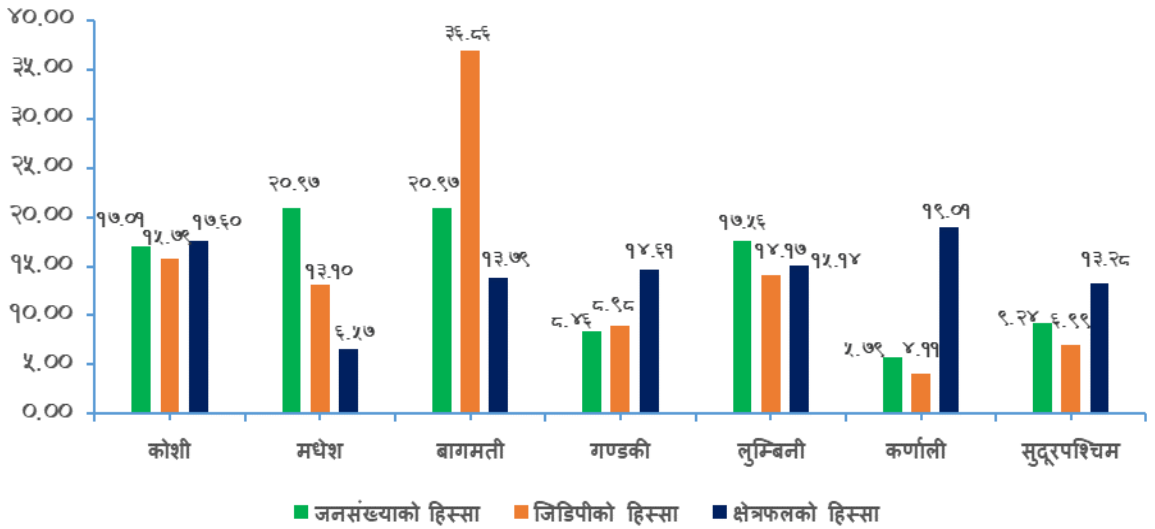
तालिका १.३: कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या/लैङ्गिक अनुपात/परिवारको औसत आकार/जनघनत्व

विवरण	परिवार सङ्ख्या	जम्मा जनसङ्ख्या	पुरुष	महिला	लैङ्गिक अनुपात	परिवारको औसत आकार	जनघनत्व	वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर
सुर्खेत	९७८९३	४१५१२६	१९९७४०	२१५३८६	९२.७४	४.२४	१६९	१.६२
दैलेख	५४६१०	२५२३१३	१२०७७४	१३१५३९	९१.८२	४.६२	१६८	-०.३५
जाजरकोट	३७४६६	१८९३६०	९४०६३	९५२९७	९८.७१	५.०५	८५	०.९६
सल्यान	५४७०१	२३८५१५	११४९८२	१२३५३३	९३.०८	४.३६	१६३	-०.१६
रुकुम-पश्चिम	३७३०३	१६६७४०	८१०९१	८५६४९	९४.६८	४.४७	१३७	०.६८
जुम्ला	२४४३८	११८३४९	५९२२८	५९१२१	१००.१८	४.८४	४७	०.८०
हुम्ला	११२२८	५५३९४	२७८८६	२७५०८	१०१.३७	४.९३	१०	०.८२
डोल्पा	९३९८	४२७७४	२१३७१	२१४०३	९९.८५	४.५५	५	१.४७
मुगु	१२४३९	६४५४९	३२३८१	३२१६८	१००.७२	५.१९	१८	१.४९
कालिकोट	२६७७९	१४५२९२	७२२४५	७३०४७	९८.९०	५.४३	८३	०.५७
कर्णाली प्रदेश	३६६२५५	१६८८४१२	८२३७६१	८६४६५१	९५.२७	४.६१	६०	०.७०
नेपाल	६६६६९३७	२९१६४५७८	१४२५३५५१	१४९०११२७	९५.५९	४.३७	१९८	०.९२

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना २०७८

१.९ प्रदेशगत रूपमा जनसङ्ख्याको वितरण हेर्दा कर्णाली प्रदेशमा ५.७९ प्रतिशत जनसङ्ख्या रहेको छ भने कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा यस प्रदेशको अंश ४.११ प्रतिशत रहेको छ।

चाई १.१: प्रदेशगत जनसंख्या, जिडिपी र क्षेत्रफलको हिस्सा (प्रतिशतमा)

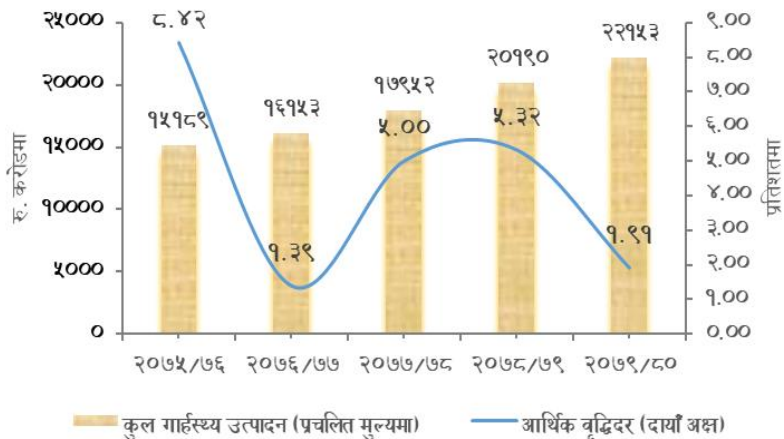

स्रोत: सुचना तथा प्रसारण विभाग, राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

२. प्रदेशको समग्र आर्थिक स्थिति

- २.१ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) १.८६ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने आधारभूत मूल्यमा आर्थिक वृद्धिदर २.१६ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षको आर्थिक वृद्धिदर (उपभोक्ताको मूल्यमा) ५.६१ प्रतिशत रहेको थियो।
- २.२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा) रु. ५३ खर्ब ८१ अर्ब ३४ करोड रहने अनुमान छ भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. ४९ खर्ब ३३ अर्ब ७० करोड रहेको थियो।
- २.३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. २ खर्ब २१ अर्ब रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा कुल गार्हस्थ्य उत्पादन रु. २ खर्ब १ अर्ब रहेको थियो। कोभिड-१९ महामारीको कारणले आर्थिक गतिविधिमा आएको कमी सङ्गै आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा समग्र राष्ट्रिय अर्थतन्त्रमा सङ्कुचन भएकोमा कोभिड-१९ महामारीको बाबजुद कर्णाली प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर १.३९ प्रतिशत रहेको थियो।
- २.४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर १.९१ प्रतिशत हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर ५.३२ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट २.१: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन र वृद्धिदर

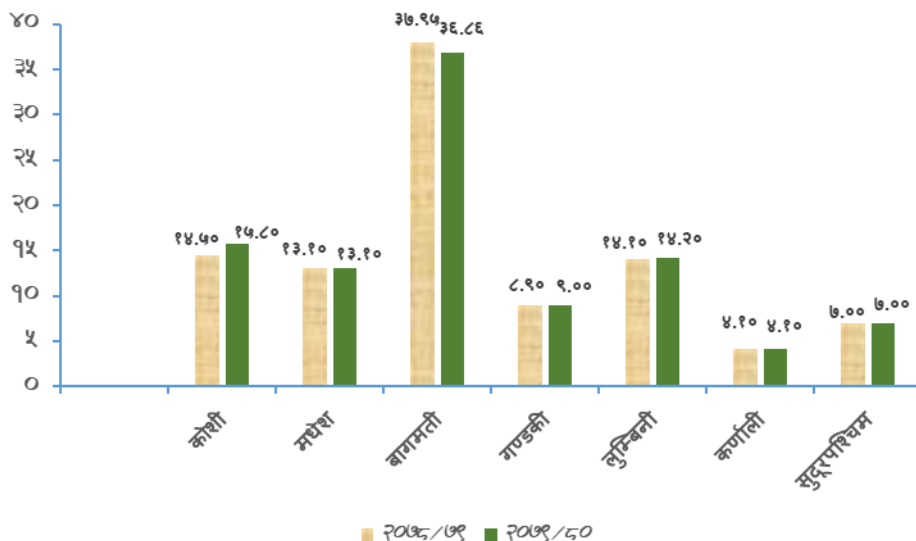

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

- २.५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बागमती प्रदेशको सबैभन्दा बढी ३६.८६ प्रतिशत अंश रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको सबैभन्दा कम

४.१० प्रतिशत रहेको छ। गत आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेशको यस्तो अंश ३७.९५ प्रतिशत र कर्णाली प्रदेशको ४.१० प्रतिशत रहेको थियो।

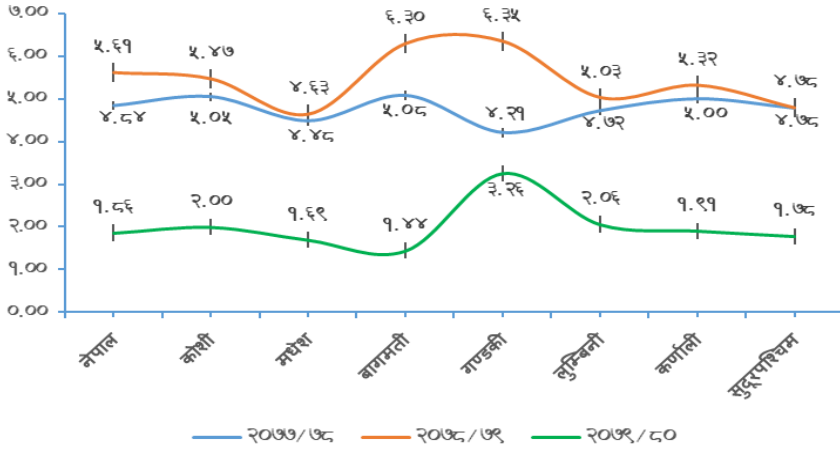
चाट २.२: राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेशगत अंश (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

२.६ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा गण्डकी प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर सबैभन्दा बढी ३.२६ प्रतिशत र बागमती प्रदेशको वृद्धिदर सबैभन्दा कम १.४४ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा पनि गण्डकी प्रदेशको आर्थिक वृद्धिदर सबैभन्दा बढी ६.३५ प्रतिशत र मधेश प्रदेशको वृद्धिदर सबैभन्दा कम ४.६३ प्रतिशत रहेको थियो।

चाई २.३: तीन आर्थिक वर्षको प्रदेशगत कुल गार्हस्थ उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

२.७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ उत्पादनमा कर्णाली प्रदेशको अंश ३.९४ प्रतिशत रहेको थियो भने चालु आर्थिक वर्षमा यो अंश बढेर ४.१० प्रतिशत पुगेको छ। यसैगरी गत आर्थिक वर्ष पनि यस्तो अंश ४.१० प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका २.१: विगत चार आर्थिक वर्षको कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ उत्पादन (उपभोक्ताको मूल्यमा, रु. दश लाखमा)

विवरण/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
राष्ट्रिय कुल गार्हस्थ उत्पादन	३८५८९३१	३८८८७०४	४२७७३०२	४९३३७००	५३८१३४०
कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ उत्पादन	१५१८९२	१६१५२७	१७९५२१	२०१८९९	२२१५२९
अंश (प्रतिशतमा)	३.९४	४.१५	४.१०	४.१०	४.१०

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

२.८ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ उत्पादन (आधारभूत मूल्यमा) रु. १ खर्ब ९३ अर्ब २ करोड मध्ये प्राथमिक क्षेत्र रु. ५९ अर्ब ८७ करोड, द्वितीयक क्षेत्र १९ अर्ब ४७ करोड र सेवा क्षेत्र रु. १ खर्ब १३ अर्ब ६८ करोड रहने अनुमान छ।

तालिका २.२: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादन (क्षेत्रगत, आधारभूत मूल्यमा, रु. दश लाखमा)

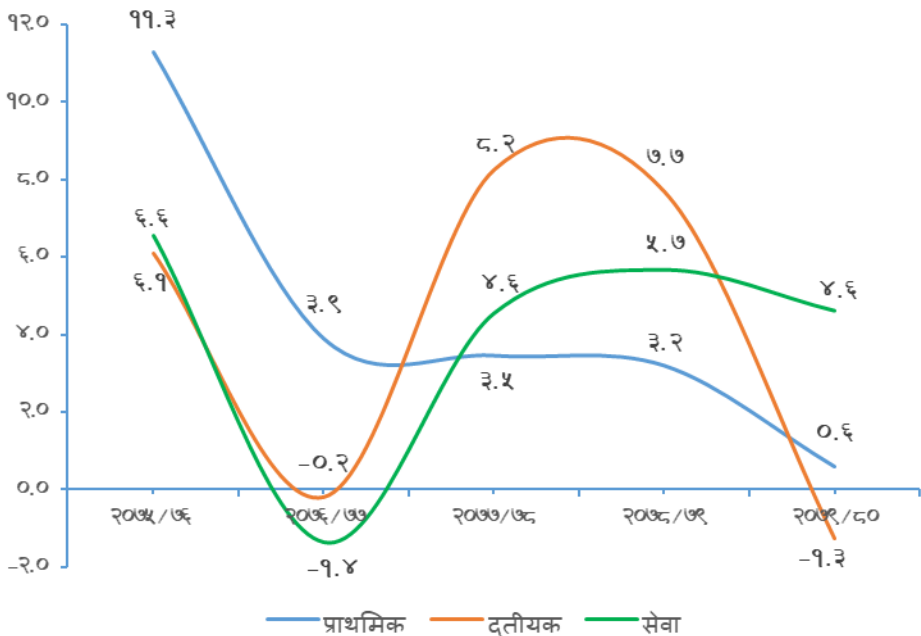
क्षेत्र/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
प्राथमिक	४४७७१	४६१८०	४८६४८	५३०९०	५९८६५
द्वितीयक	१५९५१	१५३२७	१५८३५	१८१८३	१९४७३
तृतीयक	७२२५७	८०८५१	८५६१७	९६१३६	११३६८०
जम्मा	१३२९७९	१४२३५८	१५३११९	१७१८५९	१९३०१७

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

*अनुमानित

२.९ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीयक क्षेत्र र सेवा क्षेत्रको वृद्धिदर क्रमशः ०.६ प्रतिशत, -१.३ प्रतिशत र ४.६ प्रतिशत हुने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो वृद्धिदर क्रमशः ३.२ प्रतिशत, ७.७ प्रतिशत र ५.७ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट २.४: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको क्षेत्रगत वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

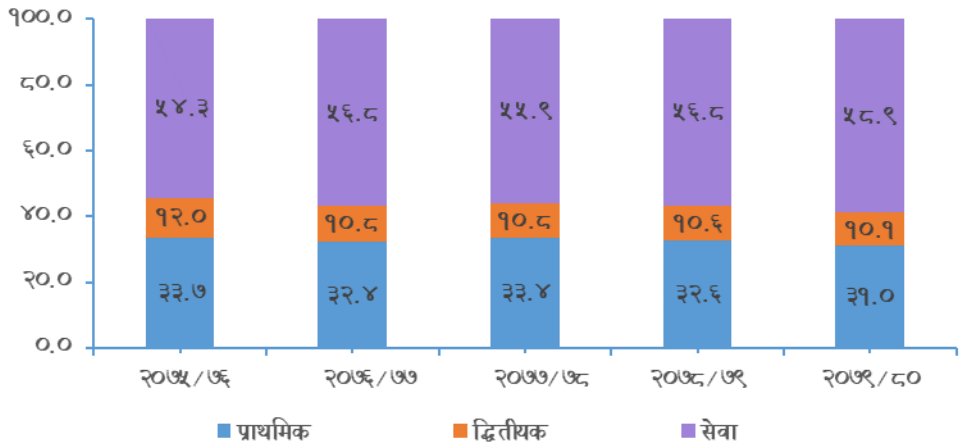

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

२.१० आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्राथमिक क्षेत्र, द्वितीयक क्षेत्र र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः ३१.० प्रतिशत, १०.१ प्रतिशत

र ५८.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान क्रमशः ३२.६ प्रतिशत, १०.६ प्रतिशत र ५६.८ प्रतिशत रहेको थियो।

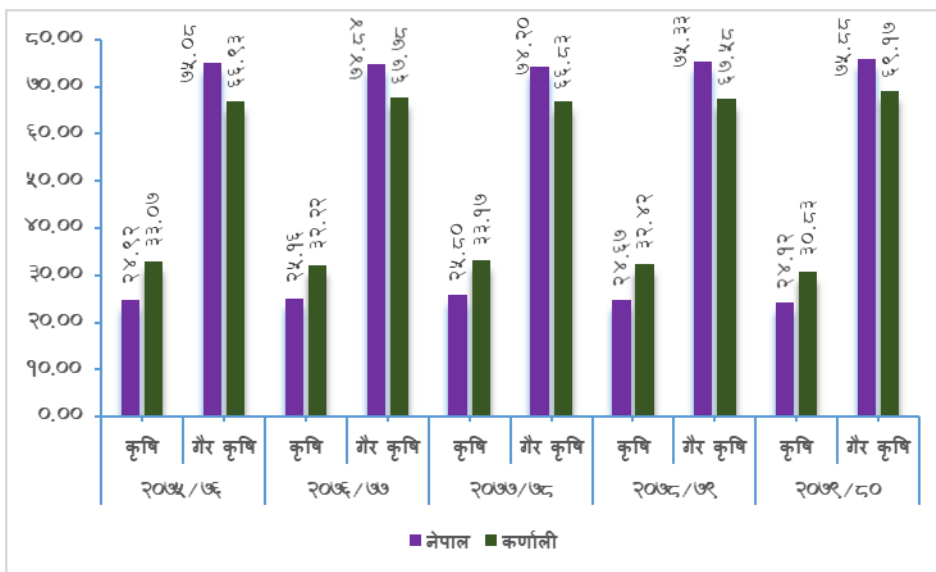
चार्ट २.५: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रगत योगदान (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

२.११ आर्थिक वर्ष २०१९/२० मा कर्णाली प्रदेशको कुल मुल्य अभिवृद्धिमा कृषि क्षेत्रको योगदान ३०.८३ र गैर कृषि क्षेत्रको योगदान ६९.१७ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो योगदान क्रमशः ३२.४२ र ६७.५८ प्रतिशत रहेको थियो।

चार्ट २.६: कर्णाली प्रदेशको कुल अभिवृद्धिमा कृषि र गैर कृषि क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

२.१२ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान क्रमशः क्रमशः ३०.८ प्रतिशत, १०.३ प्रतिशत र ५८.९ प्रतिशत रहने अनुमान छ। गत आर्थिक वर्षमा यस्तो योगदान क्रमशः ३२.४ प्रतिशत, १०.८ प्रतिशत र ५६.८ प्रतिशत रहेको थियो।

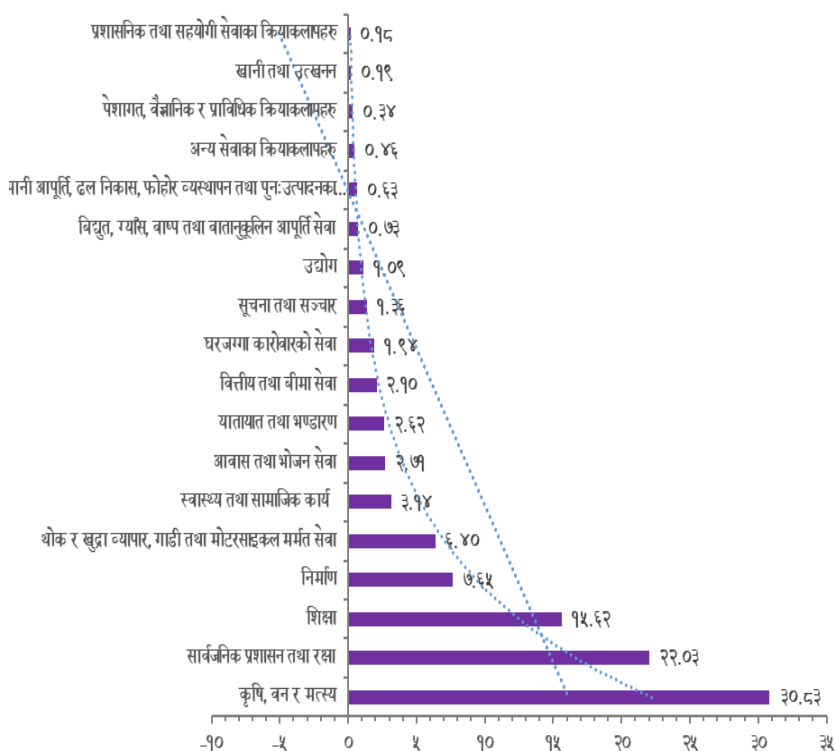
तालिका २.३: कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, उद्योग र सेवा क्षेत्रको योगदान (प्रतिशतमा)

क्षेत्र/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
कृषि	३३.१	३२.२	३३.२	३२.४	३०.८
उद्योग	१२.६	११.०	१०.९	१०.८	१०.३
सेवा	५४.३	५६.८	५५.९	५६.८	५८.९

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

२.१३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कृषि, वन र मत्स्य क्षेत्रको योगदान सबैभन्दा बढी ३०.८३ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरूको सबैभन्दा कम ०.१८ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

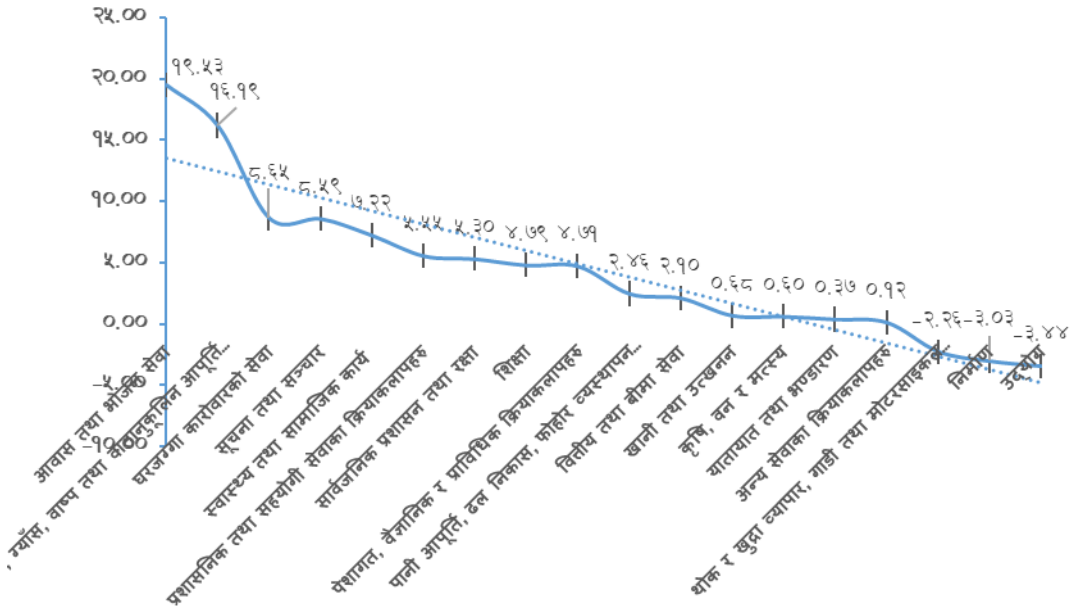
चाई २.७: आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा क्षेत्रहरूको योगदान (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

२.१४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा आवास तथा भोजन सेवाको वृद्धिदर सबैभन्दा बढी १९.५३ प्रतिशत रहने अनुमान छ भने उद्योग क्षेत्रको वृद्धिदर -३.४४ प्रतिशत रहने अनुमान छ।

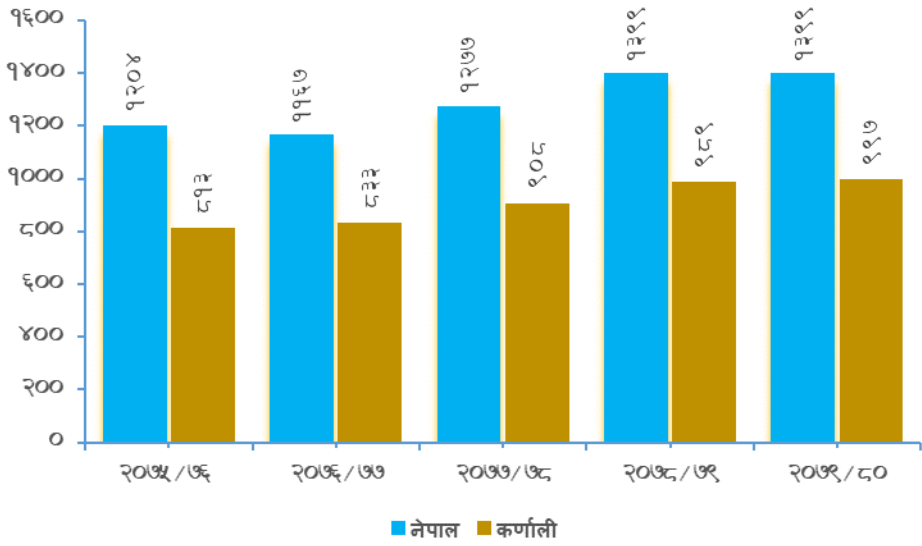
चाई २.८: आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा कर्णाली प्रदेशको औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको वृद्धिदर (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

२.१५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा नेपालको प्रतिव्यक्ति आय (प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय उत्पादन) रु.१,८२,६८३ अर्थात १,३९९ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ। गत आ.व. पनि नेपालको प्रतिव्यक्ति आय १,३९९ अमेरिकी डलर रहेको थियो। कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति आय (प्रतिव्यक्ति कुल गार्हस्थ्य उत्पादन) ९९७ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ। गत आ.व. कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति आय ९८९ अमेरिकी डलर रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षमा बागमती प्रदेशको प्रतिव्यक्ति आय सबैभन्दा बढी २,४५५ अमेरिकी डलर र मधेश प्रदेशको प्रतिव्यक्ति आय सबैभन्दा न्यून ८७५ अमेरिकी डलर रहने अनुमान छ।

चार्ट २.९: कर्णाली प्रदेशको प्रतिव्यक्ति आय (प्रतिव्यक्ति कुल राष्ट्रिय उत्पादन, अमेरिकी डलरमा)

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०८०

३. सार्वजनिक वित्त

- ३.१ सार्वजनिक वित्त व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी, मितव्ययी र नतिजामूलक बनाउन कर्णाली प्रदेश सरकारले कानुनी, नीतिगत, संस्थागत, प्रशासनिक र प्रक्रियागत सुधार गरिरहेको छ। सोबाट अपेक्षित परिणामहरू समेत देखिन थालेका छन्। बजेट प्रणालीमा क्रमशः सुधार हुँदै गएको छ। सार्वजनिक खर्चको पारदर्शिता र गुणस्तर अभिवृद्धिका साथै वित्तीय सुशासनमा बढोत्तरी हुँदै गएको छ। “सामाजिक न्याय सहित दिगो, फराकिलो र तीव्र विकास” को सोच सहित कर्णाली प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना (२०७६/७७-२०८०/८१) तर्जुमा भइ कार्यान्वयनमा रहेको छ।
- ३.२ वित्तीय सङ्घीयता कार्यान्वयनका लागि आवश्यक संरचनागत व्यवस्था भएका छन्। अधिकांश संरचना तयार भइ सार्वजनिक सेवा प्रवाह चुस्त दुरुस्त रहेको छ। सङ्घीय सरकारबाट यस प्रदेशलाई विभिन्न चार किसिमका अनुदान प्राप्त हुने गरेको छ। प्रदेश सरकारबाट पनि स्थानीय तहमा चार प्रकारका अनुदान मार्फत् आयोजना तथा कार्यक्रमका लागि वित्तीय हस्तान्तरण गरिएको छ। प्रदेश मन्त्रालयगत बजेट सूचना प्रणाली (PLMBIS), एकल खाता कोष प्रणाली (TSA), C-GAS, BMIS, PAMS र वेरुजू व्यवस्थापन सूचना प्रणाली कार्यान्वयनमा रहेका छन्।
- ३.३ प्रदेशबाट सञ्चालन हुने आयोजनालाई प्रभावकारी बनाउने उद्देश्यले आयोजना बैङ्कको स्थापना, मध्यमकालीन खर्च संरचना तर्जुमा गरिएको छ साथै आयोजना तथा कार्यक्रम छनौट प्रणालीलाई सरलीकृत गर्नका लागि बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन सम्बन्धी निर्देशिका, २०७५ र कर्णाली प्रदेश योजना तर्जुमा मार्गदर्शन, २०७५ तर्जुमा गरी कार्यान्वयनमा आएको छ।

सरकारी वित्त

- ३.४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा रु. ३२ अर्ब ६९ करोड ६९ लाख ६३ हजार बजेट विनियोजन भएकोमा चालु तर्फ रु. ९ अर्ब ९६ करोड ९९ लाख १० हजार, पुँजीगत तर्फ १९ अर्ब ४३ करोड ५ लाख २४ हजार र वित्तीय हस्तान्तरण तर्फ रु. ४ अर्ब १ करोड ५७ लाख २९ हजार रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को कुल बजेटमा चालु, पुँजीगत र वित्तीय हस्तान्तरणको हिस्सा क्रमशः ३१.४५ प्रतिशत, ५९.२५ प्रतिशत र ९.३० प्रतिशत रहेकोमा चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा यस्तो हिस्सा क्रमशः २८.११ प्रतिशत, ५९.५८ प्रतिशत र १२.३१ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३.१: विगत छ वर्षमा कर्णाली प्रदेशको वार्षिक बजेट (रु. करोडमा)

बजेट	आर्थिक वर्ष					प्रतिशत परिवर्तन					
	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
चालु	४३.८	६६३.९	१३०६.०	११६७.६	११४९.३	९१७.०	१४१४.३	९६.७	-१०.६	-१.६	-२०.२
पुँजीगत	५८.२	२१२४.४	१९४९.८	१९०६.९	२१६५.४	१९४३.१	३५४९.६	-८.२	-२.२	१३.६	-१०.३
वित्तीय		४०.०	१७९.६	२९९.७	३४०.०	४०१.६		३४८.९	६६.९	१३.५	१८.१
हस्तान्तरण											
कुल बजेट	१०२.१	२८२८.३	३४३५.३	३३७४.१	३६५४.७	३२६९.६	२६७१.५	२१.५	-१.८	८.३	-१०.८

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, २०७९

३.५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म प्रदेश सरकारको कुल खर्च अघिल्लो वर्षको सोही अवधिको तुलनामा १४.८० प्रतिशतले वृद्धि भइ रु. ६ अर्ब ८० करोड ४६ लाख २३ हजार रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ को फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशको कुल खर्च रु. ५ अर्ब ९२ करोड ७३ लाख रहेको थियो। चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म चालु र पुँजीगत खर्च क्रमशः रु ३ अर्ब ५१ करोड ६३ लाख ४ हजार र ३ अर्ब २८ करोड ८३ लाख १७ हजार रहेको छ।

तालिका ३.२: कर्णाली प्रदेशको दुई आर्थिक वर्षको खर्च (रु. करोडमा)

विवरण	आर्थिक वर्ष २०७८/७९			आर्थिक वर्ष २०७९/८०			प्रतिशत परिवर्तन (खर्च)
	विनियोजित बजेट	फागुनसम्मको खर्च	प्रतिशत	विनियोजित बजेट	फागुनसम्मको खर्च	प्रतिशत	
चालु	१४४४.४७	३२१.८०	२२.२८	१३१८.५६	३५१.६३	२६.८५	९.२७
पुँजीगत	२२४३.८०	२७०.९३	१२.१०	१९४३.०५	३२८.८३	१६.८४	२१.३७
जम्मा	३६५४.६६	५९२.७३	१६.२२	३२६१.६१	६८०.४६	२०.८६	१४.८०

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

३.६ आर्थिक वर्ष २०७४/७५ को कुल विनियोजित बजेट मध्ये कुल खर्च २२.९६ प्रतिशत भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यो खर्च बढेर ६६.४४ प्रतिशत भएको छ। आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा कुल विनियोजित पुँजीगत बजेट मध्ये पुँजीगत खर्च १९.२१ प्रतिशत भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ७०.१४ प्रतिशत भएको छ।

तालिका ३.३: पाँच आर्थिक वर्षको वार्षिक बजेटको तुलनामा खर्च (प्रतिशतमा)

विवरण	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
चालु खर्च (वित्तीय हस्तान्तरण समेत)	२७.९२	७४.०१	४३.५१	५७.७७	६१.०६
पूँजीगत खर्च (वित्तीय व्यवस्था समेत)	१९.२१	२४.५४	५६.४९	७४.८६	७०.१४
जम्मा खर्च (प्रतिशतमा)	२२.९६	३५.४१	४९.१४	६७.४३	६६.४४

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

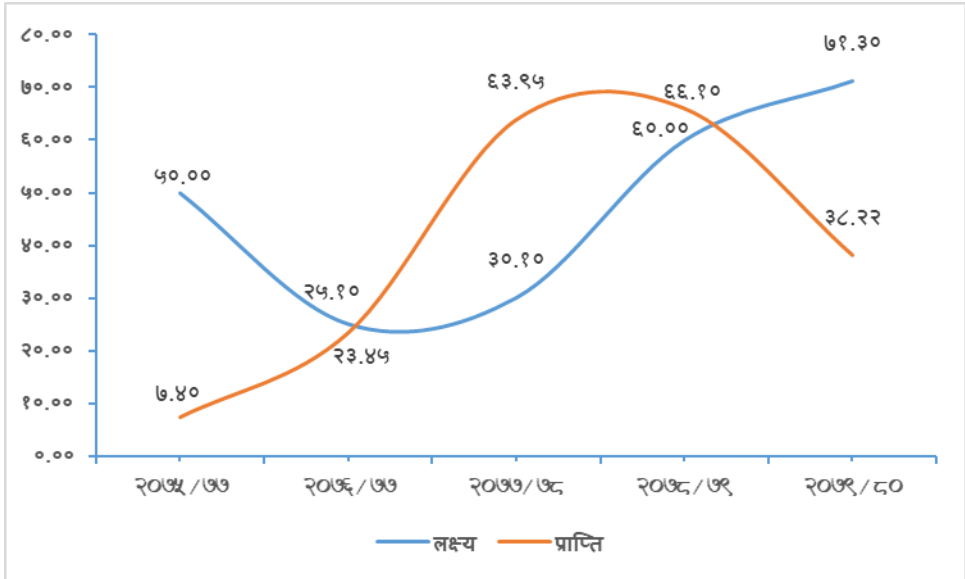
३.७ आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा प्रदेशको कुल राजस्व परिचालन रु. ६ अर्ब ४१ करोड ३४ लाख मध्ये सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त राजस्व रु. ६ अर्ब ३४ करोड ३१ लाख र आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त राजस्व रु. ७ करोड ३ लाख रहेको थियो। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल राजस्व अघिल्लो वर्षको तुलनामा २५ प्रतिशतले बढेर रु. ८ अर्ब ६३ करोड ५४ लाख पुगेको छ। जसमध्ये सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त राजस्व रु. ७ अर्ब ९७ करोड ४६ लाख र आन्तरिक स्रोतबाट प्राप्त राजस्व रु. ६६ करोड ८ लाख रहेको छ।

तालिका ३.४: कर्णाली प्रदेशमा राजस्व परिचालनको अवस्था (रु. करोडमा)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७६/७७- २०७८/७९ (प्रतिशत परिवर्तन)		
सङ्घीय सरकारबाट राजस्व बाँडफाँटबाट प्राप्ति	६३४.३१	५०७.२७	६२७.१३	७९७.४६	-२०.०३	२३.६३	२७.१६
आन्तरिक राजस्वबाट प्राप्ति	७.०३	२३.४५	६३.९५	६६.०८	२३३.५७	१७२.७१	३.३३
कुल जम्मा	६४१.३४	५३०.७२	६९१.०८	८६३.५४	-१७.२५	३०.२२	२४.९६

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

चाई ३.१: आर्थिक वर्ष २०७५/७६ देखि २०८१/८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको अनुमान र प्राप्ति (रु.करोडमा)

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

३.८ आन्तरिक राजस्व तर्फ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म रु. ३८ करोड २१ लाख ८८ हजार सङ्कलन भएको छ जुन गत आर्थिक वर्षको सोही अवधिको तुलनामा ०.३३ प्रतिशतले कम हो।

तालिका ३.५: आन्तरिक राजस्वको तुलनात्मक विवरण (रु. हजारमा)

राजस्व शीर्षक	२०७८/७९	२०७९/८०	प्रतिशत परिवर्तन
	फागुनसम्म	फागुनसम्म	
बाँडफाँट भइ प्राप्त घरजग्गा प्राप्त दस्तुर	२८५८८	३०८७३	७.९९
बाँडफाँट भइ प्राप्त सवारी साधन कर	६९५३०	७८०७४	१२.२९
व्यवसाय प्राप्त दस्तुर	१४२०१	८३७१	-४१.०५
दहत्तर बहत्तरको बिक्री शुल्क	११२०९	-	-
चालक अनुमतिपत्र, सवारी दर्ता किताब (Blue Book) सम्बन्धी दस्तुर	३५३५०	३४५१७	२.३६
यातायात क्षेत्रको आम्दानी	७०७५	५३४१	२४.५१
अन्य प्रशासनिक सेवा शुल्क	१३६८७	१३६६४	-०.१७
अनुदान/निकासा फिर्ता, बेरुजु	१०४६९३	१०६१६१	१.४०

विविध आय	९९९३५	१०५१८७	६.१०
जम्मा	३८३४६८	३८२१८८	-०.३३

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

राजस्व र खर्चको अवस्था

- ३.९ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा प्रदेश खर्चको अनुपात १२.०३ प्रतिशत रहेको छ भने आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो अनुपात ११.२७ प्रतिशत रहेको थियो। यसै गरी आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा चालु र पुँजीगत खर्चको अनुपात क्रमशः ४.५० र ७.५२ प्रतिशत रहेको छ भने आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा चालु र पुँजीगत खर्चको यस्तो अनुपात क्रमशः ४.२० र ७.०७ प्रतिशत रहेको थियो।
- ३.१० आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा कुल राजस्वको अनुपात ४.२८ प्रतिशत रहेको छ भने आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा यस्तो अनुपात ३.४२ प्रतिशत रहेको थियो। यसैगरी आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व र आन्तरिक राजस्वको अनुपात क्रमशः ३.९५ प्रतिशत र ०.३३ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ३.६: खर्च र राजस्वको अवस्था (प्रदेशको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको प्रतिशत)

विवरण	२०७४/७५	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९
कुल खर्च	०.१५	६.२०	९.४०	११.२७	१२.०३
चालु खर्च	०.०८	२.८५	४.०९	४.२०	४.५०
पुँजीगत खर्च	०.०७	३.३५	५.३१	७.०७	७.५२
कुल राजस्व		३.९७	२.९६	३.४२	४.२८
बाँडफाँटबाट प्राप्त राजस्व		३.९३	२.८३	३.११	३.९५
आन्तरिक राजस्व		०.०४	०.१३	०.३२	०.३३

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

- ३.११ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा सङ्घीय सरकारबाट समानीकरण, सशर्त, सम्पूरक र विशेष गरी कर्णाली प्रदेशमा जम्मा रु. १४ अर्ब ६४ करोड १३ लाख ८३ हजार अनुदान प्राप्त भएको थियो भने आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा रु. १६ अर्ब ४९

करोड १९ लाख ८२ हजार अनुदान प्राप्त भइ रु. १० अर्ब ११ करोड २७ लाख १२ हजार खर्च भएको छ।

तालिका ३.७ चार आर्थिक वर्षमा सङ्घीय सरकारबाट अनुदान प्राप्ति र खर्चको विवरण (रु. हजारमा)

अनुदान	२०७५/७६		२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९	
	प्राप्ति	खर्च	प्राप्ति	खर्च	प्राप्ति	खर्च	प्राप्ति	खर्च
समानिकरण	९१३१४००	९१३१४००	९८४८३००	९८४८३००	९६३२९००	९६३२९००	१०१४२१००	५५५०६२४
सशर्त	५६५४७६८	४०७०४७०	३२६६२३८	९८२८८५	४३१८४८३	३०३०२२३	४९२३३८२	४०३१२२८
समपुरक	९२००००	९२००००	४६८९००	३०३५२७	२५००००	९७७५२	८१३५००	१५५४१६
विशेष	९०७७९	९०७७९	८१००००	५३९६००	४४००००	१९६४१५	६१३०००	३७५५१२
जम्मा	१६६१३८८७	१५०२९५८९	१४३९३४३८	११६७४३१२	१४६४१३८३	१२९५७२९०	१६४९१९८२	१०११२७८१

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

३.१२ प्रदेश सरकारबाट समानीकरण, समपूरक, विशेष तथा सशर्त अनुदानको रुपमा आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म प्रदेश अन्तरगतका १० जिल्लाका ७९ स्थानीय तहमा रु. १ अर्ब १२ करोड ८८ लाख १५ हजार निकासा भएको छ।

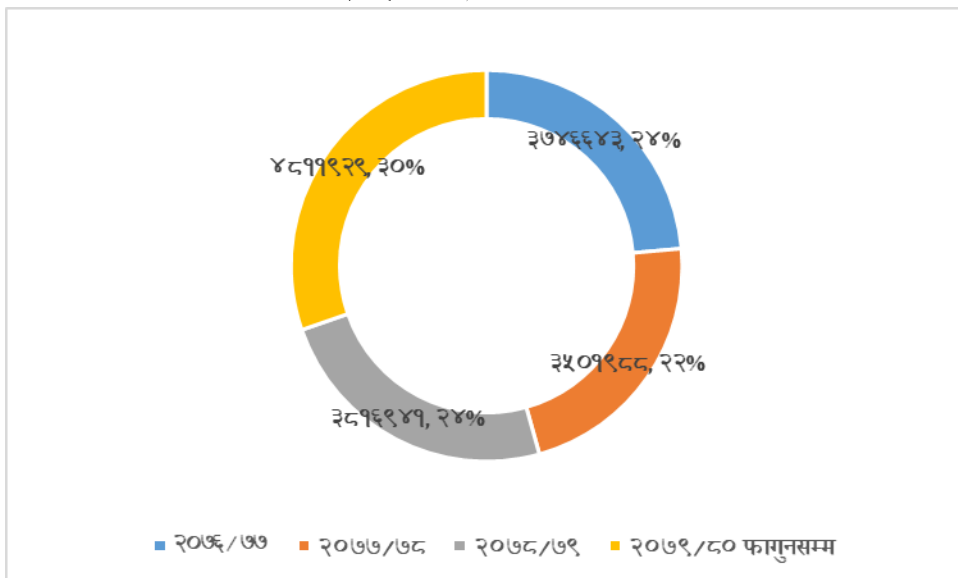
तालिका ३.८ चार आर्थिक वर्षमा स्थानीय तहमा हस्तान्तरण भएको बजेट र निकासाको विवरण (रु. हजारमा)

आर्थिक वर्ष	बजेट	निकासा	निकासा (प्रतिशतमा)
२०७६/७७	३७४६६४३	१९०३७८२	५०.८१
२०७७/७८	३५०१९८८	२६०८१२४	७४.४८
२०७८/७९	३८१६९४१	३९८९८६५	७८.३३
२०७९/८० फागुनसम्म	४८११९२९	११२८८१५	२३.४६

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, २०७९

३.१३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को फागुनसम्म प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहहरूमा रु. ४ अर्ब ८१ करोड १९ लाख २९ हजार अनुदान हस्तान्तरण हुने अनुमान गरिएको छ। गत आर्थिक वर्षमा रु.३ अर्ब ८१ करोड ६९ लाख ४१ हजार हस्तान्तरण भएको थियो।

चाट ३.२: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट स्थानीय तहमा हस्तान्तरण गरिएको अनुदानको विवरण (रु. हजारमा)

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, २०७९

३.१४ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा विनियोजित बजेट मध्ये ३९.०० प्रतिशत प्रत्यक्ष लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको हिस्सा रहेको छ। गत आर्थिक वर्ष यस्तो हिस्सा ४२.४९ प्रतिशत रहेको थियो।

तालिका ३.९ कर्णाली प्रदेशमा लैङ्गिक उत्तरदायी बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)

आर्थिक वर्ष/सङ्केत	१ प्रत्यक्ष	२ अप्रत्यक्ष	३ तटस्थ	जम्मा
२०७६/७७	३०.९०	२७.४७	४२.४३	९००
२०७७/७८	३६.९०	४०.७७	२२.३३	९००
२०७८/७९	४२.४९	४०.९०	१७.४९	९००
२०७९/८०	३९.००	२८.३२	३२.६८	९००

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, २०७९

३.१५ आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा जलवायु परिवर्तनमैत्री बजेट संकेत अनुसार प्रत्यक्ष लाभ तर्फ कुल बजेटको १९.६६ प्रतिशत बजेट विनियोजन भएको छ भने गत आर्थिक वर्ष २७.१४ प्रतिशत बजेट विनियोजन भएको थियो ।

तालिका ३.१० कर्णाली प्रदेशमा जलवायु परिवर्तन बजेटको अवस्था (प्रतिशतमा)

आर्थिक वर्ष/सङ्केत	१ प्रत्यक्ष लाभ	२ अप्रत्यक्ष लाभ	३ तटस्थ	जम्मा
२०७६/७७	१२.०१	१९.९२	६८.०७	१००
२०७७/७८	२५.९३	२६.३६	४७.७१	१००
२०७८/७९	२७.१४	३२.६	४०.२६	१००
२०७९/८०	१९.६६	३१.१७	४९.१८	१००

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, २०७९

४. बैङ्क तथा वित्तीय संस्था

४.१ मुलुकको शासकीय स्वरूपको रूपान्तरण सँगै कर्णाली प्रदेशभित्र बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाहरूको विस्तार हुने क्रम जारी छ। बीमा, सहकारी क्षेत्र, पुँजी बजारको विकास तथा सेवाको विस्तार पनि बढ्दो क्रममा रहेको छ। प्रदेशगत रूपमा समेत धितोपत्र दलालका कार्यालयहरू स्थापना भएकाले धितोपत्र कारोवारको समग्र दायरा, कुल कारोवार रकम तथा लगानीकर्ताको सहभागितामा समेत उल्लेखनीय रूपमा वृद्धि भएको छ।

वित्तीय संरचना तथा वित्तीय सेवा

- ४.२ २०७९ फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशका सबै स्थानीय तहमा वाणिज्य बैङ्कको शाखा पुगेको छ जसले गर्दा जनताको वित्तीय पहुँच समेत वृद्धि भएको छ।
- ४.३ २०७९ फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा वाणिज्य बैङ्कको सङ्ख्या २०२, विकास बैङ्कको सङ्ख्या २१, वित्त कम्पनीका ३ तथा लघुवित्त संस्थाका २३७ गरी कुल ४६३ वटा शाखा पुगेका छन्। गत आर्थिक वर्षमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका कुल शाखा ४५१ रहेका थिए।

तालिका ४.१ कर्णाली प्रदेशमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको शाखा सङ्ख्या

बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको सङ्ख्या/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	फागुनसम्म	
					२०७८/७९	२०७९/८०
वाणिज्य बैङ्क	१५९	१७७	१९२	१९९	१९७	२०२
विकास बैङ्क	२०	१७	१७	२१	२१	२१
फाईनान्स कम्पनी	४	४	३	३	३	३
लघुवित्त संस्था	१६८	१८६	२००	२३२	२३०	२३७
जम्मा	३५१	३८४	४१२	४५५	४५१	४६३

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

४.४ २०७९ फागुनसम्म कर्णाली प्रदेश भित्रका बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाले प्रति शाखा सेवा प्रवाह गरेको जनसङ्ख्या ३ हजार ६ सय ४७ रहेको छ जुन गत वर्षको सोही अवधिमा ३,७५८ रहेको थियो।

४.५ २०७९ फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाका ९४ एटिएम मेसिन सञ्चालनमा रहेका छन् भने २ लाख ६६ हजार २ सय ४७ डेबिट कार्ड र २ हजार ८ सय ६० वटा क्रेडिट कार्ड जारी भएका छन्।

तालिका ४.२ कर्णाली प्रदेशमा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाको बैङ्किङ सेवाको अवस्था

बैङ्किङ सेवा/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७८ फागुनसम्म	
					२०७८/७९	२०७९/८०
एटीएम मेशिनको सङ्ख्या	६२	७८	८३	८८	८२	९४
क्रेडिट कार्ड लिनेको सङ्ख्या	४८९	६९५	१०३८	१९९६	१५५८	२८६०
डेबिट कार्ड लिनेको सङ्ख्या	१२४४०२	१४२१५६	१७७७१०	२३००२०	२१२७१६	२६६२४७
प्रति बैङ्कले सेवा दिने औसत जनसङ्ख्या	५००२	४७१३	४५५७	३७२५	३७५८	३६४७
बैङ्क खातामा पहुँच पुगेको जनसङ्ख्या	८०६८५४	९६५७८२	१३११६१५	-	-	-
बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा लिनेको सङ्ख्या	३३४४०	३५१७६	४२९९८	-	-	-
सेवाप्राहीको घरबाट बैङ्कसम्म पुग्न लाग्ने औसत समय	-	-	-	-	२ घण्टा	-
					३० मिनेट	

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

४.६ २०७९ फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशका बैङ्क तथा वित्तीय संस्थामा जम्मा रु. ५४ अर्ब ८५ करोड ८० लाख निक्षेप सङ्कलन भएको छ भने गत वर्षको फागुनसम्म रु. ४८ अर्ब ८८ कोड १० लाख निक्षेप सङ्कलन भएको थियो।

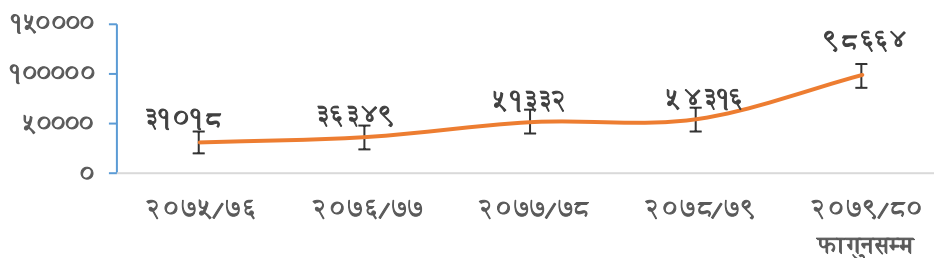
तालिका ४.३ कर्णाली प्रदेशमा निक्षेप सङ्कलनको अवस्था

वित्तीय स्रोत तथा साधन/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	फागुनसम्म	
					२०७८/७९	२०७९/८०
निक्षेप सङ्कलन (रु. दश लाखमा)	३३११०	४२१०३	५७२२१	५९६००	४८८८१	५४८५८
कर्जा प्रवाह (रु. दश लाखमा)	३१०१८	३६३४९	५१३३२	५४३१६	५६२५१	९८६६४
बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कृषि क्षेत्रमा भएको कर्जा प्रवाह (रु.१० लाखमा)	१९९५	२६५६	३९२६	-	-	-

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

४.७ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट रु. ५४ अर्ब ३१ कोड ६० लाख कर्जा प्रवाह भएको थियो भने २०७९ फागुनसम्म रु. ९८ अर्ब ६६ करोड ४० लाख बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा प्रवाह भएको छ।

चाई ४.१: बैङ्क तथा वित्तीय संस्थाबाट कर्जा प्रवाहको अवस्था (रु. दश लाखमा)

स्रोत: नेपाल राष्ट्र बैङ्क, २०७९

४.८ २०७९ फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा जीवन तथा निर्जीवन बिमकको शाखा सङ्ख्या १५५ रहेको छ जसमध्ये जीवन बिमकको शाखा सङ्ख्या ११० र निर्जीवन बिमकको शाखा सङ्ख्या ४५ रहेको छ।

तालिका ४.४ कर्णाली प्रदेशमा रहेका बीमकको शाखा तथा उपशाखा सङ्ख्या

जिल्ला	सुर्खेत	दैलेख	डोल्पा	हुम्ला	जाजरकोट	जुम्ला	कालिकोट	मुगु	सल्यान	रुकुम-पश्चिम	जम्मा
जीवन	२९	१५	४	४	९	१३	५	६	१४	११	११०
निर्जीवन	१७	५	२	२	२	५	२	२	३	५	४५
जम्मा	४६	२०	६	६	११	१८	७	८	१७	१६	१५५

स्रोत: नेपाल बीमा प्राधिकरण, २०७९

४.९ कुल जीवन बीमा शुल्क आर्जनमा कर्णाली प्रदेशको हिस्सा ४.०८ प्रतिशत र निर्जीवन बिमा शुल्क आर्जनमा १.०९ प्रतिशत रहेको छ।

५. गरिबी निवारण र रोजगारी

गरिबी निवारण

- ५.१ कर्णाली प्रदेशका नागरिकहरूको जीवनस्तरमा सुधार ल्याई समृद्ध र विकसित प्रदेशको निर्माण गर्ने सोच अनुरूप प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजनामा निरपेक्ष गरिबीलाई १८ प्रतिशत र बहुआयामिक गरिबीलाई २५ प्रतिशतमा झार्ने लक्ष्य लिइएको छ। कर्णाली प्रदेशको समग्र आर्थिक सामाजिक विकासको प्रमुख बाधकको रूपमा गरिबी रहेको छ। देशमा गरिबी न्यूनीकरणका लागि हालसम्म भएका प्रयासहरूको परिणामस्वरूप उल्लेख्य सफलता हासिल भएको छ। तथापि कर्णाली प्रदेशको प्रगति अपेक्षित रूपमा हुन सकेको देखिदैन।
- ५.२ बहुआयामिक गरिबी दर राष्ट्रिय औसतमा १७.४० प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको बहुआयामिक गरिबी दर ३९.५ प्रतिशत छ।

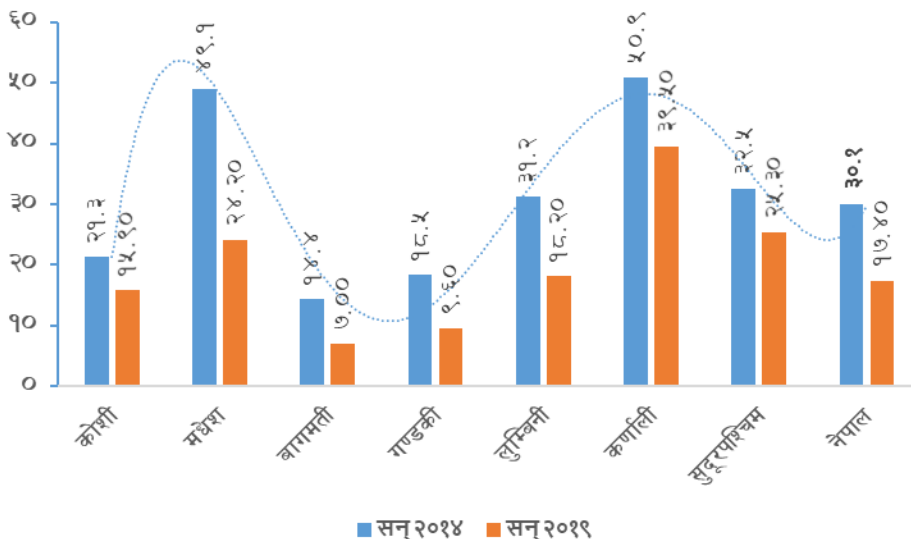
तालिका ५.१: प्रदेशगत गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)

सूचक/क्षेत्र	नेपाल	कोशी	मधेश	बागमती	गण्डकी	लुम्बिनी	कर्णाली	सुदूरपश्चिम
मानव विकास सूचकाङ्क, सन् २०१९	०.६०२(सन् २०२१)	०.५८०	०.५१०	०.६६१	०.६१८	०.५६३	०.५३८	०.५४७
बहुआयामिक गरिबी सुचकाङ्क, सन् २०१४	३०.१	२१.३	४९.१	१४.४	१८.५	३१.२	५०.९	३२.५
बहुआयामिक गरिबी सुचकाङ्क, सन् २०१९	१७.४	१५.९	२४.२	७.०	९.६	१८.२	३९.५	२५.३
लैङ्गिक सशक्तीकरण सूचकाङ्क	०.४५२	०.४५९	०.५०३	०.४५७	०.४६३	०.४७४	०.५५८	०.५२२
लैङ्गिक विकास सूचकाङ्क	०.९४२	०.९०१	०.७८६	०.९२९	०.८९६	०.९०१	०.९०२	०.९०३
गरिबको संख्या (हजारमा), सन् २०१४	करीब ८१००	९४८	२७२९	७५५	४७४	१५१५	८०७	८६४
गरिबको संख्या (हजारमा), सन् २०१९	करीब ५०००	७७३	१२९६	४७०	२२७	९५८	६३६	६३१

श्रोत: राष्ट्रिय योजना आयोग, सन् २०२१

५.३ प्रदेशगत रुपमा हेर्दा सबैभन्दा कम बहुआयामिक गरिबी दर बागमती प्रदेशमा ७ प्रतिशत र सबैभन्दा बढी कर्णाली प्रदेशमा ३९.५ प्रतिशत रहेको छ।

चार्ट ५.१: प्रदेशगत बहुआयामिक गरिबीको अवस्था (प्रतिशतमा)

श्रोत: राष्ट्रिय योजना आयोग, सन् २०२१

५.४ प्रदेशभिन्न गरिबी निवारणका लागि उत्पादनशील क्रियाकलापहरूमा वृद्धि तथा रोजगारी र आयआर्जनका अवसरहरू सिर्जना गर्दै अर्थतन्त्रलाई गतिशील बनाउने, ज्ञान, सीप, पुँजी, र प्रविधि, आधारभूत भौतिक पूर्वाधार, स्रोत र साधन तथा सूचनामा विपन्न वर्गको पहुँच सुनिश्चित गर्ने, गरिब र धनीबीच, शहर र गाउँबीच विद्यमान असमानता घटाउने, कृषि क्षेत्रको व्यावसायीकरण र यान्त्रिकरण गरी उत्पादकत्व बढाई बजारीकरण गर्ने, विपन्न, सीमान्तीकृत तथा पछाडी परेका र पारिएका समुदायका लागि सामाजिक सुरक्षा र गरिबी निवारणका लक्षित कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने चुनौती रहेका छन्।

रोजगारीको अवस्था

५.५ नेपालमा आर्थिक रूपले सक्रिय (उमेर १० वर्ष वा सो भन्दा माथि) जनसङ्ख्या ६५.४९ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या ७१.६५ प्रतिशत रहेको छ। आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको अनुपात सबैभन्दा बढी रुकुम-पश्चिममा ८०.११ प्रतिशत र सबैभन्दा कम डोल्पामा ६०.७८ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ५.२: कर्णाली प्रदेशका जिल्लामा आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्याको विवरण

क्षेत्र	१० वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसङ्ख्या			आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या	आर्थिक रूपले सक्रिय जनसङ्ख्या (प्रतिशतमा)
	पुरुष	महिला	जम्मा		
नेपाल	११५१९६२१	१२४३९२४७	२३९५८८६८	१५६८९७७७	६५.४९
कर्णाली	६४१८५८	६९६०३५	१३३७८९३	९५८६४३	७१.६५
डोल्पा	१७१२५	१७२२६	३४३५१	२०८७९	६०.७८
मुगु	२४५७८	२४७६१	४९३३९	३४४२३	६९.७७
हुम्ला	२१३४९	२१२१७	४२५६६	३१३२७	७३.६०
जुम्ला	४७०३२	४८०३६	९५०६८	६४६२५	६७.९८
कालिकोट	५४८४५	५६८३५	१११६८०	७८१५७	६९.९८
दैलेख	९२७७६	१०४९८०	१९७७५६	१३७४७८	६९.५२
जाजरकोट	७१५१३	७३५२१	१४५०३४	११५२५२	७९.४७
रुकुम- पश्चिम	६३२७६	६९५०३	१३२७७९	१०६३७४	८०.११
सल्यान	९०८८१	१०११६३	१९२०४४	१४३५०६	७४.७३
सुर्खेत	१५८४८३	१७८७९३	३३७२७६	२२६६२२	६७.१९

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

६. कृषि, वन तथा भूमिसुधार

कृषि

६.१ कुल गार्हस्थ्य उत्पादनमा २४.१२ प्रतिशत योगदान रहेको कृषि क्षेत्र आर्थिक समृद्धि हासिल गर्ने मूल आधार हो। उच्च र समावेशी आर्थिक वृद्धिमा योगदान पुऱ्याउने क्षेत्र भएकोले यसको वैज्ञानिक ढङ्गले सुधार तथा रूपान्तरण गर्ने विगतको प्रयासलाई सघन बनाई उत्पादन र उत्पादकत्वमा वृद्धि गर्नुपर्ने हुन्छ। नेपालमा उपलब्ध स्रोत साधनको पृष्ठभूमिमा दिगो आर्थिक विकास एवम् सबल ग्रामीण अर्थतन्त्रद्वारा गरिबी निवारण गर्ने बलियो आधार कृषि क्षेत्र नै हो। नेपालको संविधानले खाद्य सम्बन्धी अधिकारलाई मौलिक हकको रूपमा प्रत्याभूत गरेको छ। यसै सन्दर्भमा, विभिन्न कारणले उत्पन्न हुन सक्ने खाद्य तथा पोषण सङ्कटको अवस्थालाई मध्यनजर गर्दै प्रमुख खाद्यान्न, फलफूल, तरकारी र माछा-मासु उत्पादनमा आत्मनिर्भरताका लागि कृषिमा नीतिगत, संरचनागत र संस्थागत सुधारको आवश्यकता छ।

खाद्यान्न बालीको प्रदेशगत उत्पादनको स्थिति

- ६.२ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा धान बालीको उत्पादन ५१ लाख ३० हजार ६ सय २५ मेट्रिक टन रहने अनुमान छ। उत्पादित धान बालीमध्ये सबैभन्दा बढी मधेश प्रदेशमा २७.०२ प्रतिशत र सबैभन्दा कम कर्णाली प्रदेशमा २.४४ प्रतिशत रहने अनुमान छ।
- ६.३ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा जौ को उत्पादन सबैभन्दा बढी कर्णाली प्रदेशमा ४१.५७ प्रतिशत र सबैभन्दा कम मधेश प्रदेशमा ०.५३ प्रतिशत हुने अनुमान छ।

तालिका ६.१: आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा प्रमुख खाद्यान्न बालीको प्रदेशगत उत्पादनको अनुपात (प्रतिशतमा)

बाली/प्रदेश	धान	मकै	गहुँ	कोदो	जौ	फापर
प्रदेश नं. १	२४.६३	२९.६३	६.८७	२७.८१	५.९२	१९.२२
मधेश	२७.०२	५.८२	२९.१४	०.४९	०.५३	०.०
बागमती	९.९०	२२.४२	८.०९	२०.८१	७.९७	२५.३२
गण्डकी	७.९२	१४.९५	४.६२	३२.४५	९.८५	१५.२०
लुम्बिनी	१९.४८	१४.७६	२४.८६	४.०४	११.१७	२४.७२
कर्णाली	२.४४	८.०५	९.११	७.६२	४१.५७	१४.५९
सुदूरपश्चिम	८.६१	४.३८	१७.३२	६.७८	२२.९८	०.९५
कुल उत्पादन	५१३०६२५	३१०६३९७	२१४४५६८	३३९४६२	३२१५६	१९२९०

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०७८/७९, अर्थ मन्त्रालय

मेट्रिक टनमा

कर्णाली प्रदेशमा खाद्यान्न बालीको उत्पादन स्थिति

६.४ कर्णाली प्रदेशमा क्षेत्रफलका आधारमा कृषियोग्य भूमि कम रहेको छ। विकट भौगोलिक बनावट तथा सिंचाइ योग्य जमिन कम भएको यस प्रदेशमा समयमा बीऊ, मल, किटनाशक औषधि अभावका कारण अन्य प्रदेशको तुलनामा कर्णाली प्रदेशको उत्पादनमा अपेक्षित वृद्धि हुन सकेको छैन। कर्णाली प्रदेशमा उपलब्ध तथ्याङ्क देहाय बमोजिम रहेको छः

तालिका ६.२: कर्णाली प्रदेशमा तरकारी, फलफुल, मासु र अन्य उत्पादन सम्बन्धी विवरण (मेट्रिक टनमा)

विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	फागुनसम्म	
					२०७८/७९	२०७९/८०
कागुनो	-	-	९३६	९०१	९०१	९०१
जुम्ली मासी धान	-	-	९७१४	९११४	९११४	९११४
स्याउ	१५३८८	२९१८६	-	-	-	३११८८
सिमी	-	-	१११७४	११२८५	११२८५	११२८५
तरकारी	-	३९६२३८३	३९६२४९२	-	१५७५५०	१५९९९०
आलु	-	२२११९८	१७१४००	२२१०३२	१७०२००	१७५५००
मासुको उत्पादन	-	२७४२९	२२९२८	२६९८५	२२१०७	२३९९९

स्रोत: भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

मासु उत्पादन

६.५ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा २६ हजार ९ सय ८५ मेट्रिक टन मासु उत्पादन भएको थियो भने चालु आर्थिक वर्षको फागुनसम्म २३ हजार २ सय २५ मेट्रिक टन उत्पादन भएको छ।

सिंचाइ

६.६ कर्णाली प्रदेशमा खेती गरिएको कुल क्षेत्रफलको ३७.५६ प्रतिशत क्षेत्रफलमा मात्र सिंचाइ सुविधा पुगेको छ। २०७९ फागुनसम्म यस प्रदेशको कुल सिंचित क्षेत्रफल १.५५ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ। अघिल्लो वर्षको सोही अवधिमा सिंचित क्षेत्रफल

०.३२ प्रतिशतले वृद्धि भएको थियो। कुलोद्वारा सिंचित क्षेत्रफल ०.९८ प्रतिशत, नहरद्वारा सिंचित क्षेत्रफल ७.१५ प्रतिशत र पोखरीद्वारा सिंचित क्षेत्रफल २.७७ प्रतिशतले वृद्धि भएको छ।

वन

६.७ नेपाल जैविक विविधताको दृष्टिले सम्पन्न मुलुक हो। नेपालमा ११८ प्रकारका पारिस्थितिक प्रणाली, ७५ प्रकारका वनस्पति, ३५ प्रकारका वन, ११ हजार ९ सय ७१ वनस्पति प्रजाति र ११ हजार ८ सय ६१ प्राणी प्रजाति पहिचान भएका छन्। २० वटा संरक्षित क्षेत्र, १० अन्तर्राष्ट्रिय महत्वका सिमसार क्षेत्र, ११ वनस्पति उद्यान, २२ हजार ६ सय भन्दा बढी सामुदायिक वन र १० हजार भन्दा बढीको सङ्ख्यामा रहेका अन्य समुदायमा आधारित वन बाहिर ग्रामीण महिला, किसान वा परिवारका निजी खेतबारीमा लाखौंको सङ्ख्यामा रहेका निजी/पारिवारिक वन र कृषि वनमा जैविक विविधताको संरक्षण रहेको छ। नेपालमा भित्रिने विदेशी पर्यटकमध्ये ६० प्रतिशतभन्दा बढीले संरक्षित क्षेत्र र सामुदायिक वन भ्रमण गर्ने गरेको पाइएको छ। अनुसन्धान तथा खोजका दृष्टिले पनि नेपालको वन क्षेत्र महत्वपूर्ण रहेको छ।

कर्णाली प्रदेशमा वन

६.८ कर्णाली प्रदेशको कुल भू-भागको २७.३१ प्रतिशत वन क्षेत्र रहेको छ। प्रदेशगत रूपमा हेर्दा नेपालको सबैभन्दा बढी वन क्षेत्र कोशी प्रदेशमा रहेको छ भने सबैभन्दा कम वन क्षेत्र मधेश प्रदेशमा छ। नेपालको कुल वन क्षेत्रको १३.६ प्रतिशत हिस्सा कर्णाली प्रदेशले ओगटेको छ।

तालिका ६.३: प्रदेशगत वन क्षेत्रको स्थिति

प्रदेश	प्रदेशको क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	वन क्षेत्र (हेक्टरमा)	नेपालको कुल वन क्षेत्रको हिस्सा (प्रतिशतमा)	प्रदेशको कुल भू-भागको तुलनामा वनको क्षेत्रफल (प्रतिशतमा)
कोशी	२६०५२६०	११५७९०५	१८.८	४४.४४
मधेश	९५८९३०	२३७६३६	३.९	२४.७८
बागमती	२०२८४२८	११५४६८५	१८.७	५६.९३
गण्डकी	२१९६०६२	७८७८६५	१२.८	३५.८८

लुम्बिनी	१९३०४४५	९९६९४१	१६.२	५१.६४
कर्णाली	३०६४८२१	८३७०१६	१३.६	२७.३१
सुदूरपश्चिम	२००९०६९	९८९२६८	१६.१	४९.२४
कुल	१४७९३०१५	६१६६७६६	१००	४१.६९

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०७९/८०, अर्थ मन्त्रालय

तालिका ६.४: कर्णाली प्रदेशमा वन क्षेत्रबाट सङ्कलित राजस्वको स्थिति

विवरण/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८० फागुनसम्म
वन क्षेत्रबाट सङ्कलित राजस्व (रकम रु. हजारमा)	१५१२६३	६७०२९	१०६५३८	४०३९४	२६०९५

स्रोत: उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

६.९ कर्णाली प्रदेशमा सामुदायिक वनको सङ्ख्या २ हजार ७ सय ६९, कवुलियति वन ७८६ निजी वन १६७, धार्मिक वन ९, मध्यवर्ती क्षेत्र २ तथा वन संरक्षण क्षेत्र १ गरी कुल सङ्ख्या ३ हजार ७ सय ३४ रहेको छ।

तालिका ६.५: कर्णाली प्रदेशमा वन क्षेत्रको स्थिति

वनको विवरण	कुल वन क्षेत्र		संरक्षित क्षेत्र	
	सङ्ख्या	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)	सङ्ख्या	क्षेत्रफल (हेक्टरमा)
सामुदायिक वन	२७६९	३७६७५४.८६	२	३६६१००
कवुलियती वन	७८६	८१६९.७३	-	-
धार्मिक वन	९	६६.७३	-	-
निजी वन	१६७	१०७.७७	-	-
वन संरक्षण क्षेत्र	१	१७५.५	-	-
मध्यवर्ती वन	२	१५४७००	-	-

स्रोत: उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

६.१० रारा राष्ट्रिय निकुञ्ज र शे-फोकशुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्ज सिमसार क्षेत्रमा सूचीकृत भएको छ। यस प्रदेशका २ लाख १० हजार ४ सय ७६ घरधुरी प्रत्यक्ष रूपमा

समुदायमा आधारित वन व्यवस्थापनमा आवद्ध भइ वनको संरक्षण, सम्बर्द्धन, व्यवस्थापन र सदुपयोगमा सहयोग पुऱ्याएको देखिन्छ। वनजन्य पैदावारको आन्तरिक खपत तथा बाह्य विक्रीबाट करिब रु. २ करोड ६१ लाख राजस्व प्राप्त भएको छ।

७. उद्योग र पर्यटन

उद्योग

- ७.१ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ सम्म कर्णाली प्रदेशमा स्थापना भएका विभिन्न उद्योगहरूमा रु. १ खर्ब ४९ अर्ब ७८ करोड लगानी रहेको छ। आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा यस प्रदेशमा दर्ता भएका ठूला उद्योगको सङ्ख्या ४ रहेको छ।
- ७.२ २०७९ असारसम्म दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगहरूको सङ्ख्या ५ हजार ९ सय २७ रहेको छ। यस मध्ये जिल्लागत रूपमा सबैभन्दा बढी १ हजार ५ सय ५८ सुर्खेतमा र सबैभन्दा कम ३ सय ७१ डोल्पामा रहेको छ।

तालिका ७.१: कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएका लघु, घरेलु तथा साना उद्योगको विवरण
(आर्थिक वर्ष २०७८/७९)

जिल्ला	सङ्ख्या
रुकुम पश्चिम	३६३
सल्यान	५०८
सुर्खेत	१५५८
दैलेख	७३४
जाजरकोट	५७७
कालिकोट	३७६
मुगु	४३१
हुम्ला	३७८
जुम्ला	६३१
डोल्पा	३७१
जम्मा	५९२७

स्रोत: आर्थिक सर्वेक्षण, २०७९/८०, अर्थ मन्त्रालय

- ७.१ आर्थिक वर्ष २०७९/८० फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएका कम्पनीहरूको सङ्ख्या ३ हजार ५ सय रहेको छ।

तालिका ७.२: कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएका ठूला, मझौला तथा साना उद्योग सम्बन्धी विवरण

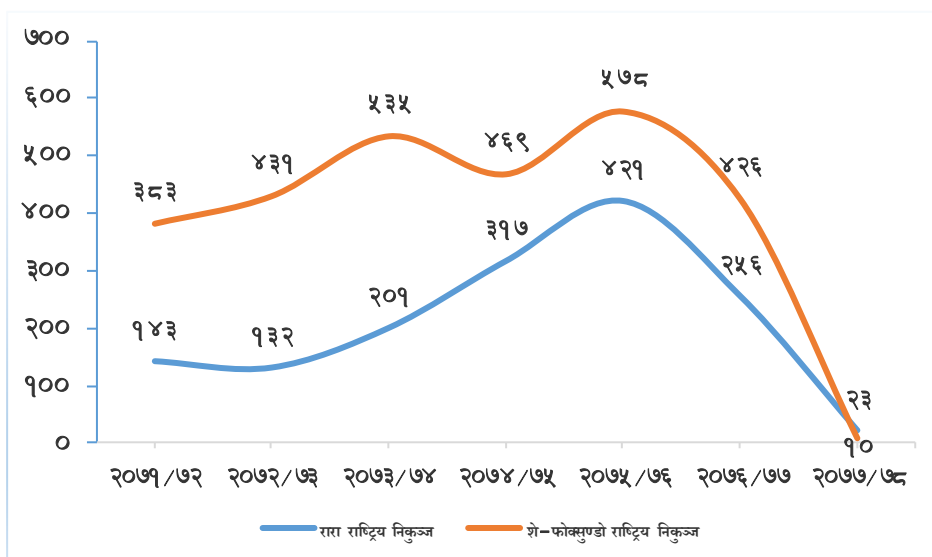
विवरण/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८० फागुनसम्म
ठूला उद्योगको सङ्ख्या	-	-	-	-	-
मझौला उद्योगको सङ्ख्या	१९१	१९१	१९१	१९१	१९१
साना उद्योगको सङ्ख्या	५७८८	९२९२	९२९२	१४२७७	-

स्रोत: उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय, कर्णाली प्रदेश, सुर्खेत

पर्यटन

- ७.२ नेपाल सरकारले आरोहणका लागि खुला गरेका ४१४ वटा हिमाल मध्ये ६९ वटा हिमाल यस प्रदेशमा रहेका छन्। अहिलेसम्म आरोहण नगरिएका हिमालको सङ्ख्या यस प्रदेशमा ९ वटा छन्।
- ७.३ आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा कर्णाली प्रदेशमा रहेको रारा राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या २३ रहेको छ भने शे-फोक्सुण्डो राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटकको सङ्ख्या १० रहेको छ।

चार्ट ७.१: कर्णाली प्रदेशभित्रका राष्ट्रिय निकुञ्जमा भ्रमण गर्ने विदेशी पर्यटक सम्बन्धी विवरण

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, २०७८

द. भौतिक पूर्वाधार, यातायात र उर्जा

द.१ दिगो र उच्च आर्थिक विकास र आन्तरिक अन्तर आबद्धता तथा पूर्वाधार विकासको लागि भौतिक पूर्वाधार अत्यावश्यक हुन्छ। कर्णाली प्रदेश सरकारको समृद्ध कर्णाली, सुखारी कर्णालीवासी भन्ने दीर्घकालीन सोचलाई मूर्तरूप दिन प्रदेश सरकारले भौतिक पूर्वाधार निर्माणलाई महत्त्वका साथ अगाडि बढाएको छ। हुम्ला बाहेक नौ वटा जिल्ला राष्ट्रिय सडक सञ्जालमा जोडिएका छन्। ग्रामीण सडक विस्तारले तिब्रता पाएको छ। प्रदेशका ७ वटा विमानस्थल मध्ये ६ विमानस्थल सञ्चालनमा रहेका छन्।

भौतिक पूर्वाधार

द.२ भौगोलिक विकटताको कारणले कर्णाली प्रदेशमा सडक सञ्जाल देशको अन्य प्रदेशको भन्दा कम रहेको छ। २०७८ फागुनसम्म कर्णाली प्रदेशमा धुलो/कच्ची, ग्राभेल र कालोपत्रे गरी ३,३०१ किलोमिटर प्रादेशिक र स्थानीय सडक रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको हुम्ला बाहेक सबै जिल्ला सदरमुकाममा सडक सञ्जाल पुगेको छ।

द.३ आर्थिक वर्ष २०७९/८० को चैत्रसम्म प्रदेशभर कालोपत्रे, ग्राभेल, कच्ची सडक गरी कुल २२३१.८९४ किलोमिटर सडक विस्तार भएको छ। चालु आर्थिक वर्षको चैत्रसम्म कालोपत्रे १५.८५ किलोमिटर, ग्राभेल ७३.९० किलोमिटर र कच्ची ३२९.४८ किलोमिटर सडक प्रदेश सरकार मार्फत निर्माण भएको छ।

तालिका द.१: कर्णाली प्रदेश सरकारबाट निर्माण भएको सडक सम्बन्धी विवरण (किलोमिटरमा)

आर्थिक वर्ष	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८० चैत्रसम्म	जम्मा
कालोपत्रे	३०.०२	१५.९०४	१५.८५	६१.७७४
ग्राभेल	१६५.६०	११३.१५	७३.९०	३५२.६५
कच्ची	८९८.८७	५८९.१२	३२९.४८	१८१७.४७
जम्मा	१०९४.४९	७१८.१७४	४१९.२३	२२३१.८९४

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार तथा शहरी विकास मन्त्रालय, सुर्खेत २०८०

द.४ प्रदेश सरकार स्थापना भए पश्चात आर्थिक वर्ष २०७९/८० को चैत्रसम्म निर्माण सम्पन्न भएका झोलुङ्गे पुलको सङ्ख्या ४२ रहेको छ।

तालिका ८.२ कर्णाली प्रदेश सरकारबाट निर्माण भएका पुल सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	जम्मा
				९	चैत्रसम्म	
मोटेरेवल पुल	-	-	-	-	-	-
झोलुङ्गे पुल	-	२	११	९	२०	४२

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार तथा शहरी विकास मन्त्रालय, सुर्खेत २०८०

यातायात

८.५ २०७८ असारसम्म कर्णाली प्रदेशमा २१ हजार २ सय ९८ सवारी साधन दर्ता भएकोमा चालु आर्थिक वर्षको चैत्रसम्म २ हजार २५ नयाँ सवारी साधन थप दर्ता भइ २०७९ चैत्रसम्म दर्ता भएको सवारी साधनको सङ्ख्या २३ हजार ३ हजार २३ पुगेको छ। दर्ता भएका सवारी साधन मध्ये सबैभन्दा बढी मोटरसाइकल रहेका छन्।

तालिका ८.३: कर्णाली प्रदेशमा दर्ता भएका सवारी साधन सम्बन्धी विवरण

आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०	जम्मा
					चैत्रसम्म	
बस	०	५८	४३	४७	३७	१८५
मिनीबस/मिनिट्रक	०	३६	५१	३१	५२	१७०
कार/भ्यान						
मोटरसाइकल/स्कुटर	२३९७	३८२६	४५२८	७१७४	१८९३	१९८१८
टेक्टर	५१	१०५	१२७	१५३		४३६
टेम्पो	३०२	४९१	६८०	५१९	-	१९९२
क्रेन/डोजर/लोडर	१	१६८	२७४	१२६	१९	५८८
दमकल	०	०	०	०	०	०
अन्य		१३	२८	६९	२४	१३४
जम्मा	२७५१	४६९७	५७३१	८११९	२०२५	२३३२३

स्रोत: भौतिक पूर्वाधार तथा शहरी विकास मन्त्रालय, सुर्खेत, २०८०

हवाई यातायात

- द.६ देशभर २ वटा अन्तराष्ट्रिय सहित कुल ५४ वटा विमानस्थल रहेकोमा जम्मा ३५ वटा सञ्चालनमा छन्। कर्णाली प्रदेशमा सुर्खेत, जुम्ला, हुम्ला, मुगु, डोल्पा र रुकुम पश्चिम गरी ६ जिल्लामा ७ वटा विमानस्थल सञ्चालनमा छन्।
- द.७ सन् २०२१ मा कर्णाली प्रदेशमा अवस्थित विमानस्थलबाट १७ हजार ४ सय २९ उडानबाट १ लाख ३७ हजार ४ सय ३५ यात्रुले हवाई यात्रा गरेका छन्। यसमा सबैभन्दा बढी सिमकोट विमानस्थलबाट उडान भएको छ भने सबैभन्दा कम रुकुम सल्लेबाट भएको छ।

तालिका द.४: कर्णाली प्रदेशमा भएको उडान सङ्ख्या र यात्रु उडानको विवरण

विमानस्थलको नाम	सन् २०२०		सन् २०२१	
	(एयरक्राफ्ट मुभमेन्ट) सङ्ख्या	यात्रु सङ्ख्या	(एयरक्राफ्ट मुभमेन्ट) सङ्ख्या	यात्रु सङ्ख्या
सुर्खेत	५५२५	१८४०८	५०२७	२९०९३
सिमकोट	७८२४	१६००१	६२२०	२९१०९
जुम्ला	११३०	११६३८	१७२४	२६६८६
डोल्पा	१४४९	९१४४	१९३८	१७७८८
रारा	१५७१	१४५७६	२०००	२६८२४
रुकुम सल्ले	१८६	२०७७	५२०	७९३५
रुकुम चौरजहारी	३०	२०५	-	-
जम्मा	१७७१५	७२०४९	१७४२९	१३७४३५

स्रोत: संस्कृति, पर्यटन तथा नागरिक उड्डयन मन्त्रालय, सन् २०२२

उर्जा

- द.८ कर्णाली प्रदेशमा जलविद्युत उत्पादन क्षमता करिब १८००० मेगावाट रहे तापनि आर्थिक वर्ष २०७५/७६ सम्म ६ मेगावाट मात्र विद्युत उत्पादन भएको थियो भने २०७९ फागुनसम्म १६ मेगावाट विद्युत उत्पादन भएको छ।

तालिका ८.५: कर्णाली प्रदेशमा विद्युत उत्पादन क्षमता र विद्युत पहुँचको अवस्था

क्षेत्र/आर्थिक वर्ष	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/८०
विद्युत उत्पादन (मेगावाट)	६	११	११	११	१६
राष्ट्रिय प्रसारण ग्रिडबाट विद्युत पहुँच प्राप्त गर्ने जनसङ्ख्या (प्रतिशत)	२७	२८	३५	४४	४४

- ८.९ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा ९२.१७ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युत पहुँच पुगेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा ४९.६३ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ।
- ८.१० जिल्लागत रूपमा हेर्दा सुर्खेतमा सबैभन्दा बढी ६८.५९ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ भने सबैभन्दा कम कालिकोटमा २४.२६ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा विद्युतको पहुँच पुगेको छ।
- ८.११ नेपालमा खाना पकाउनको लागि हालसम्म पनि परम्परागत उर्जाको प्रयोग भैइरहेको छ। जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा खाना पकाउन काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ५१.०२ प्रतिशत, एल.पी. ग्याँसको प्रयोग गर्ने परिवार ४४.२९ प्रतिशत र अन्य उर्जाको प्रयोग गर्ने परिवार ४.६९ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा खाना पकाउन काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२२ प्रतिशत र एल.पी. ग्याँसको प्रयोग गर्ने परिवार १६.८६ प्रतिशत रहेको छ।

खानेपानी तथा सरसफाइ

- ८.१२ जनगणना २०७८ अनुसार नेपालमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा/पाइप प्रयोग गर्ने ५६.९७ प्रतिशत परिवार रहेका छन् भने कर्णाली प्रदेशमा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा/पाइप प्रयोग गर्ने ८०.०७ प्रतिशत परिवार रहेका छन्।
- ८.१३ जिल्लागत रूपमा हेर्दा खानेपानीको मुख्य स्रोतको रूपमा धारा/पाइप प्रयोग गर्ने परिवार रुकुम-पश्चिममा सबैभन्दा बढी ९१.५६ प्रतिशत र सबैभन्दा कम मुगुमा ६२.५८ प्रतिशत रहेको छ।

९. सामाजिक क्षेत्र

कर्णाली प्रदेशको सामाजिक क्षेत्रका प्रमुख सूचकहरूको अवस्था

- ९.१ कर्णाली प्रदेशमा ३४ अस्पताल, १४ प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्र, ३३१ स्वास्थ्य चौकी, २३ आयुर्वेद औषधालय, ३१४ बर्थिङ सेन्टर, ४ हजार २ सय ६७ महिला स्वास्थ्य स्वयंसेविका, १ हजार ४ सय १३ खोप क्लिनिक, ८५२ गाउँघर क्लिनिक, १२४ सामुदायिक स्वास्थ्य इकाई र २९६ आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्रहरू रहेका छन्।
- ९.२ कर्णाली प्रदेशमा पूर्ण खोप प्राप्त गर्ने बालबालिका ८५.८ प्रतिशत, परिवार नियोजनको साधन प्रयोग दर ४०.१ प्रतिशत, प्रोटोकल अनुसार चार पटक गर्भ जाँच गराउने ७२.५ प्रतिशत र दक्ष प्रसूतिकर्मीबाट प्रसूति गराउने ७० प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९.१: कर्णाली प्रदेशको स्वास्थ्य क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था

क्र.स.	विवरण	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९	२०७९/०८० फागुनसम्म
१	अस्पताल सङ्ख्या (१.१+१.२)	१७	२१	३०	३१	३४
१.१	सरकारी	१२	१४	२२	२३	२४
१.२	निजी	५	७	८	८	१०
२	प्राथमिक स्वास्थ्य केन्द्रहरूको सङ्ख्या	१४	१४	१४	१४	१३
३	अस्पताल सैया सङ्ख्या (३.१+३.२)	७९५	९०६	१०१६	१३३२	१४२८
३.१	सरकारी	५२५	५९८	६७१	८७९	९२०
३.२	निजी	२७०	३०८	३४५	४५३	५०८
४	स्वास्थ्यकर्मीको सङ्ख्या	२४०४	२२०१	२६०८	२७०६	३५८६
५	विशेषज्ञ डाक्टर	६८	७६	८८	९५	९५
६	डाक्टर	१६१	१८४	२२८	२७५	२४४
७	नर्स	१३०५	१४५०	१६११	१६५३	१६३५
८	अन्य	१२५२	१३८२	१७०२	१७२२	१७०७
९	ओपिडी सेवा लिनेको सङ्ख्या(महिला/पुरुष) (९.१+९.२+९.३)	१४५७७६०	१६२९१२०	१७२६४१२	१०९८४०८	१३६१४०२
९.१	सरकारी	९४७५४४	१०७५२१९	१११६९८८	१००८०२१	८८०८२८
९.२	निजी	४३७३२८	४५७१३१	५७०७३८	८०२०५	४५००६९
९.३	अन्य	७२८८८	९६७७०	१०१६८६	१०१८२	३०५०५
१०	निशुल्क औषधी वितरण सम्बन्धी विवरण (जना)	१२१८५९४	१३३९११४	१४५३५०३	१४०१३७२	११७९१३४
११	स्वास्थ्य विमाबाट लाभान्वित सङ्ख्या	१५९७९०	२१४०७४	२६७१५५	३०६४०८	३८४६३२
१२	प्रसूति सेवा सम्बन्धी विवरण	२७९३४	२९५२०	३३१६०	२०९९२	२२४२७

१३	पूर्ण खोप लगाएका बालबालिका सङ्ख्या	२९२२३	२७२९०	३२७२८	२९८५५	१९३०३
१४	क्वारेन्टाईन सङ्ख्या (कोभिड-१९)	०	६	४	३	०
१५	आईसोलेसन सेन्टर सङ्ख्या (कोभिड-१९)	१०	२०	८१	३१	०
१६	होल्डिङ सेन्टर सङ्ख्या (कोभिड-१९)	०	३	३	०	०
१७	जम्मा कोभिड-१९ परीक्षण सङ्ख्या (१७.१+१७.२)	०	८७८४२	१२१९६७	१९४४९६	१९९६५२
१७.१	पि.सि.आर.	०	८७८४२	१२१९६७	१३०११३	१३०४४५
१७.२	एन्टिजेन	०	०	०	६४३८३	६९२०७
१८	कोभिड-१९ मा विनियोजित जम्मा बजेट	०	३०५९१५	८३५६८०	५३९८६४	६७८९७
१९	कोभिड-१९ बाट जम्मा मृत्यु सङ्ख्या	०	६	३४४	३९१	३९१
२०	प्रदेशमा वैदेशिक रोजगारीका लागि श्रम स्वीकृति प्राप्त जनशक्ति (महिला पुरुष अनुपात)	९००००	७८३४९	६८२०७	४५१२३	NA
२१	औसत आयु	६७	६७	६८	६९	६९
२२	बाल मृत्युदर	५७	३४	६४	६८	६८
२३	मातृशिशु कार्यक्रम	८८	१०७	११८	८२	७०
२४	विद्यालय दिवा खाजाबाट लाभान्वित विद्यार्थी सङ्ख्या	-	-	-	-	-
२५	बैङ्कखाता छोरीको सुरक्षा जीवन भरीको कार्यक्रमबाट लाभान्वित छोरीहरुको सङ्ख्या	-	७२००	१२०००	२००००	NA
२६	कोरोना विरुद्ध पूर्ण खोप लगाएको जनसङ्ख्या	-	-	२८८४८	९९,००००	१२९,४००५
२७	कोरोना विरुद्ध आङ्शिक खोप लगाएको जनसङ्ख्या	-	-	१०७३३०	९९,००००	१७२,५३४

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, २०८०

९.३ कर्णाली प्रदेशमा २ विश्वविद्यालय, ५६ क्याम्पस, ३ हजार ३८ सामुदायिक विद्यालय, १४९ संस्थागत विद्यालय, ६४२ माध्यामिक विद्यालय, २ हजार ५ सय ४५ आधारभूत विद्यालय, २ हजार ७ सय १९ बालविकास केन्द्र र आधारभूत तहमा १० हजार ५४ शिक्षक सङ्ख्या रहेको छ।

९.४ यस प्रदेशमा ५ वर्ष माथिको साक्षरता दर ७६.१ प्रतिशत रहेको छ, जस मध्ये पुरुष साक्षरता दर ८३.३ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत हरेको छ। आधारभूत तहमा खूद भर्नादर ९६.६ प्रतिशत र माध्यामिक तहमा खूद भर्ना दर

७२.२ प्रतिशत रहेको छ।

तालिका ९.२: कर्णाली प्रदेशको शिक्षा क्षेत्रका केही प्रमुख सूचकहरूको तुलनात्मक अवस्था

क्र.स.	विवरण	२०७५/०७६	२०७६/०७७	२०७७/०७८	२०७८/०७९	२०७९/०८० फागुनसम्म
१	विश्वविद्यालयको सङ्ख्या	२	२	२	२	२
२	प्राविधिक/व्यावसायिक शैक्षिक संस्थाको सङ्ख्या	४	४	५	५	५
३	विद्यालय/क्याम्पस सङ्ख्या (३.१+३.२+३.३)	३११७	३११६	३१०१	३२२७	३२९८
३.१	सरकारी/सामुदायिक	२९७४	२९३१	२९२४	३०५२	३०८१
३.२	निजी/संस्थागत	१४३	१८५	१७७	१७५	२१७
३.३	अन्य	०	०	०	०	०
४	विद्यार्थी सङ्ख्या (छात्रा/छात्र) (४.१+४.२+४.३)	५६१२१९	५७४२८१	५५२९७७	६०४८७०	६१८३८१
४.१	सरकारी/सामुदायिक	५१७५९५	५२०४०२	५०३०६७	५५२०६५	५६४३९६
४.२	निजी/संस्थागत	४३६२४	५३८७९	४९९१०	५२८०५	५३९८५
४.३	अन्य	०	०	०	०	०
५	शिक्षक विवरण (५.१+५.२+५.३)	१७४५५	१६१३९	१८४६८	१८९२९	१७७४०
५.१	सरकारी/सामुदायिक	१५८७२	१४५२६	१६६२७	१६९९४	१५७४९
५.२	निजी/संस्थागत	१५८३	१६१३	१८४१	१९३५	१९९१
५.३	अन्य	०	०	०	०	०
६	कुल भर्ना दर/कुल प्रवेश दर			११६.७		११९.३३
७	लैङ्गिक समता सूचक	०.५९	०.६८	०.६६	०.६६	
८	प्रादेशिक साक्षरता दर (१५+)	६६	७१	७६	७६	७६.०८
९	आधारभूत खानेपानीको पहुँच पुगेको विद्यालय सङ्ख्या	१७४४	१६०६	१९७०	२०९६	२१३८
१०	सौचालय सुविधा पुगेको विद्यालय सङ्ख्या	२१७३	१९८४	२३८४	२३८४	२४२४

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, २०८०

अन्य महामारी नियन्त्रण तथा प्रकोप व्यवस्थापन

९.५ आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा कर्णाली प्रदेशमा बाढी, पहिरो, आगलागी जस्ता १२१५ घटना भइ ६८ जनाको मृत्यु भएको थियो भने ७२ जना घाइते भएका थिए।

तालिका ९.३: कर्णाली प्रदेशका जिल्लामा विभिन्न प्रकोप तथा घटनाबाट मृत्यु तथा घाइतेको सङ्ख्या

जिल्ला	घटना सङ्ख्या	मृत्यु सङ्ख्या			घाईते सङ्ख्या		
		पुरुष	महिला	जम्मा	पुरुष	महिला	जम्मा
सुर्खेत	९५	१	४	५	०	३	३
दैलेख	११२	३	१	४	४	९	१३
सल्यान	१३६	५	३	८	७	३	१०
रूकुम-पश्चिम	६१	३	२	५	३	६	९
जाजरकोट	११२	७	१	८	६	११	१७
कालिकोट	२०३	५	५	१०	५	४	९
जुम्ला	७५	९	७	१६	४	२	६
मुगु	४६	२	०	२	२	०	२
डोल्पा	१०	२	२	४	०	०	०
हुम्ला	३६५	५	१	६	१	२	३
जम्मा	१२१५	४२	२६	६८	३२	४०	७२

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, २०८०

९.६ कर्णाली प्रदेशमा आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा ३५९ सडक दुर्घटना भएकोमा १६९ जनाको मृत्यु र ८७४ जना घाइते भएका थिए। सबैभन्दा बढी सडक दुर्घटना सुर्खेतमा र सबैभन्दा कम हुम्ला जिल्लामा भएको थियो।

तालिका ९.४: सडक दुर्घटना सम्बन्धी जिल्लागत विवरण

जिल्ला	सडक दुर्घटना सङ्ख्या	मृत्यु	घाइते
सुर्खेत	१७०	२८	३४२
दैलेख	४०	१८	१२२
सल्यान	५४	३४	१३९
रूकुम-पश्चिम	२३	९	८६
जाजरकोट	१९	२४	६९
कालिकोट	१९	८	३३
जुम्ला	२०	१०	४९

मुगु	८	३५	२४
डोल्पा	३	३	६
हुम्ला	३	०	४
जम्मा	३५९	१६९	८७४

स्रोत: सामाजिक विकास मन्त्रालय, २०८०

९.७ नेपालको मातृ मृत्युदर (प्रतिलाखमा) १५१ रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशको मातृ मृत्युदर १७२ रहेको छ।

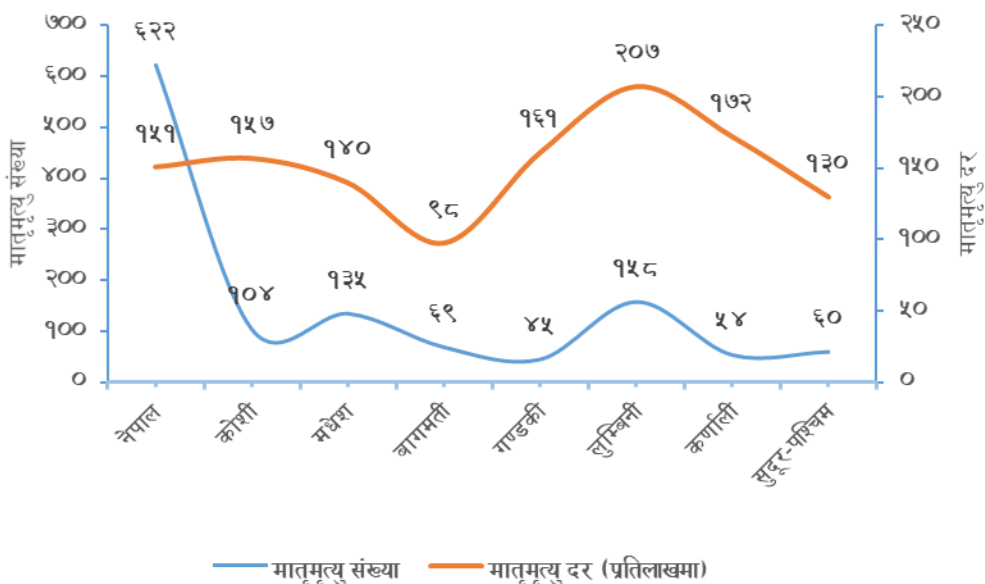
तालिका ९.५: मातृ मृत्युदर सम्बन्धी विवरण

क्षेत्र	मृत्यु सम्बन्धी विवरण			
	गर्भावस्थाको अवधिमा भएको महिलाको मृत्यु सङ्ख्या	मातृ मृत्यु सङ्ख्या	जीवित जन्मेको बच्चाको सङ्ख्या	मातृ मृत्युदर (प्रतिलाखमा)
नेपाल	६५३	६२२	४१२९३५	१५१
कोशी	१०४	१०१	६४१९०	१५७
मधेश	१४६	१३५	९६५५७	१४०
बागमती	७२	६९	७०३८०	९८
गण्डकी	४६	४५	२७९४०	१६१
लुम्बिनी	१६२	१५८	७६२४३	२०७
कर्णाली	५९	५४	३१३२३	१७२
सुदूर-पश्चिम	६४	६०	४६३०२	१३०

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

९.८ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार सबैभन्दा बढी मातृ मृत्युदर (प्रतिलाखमा) लुम्बिनी प्रदेशमा रहेको छ भने सबैभन्दा कम मातृ मृत्युदर बागमती प्रदेश रहेको छ।

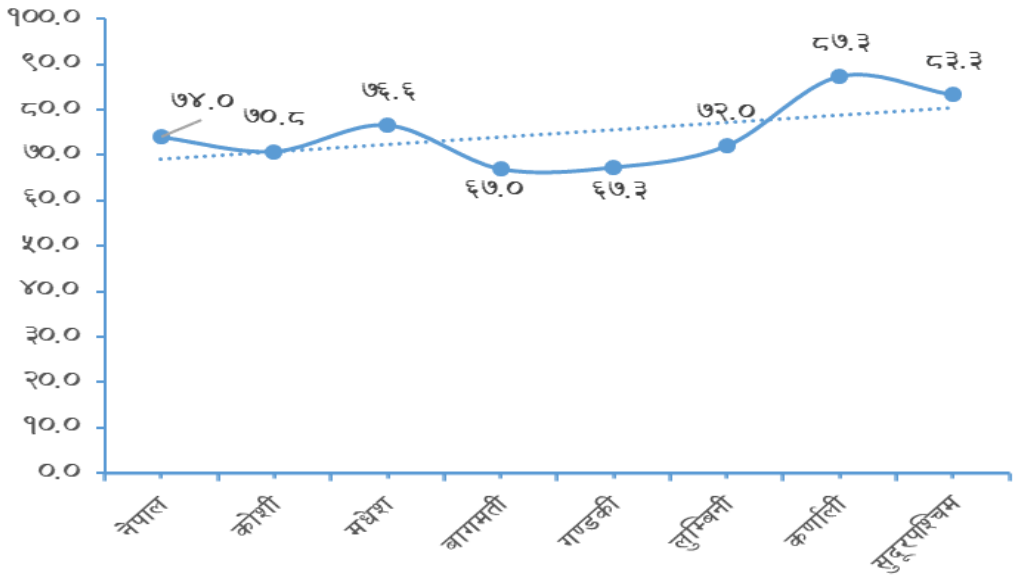
चाई १.१: प्रदेशगत मातृ मृत्युदरको अवस्था

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

१.१ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्मदरता सबैभन्दा बढी भएको प्रदेश कर्णाली (८७.३ प्रतिशत) रहेको छ भने सबैभन्दा कम जन्मदरता हुने प्रदेश लुम्बिनी (६७.० प्रतिशत) रहेको छ।

चाई १.२: प्रदेशगत पाँच वर्ष वा सोभन्दा कम उमेरका बालबालिकाको जन्मदरताको अवस्था (प्रतिशतमा)

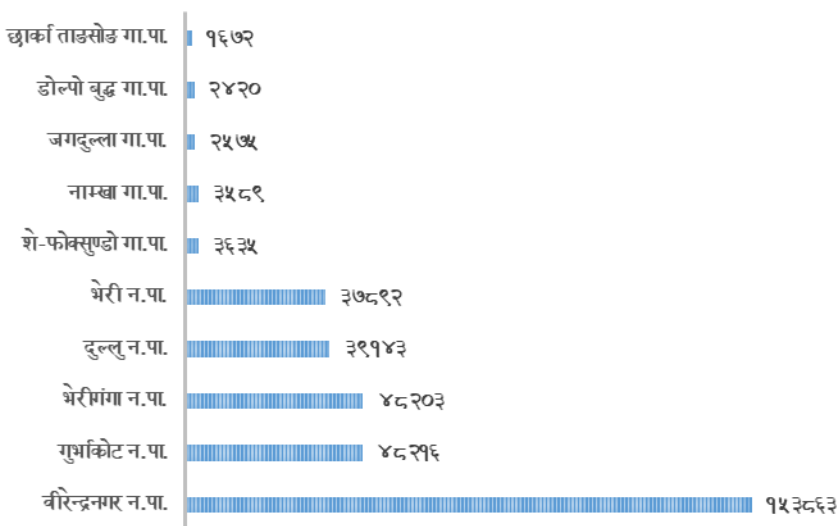
स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

जनसाङ्ख्यिक विवरण

- १.१ राष्ट्रिय जनगणना २०७८ अनुसार नेपालको जनसङ्ख्या २ करोड ९१ लाख ६४ हजार ५ सय ७८ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा नेपालको जनसङ्ख्या १०.०८ प्रतिशतले बढेको छ। नेपालको जनसङ्ख्याको वार्षिक औसत वृद्धिदर ०.९२ प्रतिशत रहेको छ।
- १.२ नेपालको कुल जनसङ्ख्यामा १ करोड ४२ लाख ५३ हजार ५ सय ५१ अर्थात ४८.८७ प्रतिशत पुरुष र १ करोड ४९ लाख ११ हजार २७ अर्थात ५१.१३ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैङ्गिक अनुपात ९५.५९ रहेको छ।
- १.३ कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या १६ लाख ८८ हजार ४ सय १२ रहेको छ भने दश वर्षको अवधिमा कर्णाली प्रदेशको जनसङ्ख्या ७.५१ प्रतिशतले बढेको छ। यस प्रदेशको वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ०.७० प्रतिशत रहेको छ।
- १.४ कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्यामा ८ लाख २३ हजार ७ सय ६१ अर्थात ४८.७९ प्रतिशत पुरुष र ८ लाख ६४ हजार ६ सय ५१ अर्थात ५१.२१ प्रतिशत महिला रहेको छ भने लैङ्गिक अनुपात ९५.२७ रहेको छ।

- ९.५ कर्णाली प्रदेशका जिल्लाहरू मध्ये सबैभन्दा बढी लैङ्गिक अनुपात हुम्ला जिल्लामा १०१.३७ र सबैभन्दा कम दैलेख जिल्लामा ९१.८२ रहेको छ।
- ९.६ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्लाहरू मध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या सुर्खेतमा र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या डोल्पामा रहेको छ। विगत १० वर्षमा सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धि सुर्खेत जिल्लामा भएको छ भने दैलेख र सल्यानमा जनसङ्ख्या घटेको छ।
- ९.७ कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या ३ लाख ६६ हजार २ सय ५५ रहेको छ। राष्ट्रिय जनगणना २०६८ अनुसार कर्णाली प्रदेशमा परिवारको सङ्ख्या २ लाख ९८ हजार ३ सय ५९ रहेको थियो।
- ९.८ नेपालको कूल जनसङ्ख्या मध्ये ६६.२ प्रतिशत सहरी जनसङ्ख्या र ३३.८ प्रतिशत ग्रामीण जनसङ्ख्या रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको कूल जनसङ्ख्या मध्ये शहरी जनसङ्ख्या ५२.१ प्रतिशत र ग्रामीण जनसङ्ख्या ४७.९ प्रतिशत रहेको छ।
- ९.९ कर्णाली प्रदेशका २५ वटा नगरपालिका मध्ये सबैभन्दा बढी वीरेन्द्रनगर नगरपालिकामा १ लाख ५३ हजार ८ सय ६३ र सबैभन्दा कम ठुलीभेरी नगरपालिकामा ९ हजार ८ सय ६१ जनसङ्ख्या रहेको छ।

चार्ट ९.३: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या भएका स्थानीय तहको विवरण (प्रतिशतमा)

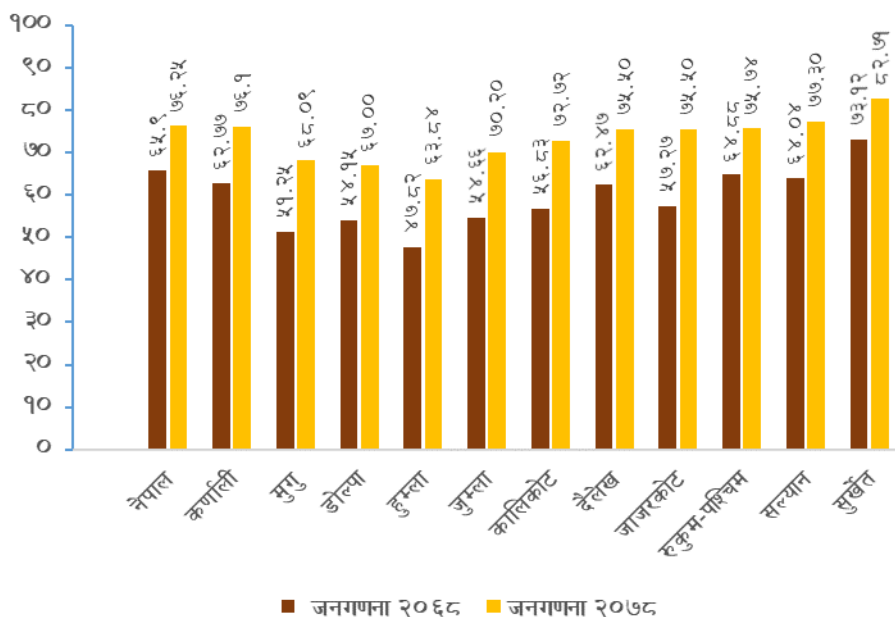

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- ९.१० नेपालमा महिला परिवारमूली भएका परिवार ३१.५५ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा महिला परिवार मूली भएका परिवार ३२.०७ प्रतिशत रहेको छ।

- ९.११ नेपालमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ३.९ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा घरको छाना खर/पराल/छवाली भएको परिवार ६.५ प्रतिशत रहेको छ।
- ९.१२ नेपालमा खाना पकाउन इन्धनको रूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ५१.० प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा खाना पकाउन इन्धनको रूपमा अक्सर काठ/दाउरा प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२ प्रतिशत रहेको छ।
- ९.१३ नेपालमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ९२.२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर बिजुली प्रयोग गर्ने परिवार ४९.६ प्रतिशत रहेको छ। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा बत्ती बाल्न अक्सर सोलार/सौर्य उर्जा प्रयोग गर्ने परिवार ४७.९ प्रतिशत रहेको छ।
- ९.१४ नेपालमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार ७३.२ प्रतिशत रहेको छ भने कर्णाली प्रदेशमा मोबाइल फोन (साधारण) प्रयोग गर्ने परिवार ८२.२ प्रतिशत रहेको छ।
- ९.१५ नेपालमा अन्य लिङ्गी (यौनिक तथा लैङ्गिक अल्पसंख्यक) को सङ्ख्या २९२८ रहेको छ जुन कुल जनसङ्ख्याको ०.०१ प्रतिशत हुन आउछ। कर्णाली प्रदेशमा अन्य लिङ्गी को सङ्ख्या ८१ (२.८ प्रतिशत) रहेको छ।
- ९.१६ नेपालको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कूल साक्षरता दर ७६.२५ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर ८३.६ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको (५ वर्ष वा सो भन्दा माथि) कूल साक्षरता दर ७६.१ प्रतिशत रहेको छ। जसमा पुरुष साक्षरता दर ८३.३ प्रतिशत र महिला साक्षरता दर ६९.४ प्रतिशत रहेको छ।
- ९.१७ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्ला मध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको जिल्ला सुर्खेत (८२.७ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको जिल्ला हुम्ला (६३.८४ प्रतिशत) रहेको छ।

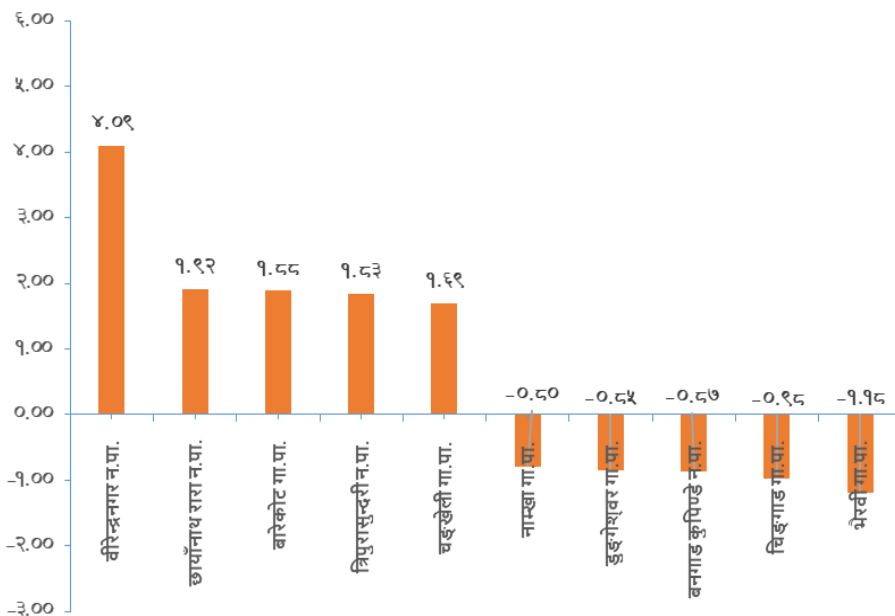
चाई १.४: जल्लागत साक्षरताको अवस्था (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- १.१८ कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तह मध्ये सबैभन्दा बढी साक्षरता दर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (८७.१६ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम साक्षरता दर भएको स्थानीय तह शे-फोक्सुण्डो गाउँपालिका (४५.०३ प्रतिशत) रहेको छ।
- १.१९ विगत १० वर्षमा कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तह मध्ये ५५ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या बढेको छ भने २४ स्थानीय तहको जनसङ्ख्या घटेको छ।
- १.२० कर्णाली प्रदेशका ७९ स्थानीय तह मध्ये सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या वृद्धिदर भएको स्थानीय तह वीरेन्द्रनगर नगरपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर ४.०९ प्रतिशत) र सबैभन्दा बढी जनसङ्ख्या घटेको स्थानीय तह भैरवी गाउँपालिका (वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर -१.१८ प्रतिशत) रहेको छ।

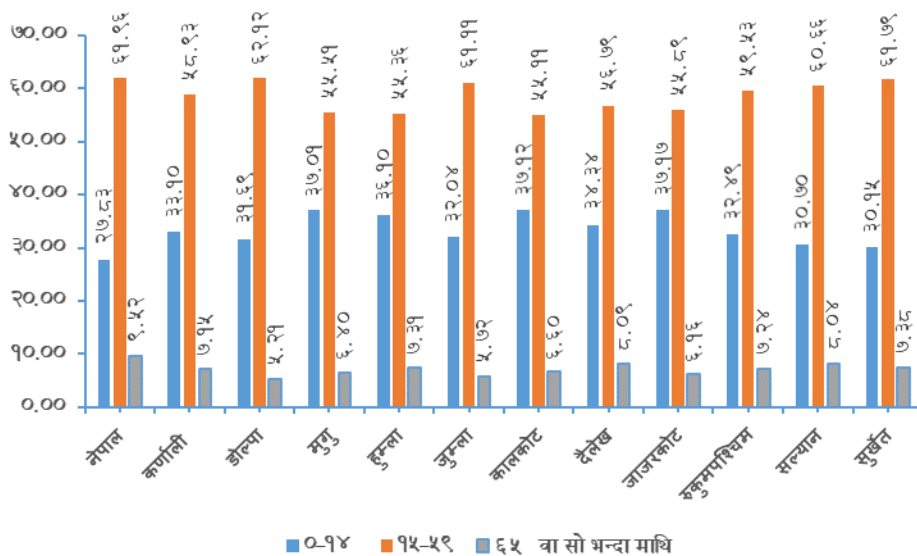
चार्ट ९.५: सबैभन्दा बढी र सबैभन्दा कम जनसङ्ख्या वृद्धिदर भएका स्थानीय तहको विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- ९.२१ नेपालमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या ३० लाख ७ हजार ६ सय ४८ रहेकोमा ७४.० प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्। त्यस्तै कर्णाली प्रदेशमा ५ वर्ष वा सो भन्दा कम उमेरका बालबालिकाको सङ्ख्या २ लाख ४ हजार ६ सय ३८ रहेकोमा ८७.३ प्रतिशतले जन्म दर्ता गरेका छन्।
- ९.२२ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्ला मध्ये सबैभन्दा बढी जन्मदर्ता भएको जिल्ला कालिकोट (९४.४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम जन्मदर्ता भएको जिल्ला सुर्खेत (७६.८ प्रतिशत) रहेको छ।
- ९.२३ कर्णाली प्रदेशमा ०-१४ वर्ष उमेर समुहको जनसङ्ख्या ३३.१० प्रतिशत रहेको छ भने १५-५९ उमेर समुहको जनसंख्या ५८.९३ प्रतिशत रहेको छ।

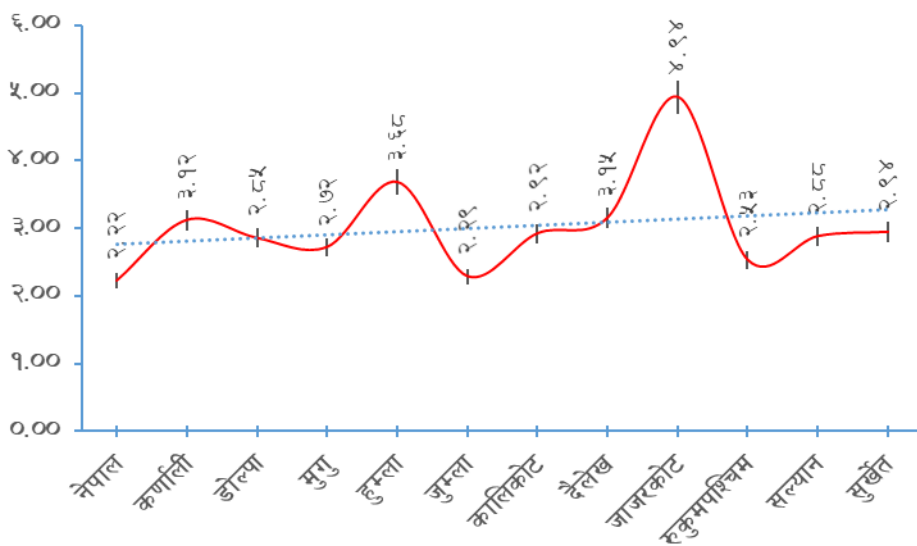
चाई १.६: जल्लागत रुपमा ०-१४, १५-५९ र ६५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेर समुहको जनसङ्ख्या सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

- १.२४ नेपालको कुल जनसङ्ख्या मध्ये २.२२ प्रतिशतमा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता रहेको छ। कर्णाली प्रदेशको कुल जनसङ्ख्या मध्ये ३.१२ प्रतिशत जनसङ्ख्यामा कुनै न कुनै प्रकारको अपाङ्गता हरेको छ।
- १.२५ कर्णाली प्रदेशका १० जिल्ला मध्ये सबैभन्दा बढी अपाङ्गता भएको जिल्ला जाजरकोट (४.९४ प्रतिशत) र सबैभन्दा कम अपाङ्गता भएको जिल्ला जुम्ला (२.२९ प्रतिशत) रहेको छ।

चाई १.७: जल्लागत रुपमा आपाङ्गता सम्बन्धी वलवरण (प्रतलशतमा)

स्रोत: राष्ट्रल्य जनगणना, २०७८

१०. सार्वजनिक सेवा र सुशासन

सार्वजनिक सेवा प्रवाहलाई सरल, सहज तथा छरितो बनाइ सूचना प्रविधिको प्रयोग बढाउन सार्वजनिक सेवाको प्रभावकारिता अभिवृद्धि गरिदै लगिएको छ। सार्वजनिक प्रशासनलाई नतिजामुखी बनाइ राष्ट्र निर्माण र विकास प्रति प्रतिबद्ध एवम् सक्षम बनाउने प्रयास गरिएको छ। यस प्रदेश र स्थानीय तहका संगठन एवम् व्यवस्थापन अध्ययन गरी सोको आधारमा संगठन संरचना र जनशक्ति निर्धारण गरिएको छ। शासकीय निर्णयहरू तथा कार्यान्वयन प्रकृत्यालाई पारदर्शी बनाउन नियमित सूचना प्रवाह, सार्वजनिक सुनुवाई, सामाजिक लेखा परीक्षण जस्ता नवीन शासकीय उपक्रमहरू सञ्चालन गर्ने सुशासन प्रत्याभूत गर्ने कर्णाली प्रदेश सरकारको नीति रहेको छ।

- १०.१ प्रदेश सरकार स्थापना भए पश्चात समग्र कर्णाली प्रदेशको सुशासन प्रवर्द्धनको लागि कर्णाली प्रदेश सुशासन ऐन, २०७६, प्रदेश आर्थिक कार्यविधि ऐन, २०७४ लगायतका ऐनहरू र नियमावलीहरू तर्जुमा गरी कार्यान्वयन गरेको छ।
- १०.२ प्रदेश सरकारले सुशासनका कार्य अघि बढाउन आफ्नै प्रहरी प्रशासन संरचनाको तयारी, केन्द्रीय प्रहरी प्रशासनसँग समन्वय र सहकार्य, विपद् व्यवस्थापन, सामाजिक न्याय र समावेशीतालाई कानूनतः सुनिश्चितता प्रदान गर्न कार्यहरू गरेको छ।
- १०.३ प्रदेशको सन्तुलित र समष्टिगत विकासका लागि आवश्यक नीति तथा रणनीतिक योजना बनाउन र नीति निर्माणमा प्रदेश सरकारलाई सहयोग गर्न कर्णाली प्रदेश योजना आयोग गठन भएको छ। आयोगले तयार गरेको कर्णाली प्रदेशको प्रथम पञ्चवर्षीय योजना (२०७६/७७-२०८०/८१) कार्यान्वयनमा रहेको छ।
- १०.४ मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालय कर्णाली प्रदेश अन्तर्गतको प्रदेश सुशासन केन्द्र (PCGG) ले प्रदेश र स्थानीय तहका जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूका लागि क्षमता विकासको आवश्यकता पहिचान गरी क्षमता विकासका कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्ने, प्रदेश र स्थानीय तहमा सुशासन प्रवर्द्धनका लागि आवश्यकता अनुसार अध्ययन, अनुसन्धान र परामर्श सम्बन्धी कार्य गर्ने, प्रदेश तथा स्थानीय तहको आवधिक योजना, रणनीतिक योजना, क्षमता विकास योजना, राजस्व सुधार योजना निर्माणमा सहजीकरण गर्ने उद्देश्यहरू राख्दै प्रदेशको सुशासन सबलीकरण गर्ने कार्यमा महत्वपूर्ण भूमिका निर्वाह गरिरहेको छ।

सामान्य प्रशासन

- १०.५ यस प्रदेशको प्रशासन सञ्चालनको लागि मुख्यमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद्को कार्यालयसहित ८ वटा मन्त्रालयहरू लगायत, मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय, प्रदेश सभा सचिवालय, प्रदेश लोक सेवा आयोग, प्रदेश योजना आयोग, प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय लगायतका संस्थागत प्रबन्ध गरिएको छ।
- १०.६ वित्तीय जोखिम मूल्याङ्कन कार्यविधि, २०७८ स्वीकृत गरी सार्वजनिक वित्त र सेवा प्रवाहको आवधिक रूपमा मूल्याङ्कन गर्ने प्रणालीको विकास गरिएको छ।
- १०.७ कर्णाली प्रदेशमा वित्तीय सुशासन कायम गर्न बेरुजुको अभिलेख अद्यावधिक, फछ्यौट र सम्परीक्षण कार्यलाई प्रभावकारी बनाउने प्रयासको थालनी गरिएको छ।

अनुसूचीहरू

अनुसूची-१

औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल मूल्य अभिवृद्धि (GVA) (प्रचलित मूल्यमा)

उद्योगहरूको वर्गीकरण	कर्णाली प्रदेशको वार्षिक मूल्य अभिवृद्धि (GVA)					कुल राष्ट्रिय वार्षिक मूल्य अभिवृद्धि(GVA)				
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९ संशोधित	२०७९/८० प्रारम्भिक	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९ संशोधित	२०७९/८० प्रारम्भिक
कृषि, वन र मत्स्य	४३९८०	४५८७३	५०७९४	५५७२५	५९५०२	८३२८८७	८६२५१८	९५८४९५	१०३९०७३	११३२७५१
खानी र उत्खनन	७९१	३०७	३०७	३४९	३६३	२१९९९	२०४४३	२०४४८	२३२५४	२४१८५
उद्योग	१५७४	१५२६	१७९७	२०४३	२०९६	१९२२३०	१७४०१४	२०७४४४	२३९७२३	२४९६९४
बिजुली, ग्याँस, वाष्प तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	३९९	४५७	७८०	९८५	१४०८	३३८५९	४०३७५	४२०४७	६४२८१	७६९८८
पानी आपूर्ति, ढल निकास, फोहोर व्यस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	११११	११३४	११६८	११८०	१२०६	१९७२४	२०१२४	२०७२८	२१०७२	५१५४३
निर्माण	१२८६६	१२२१०	१२७२८	१४०२०	१४७६३	२३४२६१	२१३५३०	२२२५८८	२४५१८५	२५९२९५
थोक र खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	९४१४	८८०४	९९१०	११७६०	१२३५८	५४३०४५	५१४९७७	५७९६८४	६८७९१५	७२२८९७
यातायात तथा भण्डारण	३४१६	२८५५	३१०९	४०६८	५०४८	२१५७९७	१८०३२३	१९६३८०	२५६९८०	३१८८३४
आवास तथा भोजन सेवा	४२४५	२८३०	३२९८	४०५४	५२२२	७५६५०	५०४३३	५८७७९	७२२४३	९३०५१

सूचना तथा संचार	२१०८	२१८९	२३५२	२५०२	२६३५	७४१२२	७६९५६	८२७९३	८७९७३	९२६१४
वित्तीय तथा बीमा सेवा	१९२३	२५८९	२९१३	३४०५	४०५१	२०७१३४	२४१९४५	२५३२८४	२९१०१२	३४६२५५
घरजग्गा कारोवारको सेवा	२४८७	२७१६	२८०५	३१९८	३७४३	२९५७१५	३२२९५६	३३३६१२	३५६४५६	३९२९९३
पेशागत, वैज्ञानिक र प्राविधिक क्रियाकलापहरू	४७६	५१५	५४०	५९३	६६२	३२७२३	३५३५२	३७०९८	४०७६९	४५४९७
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	२५६	२७९	२९३	३०५	३३९	२५४७१	२७७७१	२९१२१	३०३९०	३३७५३
सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा, अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा	२४२८८	३०७४३	३१९६५	३५४२३	४२५१५	२१८५७१	२७६६६०	२८७६५६	३१८७७०	३८२५९६
शिक्षा	१९६७९	२२५४१	२३१८१	२६३९८	३०१५२	२५१५८६	२८८४५९	२९६६६४	३३७८३९	३८५८७२
स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य र अन्य सेवाका क्रियाकलाप	३३५८	४०६९	४४०३	५००३	६०६९	४९७७६	६०३२८	६५२७९	७४१६३	८९९७०
कला तथा मनोरञ्जन, अन्य सेवा क्रियाकलापहरू र रोजगारदाता घरपरिवारका क्रियाकलापहरू र आफ्नो उपयोगको लागि घरपरिवारको वस्तु तथा सेवा उत्पादनका क्रियाकलापहरू	६०७	७२३	७७६	८४८	८८७	१७९३३	२१३६३	२२९३३	२५०६६	२७७०४
आधारभूत मूल्यमा कुल गार्हस्थ उत्पादन (GDP)	१३२९७९	१४२३५८	१५३११९	१७१८५९	१९३०१७	३३४२४८१	३४२८५२५	३७१४९३३	४२१२१४५	४६९६४९४
उत्पादित वस्तुमा खुद कर	१८९१३	१९१६९	२६४०२	३००४०	२८५१२	५१६४५०	४६०१७९	६३७६१७	७२१५५२	६८४८४१
कुल गार्हस्थ उत्पाद (GDP)	१५१८९२	१६१५२७	१७९५२१	२०१८९९	२२१५२९	३८५८९३१	३८८८७०४	४३५२५५०	४९३३६९७	५३८१३३५

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

अनुसूची-२
औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना

उद्योगहरूको वर्गीकरण	कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा) प्रतिशतमा				
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९ संशोधित	२०७९/८० प्रारम्भिक
कृषि, वन र मत्स्य	५.३	५.३	५.३	५.४	५.३
खानी र उत्खनन	३.६	१.५	१.५	१.५	१.५
उद्योग	०.८	०.९	०.९	०.९	०.८
बिजुली, ग्याँस, वाष्प तथा वातानुकूलन आपूर्ति सेवा	१.२	१.१	१.९	१.५	१.८
पानी आपूर्ति, ढल निकास, फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	५.६	५.६	५.६	५.६	५.६
निर्माण	५.५	५.७	५.७	५.७	५.७
थोक र खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	१.७	१.७	१.७	१.७	१.७
यातायात तथा भण्डारण	१.६	१.६	१.६	१.६	१.६
आवास तथा भोजन सेवा	५.६	५.६	५.६	५.६	५.६
सूचना तथा संचार	२.८	२.८	२.८	२.८	२.८
वित्तीय तथा बीमा सेवा	०.९	१.१	१.२	१.२	१.२
घरजग्गा कारोवारको सेवा	०.८	०.८	०.८	०.९	१.०
पेशागत, वैज्ञानिक र प्राविधिक क्रियाकलापहरू	१.५	१.५	१.५	१.५	१.५
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा, अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा	११.१	११.१	११.१	११.१	११.१
शिक्षा	७.८	७.८	७.८	७.८	७.८
स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य र अन्य सेवाका क्रियाकलाप	६.७	६.७	६.७	६.७	६.७
कला तथा मनोरञ्जन, अन्य सेवा क्रियाकलापहरू र रोजगारदाता घरपरिवारका क्रियाकलापहरू र आफ्नो उपयोगको लागि घरपरिवारको वस्तु तथा सेवा उत्पादनका क्रियाकलापहरू	३.४	३.४	३.४	३.४	३.२

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याड्क कार्यालय, २०७९

अनुसूची-३

औद्योगिक वर्गीकरण अनुसार कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रतिशतमा, प्रचलित मूल्यमा)

उद्योगहरूको वर्गीकरण	कर्णाली प्रदेशको वार्षिक कुल गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा) प्रतिशतमा					कुल राष्ट्रिय वार्षिक गार्हस्थ्य उत्पादनको संरचना (प्रचलित मूल्यमा) प्रतिशतमा				
	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९ संशोधित	२०७९/८० प्रारम्भिक	२०७५/७६	२०७६/७७	२०७७/७८	२०७८/७९ संशोधित	२०७९/८० प्रारम्भिक
कृषि, वन र मत्स्य	३३.१	३२.२	३२.२	३२.४	३०.८	२४.९	२५.२	२४.८	२४.७	२४.१
खानी र उत्खनन	०.६	०.२	०.२	०.२	०.२	०.७	०.६	०.६	०.६	०.५
उद्योग	१.२	१.१	१.२	१.२	१.१	५.८	५.१	५.६	५.७	५.३
बिजुली, ग्याँस, वाष्प तथा वातानुकूलित आपूर्ति सेवा	०.३	०.३	०.३	०.६	०.७	१.०	१.२	१.१	१.५	१.६
पानी आपूर्ति, ढल निकास, फोहोर व्यवस्थापन तथा पुनःउत्पादनका क्रियाकलापहरू	०.८	०.८	०.८	०.७	०.६	०.६	०.६	०.६	०.५	०.५
निर्माण	९.७	८.६	८.३	८.२	७.६	७.०	६.२	५.९	५.८	५.५
थोक र खुद्रा व्यापार, गाडी तथा मोटरसाइकल मर्मत सेवा	७.१	६.२	६.५	६.८	६.४	१६.२	१५.०	१५.६	१६.३	१५.४
यातायात तथा भण्डारण	२.६	२.०	२.०	२.४	२.६	६.५	५.३	५.३	६.१	६.८
आवास तथा भोजन सेवा	३.२	२.०	२.२	२.४	२.७	२.३	१.५	१.६	१.७	२.०
सूचना तथा संचार	१.६	१.५	१.५	१.५	१.४	२.२	२.२	२.२	२.१	२.०
वित्तीय तथा बीमा सेवा	१.४	१.८	१.९	२.०	२.१	६.२	७.१	६.८२	६.९	७.४
घरजग्गा कारोवारको सेवा	१.९	१.९	१.८	१.९	१.९	८.८	९.४	९.०	८.८५	८.४
पेशागत, वैज्ञानिक र प्राविधिक क्रियाकलापहरू	०.४	०.४	०.४	०.३	०.३	१.०	१.०	१.०	१.०	१.०
प्रशासनिक तथा सहयोगी सेवाका क्रियाकलापहरू	०.२	०.२	०.२	०.२	०.२	०.८	०.८	०.८	०.७	०.७
सार्वजनिक प्रशासन तथा रक्षा,	१८.३	२१.६	२०.९	२०.६	२२.०	६.५	८.१	७.७	७.६	८.२

अनिवार्य सामाजिक सुरक्षा										
शिक्षा	१४.८	१५.८	१५.१	१५.४	१५.६	७.५	८.४	८.०	८.०	८.२
स्वास्थ्य तथा सामाजिक कार्य र अन्य सेवाका क्रियाकलाप	२.५	२.९	२.९	२.९	३.१	१.५	१.८	१.८	१.८	१.९
कला तथा मनोरञ्जन, अन्य सेवा क्रियाकलापहरू र रोजगारदाता घरपरिवारका क्रियाकलापहरू र आफ्नो उपयोगको लागि घरपरिवारको वस्तु तथा सेवा उत्पादनका क्रियाकलापहरू	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.५	०.६	०.६	०.६	०.६
जम्मा	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०	१००.०

स्रोत: राष्ट्रिय तथ्याङ्क कार्यालय, २०७९

अनुसूची-४

कर्णाली प्रदेश सरकारको अनुदानको प्रकार अनुसार बजेट सम्बन्धी विवरण

(रकम रु. हजारमा)

क्र. सं.	अनुदानको प्रकार	आ.व. २०७४/७५ मा विनियोजित रकम	आ.व. २०७५/७६ मा विनियोजित रकम	आ.व. २०७६/७७ मा विनियोजित रकम	आ.व. २०७७/७८ मा विनियोजित रकम	आ.व. २०७८/७९ मा विनियोजित रकम	आ.व. २०७९/८० मा विनियोजित रकम
१	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त वित्तीय समानीकरण अनुदान	१०२०५००	९९३९४००	९८४८३००	९६३२९००	१०९४२९००	१०७२६४००
२	सङ्घीय सरकारबाट राजस्व बाँडफाँट बापत प्राप्त अनुदान		५५९६६९५	७४४४३००	७३९५६००	७४४७७००	९०२२०००
३	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त सशर्त अनुदान		६६३४९५०	५२७२७००	४४९९९००	३९८७७००	५६९६७००
४	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त समपूरक अनुदान		५००००००	९८९२२००	२५२५००	८९३५००	९२९५०००
५	सङ्घीय सरकारबाट प्राप्त विशेष अनुदान				४६००००	६९३०००	६६८०००
६	वैदेशिक सहायता बापत प्राप्त अनुदान				१७६९५	२०९५५	२०५०४
७	चालु आ. व. को खर्च नभइ बाँकी रकम (नगद मौज्जात)		५००६६३	८९४७४८४	११९९०९८५	१२९२९६८९	४५५४५८५
८	आन्तरिक राजस्व बापत प्राप्त रकम		५०००००	२५९०४९	३००६५३	६०००००	७९२९७४
९	आन्तरिक ऋण बापत प्राप्त हुने रकम		१००००००	७५००००			
१०	प्राकृतिक स्रोतको रोयल्टी बाँडफाँट प्राप्त हुने रकम			२७४००			
जम्मा बजेट रकम (रु.हजारमा)		१०२०५००	२८२८२८२८	३४३५३४२५	३३७४९३५३	३६५४६६३६	३२६९६९६३

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, सुर्खेत

अनुसूची-५

कर्णाली प्रदेश सरकारको मन्त्रालयगत बजेट सम्बन्धी विवरण

(रकम रु. हजारमा)

क्र.सं.	मन्त्रालय/कार्यालयको नाम	आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा विनियोजित चालु रकम	आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा विनियोजित पुर्जोगत रकम	आर्थिक वर्ष २०७४/७५ मा विनियोजित रकम	आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विनियोजित चालु रकम	आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विनियोजित पुर्जोगत रकम	आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा विनियोजित रकम	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा विनियोजित चालु रकम	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा विनियोजित पुर्जोगत रकम	आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा विनियोजित रकम	आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा विनियोजित चालु रकम	आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा विनियोजित पुर्जोगत रकम	आर्थिक वर्ष २०७७/७८ मा विनियोजित रकम	आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विनियोजित चालु रकम	आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विनियोजित पुर्जोगत रकम	आर्थिक वर्ष २०७८/७९ मा विनियोजित रकम	आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा विनियोजित चालु रकम	आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा विनियोजित पुर्जोगत रकम	आर्थिक वर्ष २०७९/८० मा विनियोजित रकम
१	प्रदेश व्यवस्थापिका	३७०६५	२५६००	६२६६५	१४६५४०		१४६५४०	१२२१७६	४१८००	१६४९७६	१००११३	८००	१००९१३	११२९४२	३७५७५	१५०५१७	१४१४७	३०५	१७१९
२	प्रदेश लोकसेवा आयोग							२७०३६	१७२६	२९७६१	२७०३६	१७२५	२८७६१	६७३३९	२५२७५	९२६१४	१०१६४	१३८०	११५४
३	मुख्य न्यायाधिवक्ताको कार्यालय	८५०	४००	१२५०	१३१५४	३५००	१६६५४	१११८८	५०७५	१६२६३	१०७९०		१०७९०	१२५३१	५८००	१८३३१	१६३३६	२३००	१८६३
४	सुदूरपश्चिम तथा मन्त्रपरिषदको कार्यालय	४२४५९	१०५००	५२९५९	१५६९३९	८००२००	९५७१३९	१७८८२७८	३४९३३५०	५२८१६२८	२४१८६७२	३७६५९९	६१८४६६८	२४३०६९१	२०६७९७५	४४९८६६६	५०५८६	१६७७	६७३५
५	आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय	१९६८५	१८२७९	३७९६५३	९२९७५३	७१३९२५०	८०६९००३	१०६१२३	२२५४७	१२८६७०	१०९११८	३६२३५	१४५३५३	१५१५९१	९१९६५	२४३५५६	१६०१७	५५३३	२१५५
६	उद्योग, पर्यटन, वन तथा वातावरण मन्त्रालय	२८२६५	५५१५०	८३४१५	८५८१९९	१७८२५००	२६३०६९९	१०८१४८९	१७८४२६२	२८६५७४३	१२६६९१३०	१०११३५	२२७७४८०	९२५८२५	१५१३९५०	२४३९७७५	९२३९५	१२४४	२१६८
७	जलश्रोत तथा उर्जा विकास मन्त्रालय													७९३६६	२२७०३००	२३४९६६६	२५१११	६९३	३८१९
८	भूमि व्यवस्था, कृषि तथा सहकारी मन्त्रालय	३५२७७	६५५००	१००७७७	७८५७६४	१७६७५००	२५५३२६४	२३३६५२९	१०९४०५०	३४३०५७९	२१८६९३१	५१४९६५	२७०१८९६	२३२२२२४	६६११०६	२९८३३३०	१६७३६	७३९५	२४१३
९	आन्तरिक मामिला तथा कानून	३६६२०	१३५००	५०१२०	७८५८०	९३५२००	१०९३७८०	२८८४२४	४११५००	६९९९२४	१२७१०३	२९०५५०	४१७६५३	४०१५९०	२८८५५०	६९०१४०	२५७४८	४४४१	३०१८

मन्त्रालय																			
१०	भौतिक पूर्वाधार तथा शहरी विकास मन्त्रालय	२१६६६	१८९९५०	२११६१६	४३४४३२६	५८८३६००	१०२२७९२६	५५३७९२	१०१५१०३१	१०७०४८२३	५३८१६८	१०७६८८५६	११३०७०२४	३५०११२	११९९३३२९	१२३४३५१०	२५१४५८	१०७७१०००	११०३०४५८
११	सामाजिक विकास मन्त्रालय	४०२४५	३७८००	७८०४५	९७२७९९	१६९५०२४	२६६७८२३	२९२५४७२	१७७४७९७	४७००२६९	३८३०२५३	१४२२०१४	५२५२२६७	३८८७३५२	२१८८७१४	६०७६०६६	३३५०२४६	२६१३०८४	५९६३३३०
१२	कर्णाली प्रदेश योजना आयोग							४५८७४	१२६३५	५८५०९	३९९१८	६१३०	४६०४८	४११६०	९३०५	५०४६५	३५९३०	६९५	३६६२५
१३	अर्थ-वित्तीय व्यवस्था								२००००००	२००००००	७५००००		७५००००		५०००००	५०००००	२५००००		२५००००
१४	कर्मचारी सुविधा तथा सेवा निवृत्त सुविधा							१२००००		१२००००									
१५	अर्थ-विविध							२८५२२८०	५०००००	३३५२२८०	१०२२०००	५०००००	१५२२०००		१००००००	१००००००	१०००००	५०००००	१५०००००
१६	स्थानीय तह							८०००००		८०००००	२९९६५००		२९९६५००		३११००००	३११००००	४०१५७२९		४०१५७२९
	जम्मा रकम	४३९३०३	५८११९७	१०२०५००	८२७६०५४	२०००६७७४	२८२८२८२८	१३०५९६५३	२१२९२७७३	३४३५३४२५	१५४२२७३२	१८३१८६२१	३३७४१३५३	१०७८२७२३	२५७६३९१३	३६५४६६३६	१३१८५६३९	१९४६०५२४	३२६१६१६३

स्रोत: आर्थिक मामिला तथा योजना मन्त्रालय, सुर्खेत

अनुसूची-६

कर्णाली प्रदेश सरकारको चालु र पुँजीगत खर्चको विवरण (रकम रु. हजारमा)

क्र. सं.	बजेट	२०७४/७५ मा विनियोजित रकम	२०७४/७५ मा खर्च	२०७५/७६ मा विनियोजित रकम	२०७५/७६ मा खर्च	२०७६/७७ मा विनियोजित रकम	२०७६/७७ मा खर्च	२०७७/७८ मा विनियोजित रकम	२०७७/७८ मा खर्च	२०७८/७९ मा विनियोजित रकम	२०७८/७९ मा खर्च	२०७९/८० मा विनियोजित रकम	२०७९/८० को फागुनसम्म खर्च
१	चालु	४३८४०३	१२२६७५	६६३८४८५	४६०११००	१३०५९६५३	६९३७०७२	११६७५७३२	८४७१५०२	११४९२७७०	६१०३८००	९१६९९१०	३५१६३०४
२	पुँजीगत	५८२०९७	१११६४९	२१२४४३४३	५४१५२४२	१९४९८११७	९९४३१३३	१९०६९१२१	१३५७०४७२	२१६५३९१३	१५०७१०५४	१९४३०५२४	३२८८३१७
३	वित्तीय हस्तान्तरण			४०००००		१७९५६५५		२९९६५००		३३९९५३३		४०१५७२९	
	जम्मा (रु. हजारमा)	१०२०५००	२३४३२४	२८२८२८२८	१००१६३४२	३४३५३४२५	१६८८०२०५	३३७४१३५३	२२०४१९७४	३६५४६६३६	२११७४८५४	३२६१६१६३	६८०४६२३

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सुर्खेत

अनुसूची-७

कर्णाली प्रदेश सरकारको आन्तरिक राजस्वको लक्ष्य र प्राप्ति (रु. हजारमा)

आर्थिक वर्ष/रकम	२०७५/७६		२०७६/७७		२०७७/७८		२०७८/७९		२०७९/८०		हालसम्मको लक्ष्य	हालसम्मको प्राप्ति	प्राप्ति प्रतिशत
	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	प्राप्ति	लक्ष्य	२०७९ फागुनसम्म	२०७९ फागुनसम्म		
	५०००००	७०३९९	२५१०४१	२३४४७४	३००६५३	६३९४९२	६०००००	६६०८८०	७१२९७४	३८२१८८	२३६४६६८	१९८७३७३	८४.०४

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सुर्खेत

अनुसूची-८

कर्णाली प्रदेश सरकारको पाँच आर्थिक वर्षको कुल विनियोजन र खर्चको अवस्था (रकम रु.हजारमा)

आर्थिक वर्ष/रकम	विनियोजन			खर्च			खर्च प्रतिशत		
	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा	चालु	पुँजीगत	जम्मा
२०७४/७५	४३९३०३	५८११९७	१०२०५००	१२२६७५	१११६४९	२३४३२४	२७.९२	१९.२१	२२.९६
२०७५/७६	६२१६६१७	२२०६६२११	२८२८२८२८	४६०११००	५४१५२४२	१००१६३४२	७४.०१	२४.५४	३५.४१
२०७६/७७	१३०५९६५३	२१२९३७७२	३४३५३४२५	७३४४९३१	९५३५२७३	१६८८०२०४	५६.२४	४४.७८	४९.१४
२०७७/७८	१४६७२२३२	१९०६९१२१	३३७४१३५३	८४७६७०८	१४२७५२७२	२२७५१९८०	५७.७७	७४.८६	६७.४३
२०७८/८९	१४८९२७२३	२१६५३९१३	३६५४६६३६	९०९३६६६	१५१८८२०४	२४२८१८७०	६१.०६	७०.१४	६६.४४
जम्मा	४९२८०५२८	८४६६४२१४	१३३९४४७४२	२९६३९०८०	४४५२५६४०	७४१६४७२०	६०.१४	५२.५९	५५.३७

स्रोत: प्रदेश लेखा नियन्त्रक कार्यालय, सुर्खेत

अनुसूची-९

कर्णाली प्रदेशमा घर तथा जग्गामा महिलाको स्वामित्वको अवस्था

क्र.सं.	क्षेत्र	जम्मा परिवार सङ्ख्या	घरको स्वामित्व				महिलाको स्वामित्वमा				
			आफ्नै	भाडामा	संस्थागत	अन्य	घर मात्र भएका	जग्गा मात्र भएका	घर जग्गा दुवै भएका	घर वा जग्गा वा घर जग्गा दुवै भएका	घर वा जग्गा वा घर जग्गा दुवै भएका (प्रतिशतमा)
	नेपाल	६६६०८४१	५७२८५८६	८५०५६२	३६८०९	४४८८४	१५६३७६	६४३६७५	७८८९१७	१५८८९६८	२३.८६
	कर्णाली	३६६०३७	३४४०७९	१९३९३	१२९४	१२७१	३३८३	२०००५	२२५४४	४५९३२	१२.५५
१	डोल्पा	९३८०	८७६६	५०३	७४	३७	८३	१९८	२७९	५६०	५.९७
२	मुगु	१२४३०	११५९१	७२७	६३	४९	७५	२१६	३०७	५९८	४.८१
३	हुम्ला	११२०४	१०६६९	४४२	६७	२६	७७	१७८	२४८	५०३	४.४९

४	जुम्ला	२४४२२	२२९११	१३००	१०९	१०२	१९५	१०४८	११५१	२३९४	९.८०
५	कालिकोट	२६७७०	२५८६७	७५७	७४	७२	१३३	४९४	५०५	११३२	४.२३
६	दैलेख	५४५९४	५२६६३	१६२४	११४	१९३	३८४	१७६१	२३९८	४५४३	८.३२
७	जाजरकोट	३७४५३	३५९६८	१३१०	१०६	६९	१८३	८६८	१४२४	२४७५	६.६१
८	रुकुम - पश्चिम	३७२९०	३५१४९	१९६७	९७	७७	४०८	२४०७	२७७२	५५८७	१४.९८
९	सल्यान	५४६७२	५२६७५	१७३६	१२२	१३९	५१४	४५१८	३६११	८६४३	१५.८१
१०	सुर्खेत	९७८२२	८७८२०	९०२७	४६८	५०७	१३३१	८३१७	९८४९	१९४९७	१९.९३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१०

कर्णाली प्रदेशमा अनुपस्थित, अपाङ्गता भएको र पाँच वर्ष वा सो भन्दा माथिको जनसङ्ख्या सम्बन्धी विवरण

क्षेत्र	जनसङ्ख्या	जन घनत्व	वार्षिक जनसङ्ख्या वृद्धिदर	अनुपस्थित (विदेशमा अक्सर बसोबास गर्ने) जनसङ्ख्या					अपाङ्गता भएको जनसङ्ख्या				५ वर्ष वा सो भन्दा बढी उमेरका साक्षर जनसङ्ख्या प्रतिशतमा		
				परिवार सङ्ख्या*	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	महिला	जम्मा	प्रतिशत	पुरुष	महिला	जम्मा
नेपाल	२९१६४५७८	१९८	०.९२	१५५५९६१	१७९९६७५	३९०९१७	२१९०५९२	७.५१	३५१३०१	२९६४४३	६४७७४४	२.२२	८३.५५	६९.३७	७६.२५
कर्णाली प्रदेश	१६८८४१२	६०	०.७०	६२७२८	७७२७८	१७०४२	९४३२०	५.५९	२९२४०	२३३६४	५२६०४	३.१२	८३.२५	६९.३७	७६.०८
डोल्पा	४२७७४	५	१.४७	३२४	३२७	१०३	४३०	१.०१	६७८	५४३	१२२१	२.८५	७५.३६	५८.७०	६७.०२
मुगु	६४५४९	१८	१.४९	७३०	८७०	२४६	१११६	१.७३	१००१	७५५	१७५६	२.७२	७७.२९	५८.८६	६८.०९
हुम्ला	५५३९४	१०	०.८२	५२५	५१४	२८२	७९६	१.४४	१२१५	८२६	२०४१	३.६८	७३.३५	५४.२६	६३.८४
जुम्ला	११८३४९	४७	०.८०	१५९२	१९८७	७१६	२७०३	२.२८	१५९१	१११६	२७०७	२.२९	७८.९३	६१.५६	७०.२०
कालिकोट	१४५२९२	८३	०.५७	२७४६	३९२३	१६६३	५५८६	३.८४	२४३०	१८१५	४२४५	२.९२	७९.८१	६५.८०	७२.७२
दैलेख	२५२३१३	१६८	-०.३५	१२२४९	१६२३५	३१०८	१९३४३	७.६७	४३६२	३५९८	७९६०	३.१५	८३.०४	६८.७१	७५.५०
जाजरकोट	१८९३६०	८५	०.९६	३७९१	४७२४	१४१२	६१३६	३.२४	५३१३	४०५०	९३६३	४.९४	८१.३०	६९.८१	७५.५०

रुकुम - पश्चिम	१६६७४०	१३७	०.६८	७२३१	८५१८	१६७५	१०१९३	६.११	२३३९	१८७७	४२१६	२.५३	८२.५५	६९.४३	७५.७४
सल्यान	२३८५१५	१६३	-०.१६	१२८००	१४७४५	२२७९	१७०२४	७.१४	३७०३	३१६९	६८७२	२.८८	८४.९५	७०.३१	७७.३०
सुर्खेत	४१५१२६	१६९	१.६२	२०७४०	२५४३५	५५५८	३०९९३	७.४७	६६०८	५६१५	१२२२३	२.९४	८९.२६	७६.७७	८२.७१

स्रोत: जनगणना, २०७८

*कम्तिमा एक जना विदेशमा बसोबास गर्ने परिवार

अनुसूची-११

कर्णाली प्रदेशमा खानेपानीको मुख्य स्रोत सम्बन्धी विवरण

क्षेत्र	जम्मा परिवार सङ्ख्या	खानेपानीको मुख्य स्रोत										
		घारा/पाइप (घर परिसर भित्र)	घारा/पाइप (घर परिसर बाहिर)	घारा/पाइप (घर परिसर भित्र र बाहिर समेत)	घारा/पाइप (घर परिसर भित्र र बाहिर समेत) प्रतिशतमा	ट्युबवेल/ हातेपम्प	ढाकिएको इनार/कुवा	खुला इनार/ कुवा	मूल घारा	नदी/ खोला	जार/ बोटल	अन्य
नेपाल	६६६०८४१	२३०४०१५	१४९०८४६	३७९४८६१	५६.९७	१९८२१८०	१०२२३५	१४१८५७	२६२०४४	२३८२७	३०८३८८	४५४४९
कर्णाली	३६६०३७	१३०४६५	१६२६१९	२९३०८४	८०.०७	१६३५	७५७३	९२१०	४८६९९	४२७६	४८०	१०८०
डोल्पा	९३८०	३१७१	४२५२	७४२३	७९.१४	०	१८	१५२	१४१३	३६३	०	११
मुगु	१२४३०	२१०४	५६७५	७७७९	६२.५८	०	३	४३	४२४३	३५०	१	११
हुम्ला	११२०४	२२२३	७१५७	९३८०	८३.७२	२	३	२०	१५५५	८५	०	१५९
जुम्ला	२४४२२	९८८६	१०३२९	२०२१५	८२.७७	०	१५	४४	३८७४	२१४	०	६०
कालिकोट	२६७७०	६२९३	१३५९५	१९८८८	७४.२९	१	४२	२३७	६३६०	२२५	१	१६
दैलेख	५४५९४	१८६७९	२४८०३	४३४८२	७९.६५	०	५३१	१२५४	८९३१	३००	२१	७५
जाजरकोट	३७४५३	१३१५४	१८३१२	३१४६६	८४.०१	०	६४	३८२	५०४४	३५३	२१	१२३
रुकुम - पश्चिम	३७२९०	१५१५७	१८९८६	३४१४३	९१.५६	०	१९	२९९	२६०८	१९५	८	१८
सल्यान	५४६७२	२००२८	२६०५०	४६०७८	८४.२८	०	६९८	१६९७	५३८८	७२३	६	८२
सुर्खेत	९७८२२	३९७७०	३३४६०	७३२३०	७४.८६	१६३२	६१८०	५०८२	९२८३	१४६८	४२२	५२५

अनुसूची-१२

कर्णाली प्रदेशमा अक्सर खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	क्षेत्र	जम्मा परिवार सङ्ख्या	अक्सर (मुख्य रूपमा) खाना पकाउन प्रयोग गरिने इन्धन								
			काठ/ दाउरा	काठ/ दाउरा प्रयोग गर्ने (प्रतिशतमा)	एल. पी. ग्याँस	एल. पी. ग्याँस प्रयोग गर्ने (प्रतिशतमा)	बिजुली	गुइठा/गोरहा	बायोग्याँस	मट्टितेल	अन्य
	नेपाल	६६६०८४१	३३९८३१६	५१.०२	२९४९९९५	४४.२९	३२५७४	१९१५३१	७८४०६	३२९७	६७२२
	कर्णाली	३६६०३७	३००९६२	८२.२२	६१७२७	१६.८६	३५३	५१०	१६२३	६४८	२१४
१	डोल्पा	९३८०	८०७८	८६.१२	५५७	५.९४	१	४२९	२३४	१२	६९
२	मुगु	१२४३०	१११३२	८९.५६	११३२	९.११	१४	०	८३	६५	४
३	हुम्ला	११२०४	११०३५	९८.४९	१३३	१.१९	८	०	१४	८	६
४	जुम्ला	२४४२२	२२०२४	९०.१८	२३०८	९.४५	१३	०	२३	४४	१०
५	कालिकोट	२६७७०	२४४८७	९१.४७	२०५०	७.६६	१०	१	१२०	९१	११
६	दैलेख	५४५९४	४८८९१	८९.५५	५२१५	९.५५	८९	२०	१८५	१७५	१९
७	जाजरकोट	३७४५३	३३९७०	९०.७०	३२३१	८.६३	६५	२८	५१	८३	२५
८	रुकुम - पश्चिम	३७२९०	३३०३१	८८.५८	४०७७	१०.९३	२७	३	१२०	२६	६
९	सल्यान	५४६७२	४९०४५	८९.७१	५४२४	९.९२	१७	२	१०४	६३	१७
१०	सुर्खेत	९७८२२	५९२६९	६०.५९	३७६००	३८.४४	१०९	२७	६८९	८१	४७

अनुसूची-१३

कर्णाली प्रदेशमा अक्सर बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धन सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	क्षेत्र	जम्मा परिवार			अक्सर (मुख्य रूपमा) बत्ती बाल्न प्रयोग गरिने इन्धन				
		सङ्ख्या	विजुली	विजुली (प्रतिशतमा)	सोलार/ सौर्यउर्जा	सोलार/ सौर्यउर्जा (प्रतिशतमा)	मट्टितेल	बायोग्याँस	अन्य
	नेपाल	६६६०८४१	६१३९१४१	९२.१७	४३९२८२	६.५९	३८९०७	२०३२	४१४७९
	कर्णाली	३६६०३७	१८१६७६	४९.६३	१७५३०६	४७.८९	१७७५	१४५	७१३५
१	डोल्पा	९३८०	५५०२	५८.६६	३७८९	४०.३९	४५	३	४१
२	मुगु	१२४३०	४२९३	३४.५४	७८१७	६२.८९	१०१	३	२१६
३	हुम्ला	११२०४	६३४२	५६.६०	४३६८	३८.९९	२३	८३	३८८
४	जुम्ला	२४४२२	१६६९३	६८.३५	७५२५	३०.८१	३१	६	१६७
५	कालिकोट	२६७७०	६४९४	२४.२६	१९६९४	७३.५७	५३	२	५२७
६	दैलेख	५४५९४	१६४२७	३०.०९	३६३९८	६६.६७	५३७	१६	१२१६
७	जाजरकोट	३७४५३	९४७१	२५.२९	२६०७०	६९.६१	२९३	८	१६११
८	रुकुम - पश्चिम	३७२९०	२४५८३	६५.९२	१२०३४	३२.२७	१३०	४	५३९
९	सल्यान	५४६७२	२४७७५	४५.३२	२८७०६	५२.५१	३५२	९	८३०
१०	सुर्खेत	९७८२२	६७०९६	६८.५९	२८९०५	२९.५५	२१०	११	१६००

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१४

कर्णाली प्रदेशमा शौचालयको प्रयोग सम्बन्धी विवरण

क्र.सं.	क्षेत्र	जम्मा परिवार सङ्ख्या	फलस भएको	फलस भएको	साधारण (खाल्टे)	सार्वजनिक	कुनै एक प्रकारको	कुनै एक प्रकारको	चर्पी नभएको
			(सार्वजनिक ढल)	(सेप्टिक ट्यांकी)			सौचालय प्रयोग गर्ने परिवारको सङ्ख्या	सौचालय प्रयोग गर्ने परिवारको सङ्ख्या (प्रतिशतमा)	
	नेपाल	६६६०८४१	६५३७१०	३६६७७८०	२००५४८०	३२३८१	६३५९३५१	९५.४७	३०१४९०
	कर्णाली	३६६०३७	८१४९	२२०२२६	१२६७७९	१२८७	३५६४४१	९७.३८	९५९६
१	डोल्पा	९३८०	१८५	४२३४	४१३२	७८	८६२९	९१.९९	७५१
२	मुगु	१२४३०	२५	३११७	८५११	९२	११७४५	९४.४९	६८५
३	हुम्ला	११२०४	५८	१५९२	८८९९	५४	१०६०३	९४.६४	६०१
४	जुम्ला	२४४२२	३३२	१२६०३	१०७४४	९४	२३७७३	९७.३४	६४९
५	कालिकोट	२६७७०	१५९	२१६३२	३९५९	९२	२५८४२	९६.५३	९२८
६	दैलेख	५४५९४	१८९४	२४०५६	२७३२३	२०१	५३४७४	९७.९५	११२०
७	जाजरकोट	३७४५३	१३२०	२०६२६	१४३३७	१०४	३६३८७	९७.१५	१०६६
८	रुकुम-पश्चिम	३७२९०	१०३६	२१४९२	१४०७९	१४३	३६७५०	९८.५५	५४०
९	सल्यान	५४६७२	१४३६	३८८३२	१३२३८	८३	५३५८९	९८.०२	१०८३
१०	सुर्खेत	९७८२२	१७०४	७२०४२	२१५५७	३४६	९५६४९	९७.७८	२१७३

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१५

कर्णाली प्रदेशमा उमेरगत जनसङ्ख्याको विवरण

क्षेत्र	लिंग	जम्मा	०-४	५-९	१०-१४	१५-१९	२०-२४	२५-२९	३०-३४	३५-३९	४०-४४	४५-४९	५०-५४	५५-५९	६०-६४	६५-६९	७०-७४	७५-७९	८०-८४	८५-८९
नेपाल	जम्मा	२९१६४५७८	२४३९२८३	२७६६४२७	२९०९८६५	२९६६४०४	२७८३०६०	२४५९३४९	२१४७७१२	२०४१४९२	१७४७८३२	१४३६०४०	१४१३८५२	१०७५९४४	९५५६०४	७७६९८	६०९३७०	३५३२०३	१६१५५६	७८३८९
	पुरुष	१४२५३५५१	१२९०५२५	१४४३३४०५	१४९५९५४	१४९४५२३	१३०९०१८	११२२२४२	९७८९७६	९३६९३९	८२८४९३	६८७५२५	६९२४९४	५३७५५८	४६५९६२	३७९६८९	२९२०५४	१७०९९८	७८३९५	३६८८८
	महिला	१४९११०२७	११४८७५८	१३२३०८२२	१४१३९११	१४७१८८१	१४८२०४२	१३३३७०७	११६५६७३	११०४५६१	९१९३३९	७६०२५९	७२१३५८	५३८३८६	४८९६४२	३९७२९९	३१७३१६	१८२२०५	८३२४१	४१४३९
कर्णाली	जम्मा	१६८८४१२	१६८८०१	१८१७१८	२०८३७२	१९६७४४	१७२६१	१३३३३२	११०६२९	१००४९०	८६१३९	७३०५५	६९७०६	५३६८३	४७९८७	३४७८०	२८७७०	१४४५३	५२५०	२००४
	पुरुष	८२३७६१	८८५५८	९३३४५	१०५६७	९५५५२	७८७९४	६२८४७	५१७८०	४६६०२	३९६९१	३४९३०	३४०९४	२७०९४	२३४३०	१७९६	१३३५२	६७९०	२६०५	९७८
	महिला	८६४६५१	८०२४३	८८३७३	१०२७०१	१०११९२	९२४६७	७०४८५	५८८६९	५३८८८	४६४४८	३८१२५	३९६९२	२६५८९	२४५५७	१७८४४	१४४१८	७६६३	२६४५	१०२६
डोल्पा	जम्मा	४२७७४	३६३८	४७८५	५१३०	४७९२	४३३७	३९८१	३२४१	२९१८	२२९७	१९९१	१६११	१४०३	११३६	७२०	४९५	२१२	४८	२४
	पुरुष	२१३७	१८१९	२४२७	२५१५	२३३२	२१२७	२०११	१६८४	१५२७	११३०	१००९	८५४	६८८	५२७	३६२	२२७	८७	२८	११
	महिला	२१४०३	१८१९	२३५८	२६१५	२४६०	२२१०	१९७०	१५५७	१३९१	११६७	९८२	७५७	७५५	६०९	३५८	२६८	१२५	२०	१३
सुनु	जम्मा	६४५४९	६९४०	८२७०	८६८०	६७८५	६३१०	४९२६	४१७	३६१८	२९८५	२६६६	२२९१	२०७७	१७७८	१०९३	११९८	४९९	१६२	६०
	पुरुष	३२३८१	३५२९	४२७४	४४५२	३२३८	३०९६	२४७४	२०६५	१८०७	१४७५	१३५४	११८९	११६४	८६०	५६९	५४१	२५०	७७	३३

महिला	३२१६८	३४११	३९९६	४२२८	३५४७	३२९४	२४५२	२१०६	१८११	१५१०	१३१२	११०२	९१३	९१८	५२४	६५७	२४९	८५	२७
-------	-------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	------	-----	-----	-----	-----	-----	----	----

हुम्ला

जम्मा	५५३९४	६०६९	६७५९	७१७२	५२८१	४३८६	४०४६	३८६३	३६२३	२८३२	२४६३	२२६१	१९०९	१७५४	१०९९	१००८	५२२	२००	८९
पुरुष	२७८८६	३१२३	३४१४	३६२४	२५१०	२१२९	२०७३	१९३८	१८७४	१३७२	१२९७	११८५	१०३३	८८१	५७२	४६५	२३०	९९	४३
महिला	२७५०८	२९४६	३३४५	३५४८	२७७१	२२५७	१९७३	१९२५	१७४९	१४६०	११६६	१०७६	८७६	८७३	५२७	५४३	२९२	१०१	४६

सुनसरी

जम्मा	११८३४९	१०७०२	१२५७९	१४६३८	१४००३	१२७५१	९९२७	८२२९	७२३६	६१५२	५४७३	४६७४	३८७४	३२६१	१९५९	१८९१	६३५	२३८	६५
पुरुष	५९२२८	५७०५	६४९१	७३०९	६८१४	६०१२	४९६७	४०७७	३६९८	२८७०	२८७२	२३४२	२०१९	१६३७	९८३	९२४	३२३	१३१	३१
महिला	५९१२१	४९९७	६०८८	७३२९	७१८९	६७३९	४९६०	४१५२	३५३८	३२८२	२६०१	२३३२	१८५५	१६२४	९७६	९६७	३१२	१०७	३४

कालिकोट

जम्मा	१४५२९२	१६६१४	१६९९८	२०३२३	१७७३९	१४७८६	१०३६६	८११३	७३३२	६११२	५६८८	५३१०	४६३१	४४१४	२७६२	२४०५	१०७३	३९२	१४१
पुरुष	७२२४५	८७५७	८६८३	१०३६६	८५१३	६९२१	५२६२	३९६३	३५९८	२८२३	२७८५	२६६७	२४४१	२१३४	१४०३	११४९	५०८	२०२	७०
महिला	७३०४७	७८५७	८३१५	९९५७	९२२६	७८६५	५१०४	४१५०	३७३४	३२८९	२९०३	२६४३	२१९०	२२८०	१३५९	१२५६	५६५	१९०	७१

दैलेख

जम्मा	२५२३१३	२६८०५	२७७५२	३२०८४	२९५१९	२४९०७	१८७९७	१४५०१	१३४४३	१२१०३	१०६१०	१११३५	८२८३	७६०१	५७३३	४९४२	२६५२	९३९	३४३
पुरुष	१२०७७४	१३९३९	१४०५९	१६०८२	१४१०१	११०९८	८६८६	६७३१	५७२३	५३९३	४७११	५२७४	४१५६	३७७६	२८६४	२१९२	१२५५	४९६	१६६
महिला	१३१५३९	१२८६६	१३६९३	१६००२	१५४१८	१३८०९	१०१११	७७७०	७७२०	६७१०	५८९९	५८६१	४१२७	३८२५	२८४९	२७५०	१३९७	४४३	१७७

जाजरकोट

जम्मा	१८९३६०	२१६१०	२२७५६	२६०५१	२३१६१	१८७६६	१३६५१	१०८९४	१०२८१	८८९६	७६५२	७२१२	५३१६	४८६३	३४०६	२७७२	१४३२	४२१	१६६
पुरुष	९४०६३	११०५८	११४९२	१३००८	११३२१	९०४०	६८२४	५३६६	४९०३	४२३७	३८१६	३६९३	२७९१	२४८२	१८१८	१२७३	६२३	२०१	८१
महिला	९५२६९	१०५५२	११२६४	१३०४३	११८४०	९७२६	६८२७	५५२८	५३७८	४६५९	३८३६	३५२१	२५२५	२३८१	१५८८	१४९९	८०९	२२०	८५

लुक्म - पश्चिम

जम्मा	१६६७४०	१६५३९	१७४२२	२०२०८	१९८६३	१७८८५	१३२४७	११२७४	९५८६	८५०३	७०६८	६७३१	५३००	४७१५	३५१७	२९१३	१३६९	५१०	१७७
पुरुष	८१०९१	८८३५	८९८०	१०२१६	९५५१	८०९१	६२११	५३१६	४४६९	३८४८	३३२७	३२२६	२६०८	२२२४	१७४१	१३७८	६६६	२४०	८६
महिला	८५६४९	७७०४	८४४२	९९९२	१०३१२	९७९४	७०३६	५९५८	५११७	४६५५	३७४१	३५०५	२६९२	२४६९	१७७६	१५३५	७०३	२७०	९१

सल्यान																			
जम्मा	२३८५१५	२३०९८	२३३७३	२६७५९	२८२०९	२५१६४	१९२५७	१५५१४	१४०५४	१२८१४	१०९६९	१०६५८	८०३३	७२३५	५८७४	४२१३	२१९०	६७५	२६०
पुरुष	११४९८२	१२१५०	११९५१	१३६१५	१३७८८	११५१९	८८७१	७०८२	६२४६	५७४७	५०४९	५१४६	३९३७	३४८५	२८४३	१९६७	१०७०	३१७	१३२
महिला	१२३५३३	१०९४८	११४२२	१३१४४	१४४२१	१३६४५	१०३८६	८४३२	७८०८	७०६७	५९२०	५५१२	४०९६	३७५०	३०३१	२२४६	११२०	३५८	१२८
सुर्खेत																			
जम्मा	४१५१२६	३६७८६	४१०६४	४७३२७	४७३९२	४२१६९	३५१३४	३०८२९	२८३९९	२३४४५	१८४७५	१७८२३	१२८५७	११२३०	८६३७	६९३३	३८६९	१६६५	६७९
पुरुष	१९९७४०	१९६८३	२१५७४	२४४८४	२३३८४	१८८४१	१५४६८	१३५३८	१२७५७	१०७९६	८७१०	८५१८	६२५७	५३९४	४०४१	३२३६	१७७८	८१४	३२५
महिला	२१५३८६	१७१०३	१९४९०	२२८४३	२४००८	२३३२८	१९६६६	१७२९१	१५६४२	१२६४९	९७६५	९३०५	६६००	५८३६	४५९६	३६९७	२०९१	८५१	३५४

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१६ कर्णाली प्रदेशमा उमेरगत जनसङ्ख्याको विवरण (प्रतिशतमा)

क्षेत्र	लिंग	जम्मा जनसङ्ख्या	०-१४	०-१९	१५-३९	१५-५९	२०-५९	०-५९	६५ वा सो भन्दा माथि
नेपाल									
	जम्मा	२९१६४५७८	२७.८३	३८.००	४२.५१	६१.९६	५१.७९	८९.७९	६.९३
	पुरुष	१४२५३५५१	२९.६८	४०.१६	४०.९३	६०.१९	४९.७१	८९.८७	६.८६
	महिला	१४९११०२७	२६.०६	३५.९३	४४.०२	६३.६६	५३.७९	८९.७२	७.००
कर्णाली									
	जम्मा	१६८८४१२	३३.१०	४४.७५	४२.२०	५८.९३	४७.२८	९२.०४	५.१२
	पुरुष	८२३७६१	३४.९१	४६.५१	४०.७३	५७.२२	४५.६२	९२.१३	५.०२
	महिला	८६४६५१	३१.३८	४३.०८	४३.५९	६०.५६	४८.८६	९१.९४	५.२२
डोल्पा									
	जम्मा	४२७७४	३१.६९	४२.८९	४५.०५	६२.१२	५०.९२	९३.८०	३.५४
	पुरुष	२१३७१	३१.६४	४२.५५	४५.३०	६२.५२	५१.६१	९४.१६	३.३७

महिला	२१४०३	३१.७३	४३.२३	४४.८०	६१.७२	५०.२२	९३.४५	३.७१
सुगु								
जम्मा	६४५४९	३७.०१	४७.५२	३९.९९	५५.५१	४५.००	९२.५२	४.७३
पुरुष	३२३८१	३७.८५	४७.८५	३८.९१	५४.९१	४४.९२	९२.७६	४.५८
महिला	३२१६८	३६.१७	४७.२०	४१.०७	५६.१०	४५.०८	९२.२७	४.८७
हुम्ला								
जम्मा	५५३९४	३६.१०	४५.६४	३८.२७	५५.३६	४५.८२	९१.४६	५.३७
पुरुष	२७८८६	३६.४४	४५.४४	३७.७४	५५.२६	४६.२६	९१.७०	५.१४
महिला	२७५०८	३५.७७	४५.८४	३८.८१	५५.४५	४५.३८	९१.२२	५.६१
जुम्ला								
जम्मा	११८३४९	३२.०४	४३.८७	४४.०६	६१.११	४९.२७	९३.१५	४.१०
पुरुष	५९२२८	३२.९३	४४.४४	४३.१७	६०.२३	४८.७२	९३.१६	४.०८
महिला	५९१२१	३१.१५	४३.३१	४४.९६	६१.९९	४९.८३	९३.१३	४.१२
कालिकोट								
जम्मा	१४५२९२	३७.१२	४९.३३	४०.१५	५५.११	४२.९१	९२.२४	४.७३
पुरुष	७२२४५	३८.४३	५०.२२	३९.११	५३.९५	४२.१६	९२.३८	४.६७
महिला	७३०४७	३५.८२	४८.४६	४१.१८	५६.२७	४३.६४	९२.१०	४.७८
दैलेख								
जम्मा	२५२३१३	३४.३४	४६.०४	४०.१०	५६.७९	४५.०९	९१.१३	५.८६
पुरुष	१२०७७४	३६.५०	४८.१७	३८.३७	५४.५४	४२.८७	९१.०४	५.८३
महिला	१३१५३९	३२.३६	४४.०८	४१.६८	५८.८६	४७.१४	९१.२२	५.८८
जाजरकोट								
जम्मा	१८९३६०	३७.१७	४९.४०	४०.५३	५५.८९	४३.६६	९३.०५	४.३८
पुरुष	९४०६३	३७.८०	४९.८४	३९.८२	५५.२७	४३.२४	९३.०७	४.२९
महिला	९५२९७	३६.५४	४८.९६	४१.२४	५६.४९	४४.०७	९३.०३	४.४७

रुकुम - पश्चिम								
जम्मा	१६६७४०	३२.४९	४४.४०	४२.९७	५९.५३	४७.६२	९२.०२	५.१६
पुरुष	८१०९१	३४.५७	४६.३५	४१.४८	५७.५२	४५.७५	९२.०९	५.१३
महिला	८५६४९	३०.५२	४२.५६	४४.३९	६१.४३	४९.३९	९१.९४	५.१८
सल्यान								
जम्मा	२३८५१५	३०.७०	४२.५३	४२.८५	६०.६६	४८.८३	९१.३६	५.६१
पुरुष	११४९८२	३२.८०	४४.७९	४१.३२	५८.६०	४६.६१	९१.४१	५.५६
महिला	१२३५३३	२८.७५	४०.४२	४४.२७	६२.५६	५०.८९	९१.३१	५.६५
सुर्खेत								
जम्मा	४१५१२६	३०.१५	४१.५७	४४.३१	६१.७९	५०.३८	९१.९५	५.३५
पुरुष	१९९७४०	३२.९१	४४.६२	४२.०५	५९.२१	४७.५०	९२.१२	५.१७
महिला	२१५३८६	२७.६०	३८.७४	४६.४०	६४.१९	५३.०४	९१.७८	५.५१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१७

जातजाति सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

जातजाति/क्षेत्र	नेपाल	कर्णाली	डोल्पा	मुगु	हुम्ला	जुम्ला	कालिकोट	दैलेख	जाजरकोट	रुकुम पश्चिम	सल्यान	सुर्खेत
क्षेत्री	१६.४५	४२.१६	४७.४	५०.५४	३६.५७	६०.२४	२९.६१	३५.३	३९.२९	५३.१	५८.९५	३१.७५
पहाडी ब्रहामण	११.२९	८.०३	१.०६	४.६२	६.३९	९.८६	१५.२	९.६४	४.५०	३.७३	२.१४	१२.२२
मगर	६.९०	१०.४३	१२.१	०.११	१.१८	०.१९	०.४४	९.०७	८.९४	१३.८	१४.५९	१७.२७
थारु	६.२०	०.५२	०.१	०.०५	०.०७	०.०८	०.०६	०.०४	०.०८	०.०९	०.०८	१.९०
तामाङ	५.६२	०.२६	०.६१	१.७६	२.७३	०.५४		०.११	०.०२	०.०३	०.०२	०.०९
नेवार	४.६०	०.२७	०.१६	०.०२	०.०३	०.२१	०.०२	०.२८	०.१२	०.११	०.४९	०.५०

विश्वकर्मा	५.०४	१६.२३	९.३५	१४.४२	९.९६	७.५१	१८.७४	१९.६४	२२.६२	१४.८	११.२३	१८.१२
मुसलमान	४.८६	०.१९	०.०६	०.०२	०.०३	०.०६		०.१९	०.०४	०.०६	०.११	०.५३
यादव	४.२१	०.०१	०.०३	०.०२		०.०२		०.०१		०.०१	०.०१	०.०२
राई	२.२०	०.०३	०.०३	०.०४	०.०४	०.०१		०.०२	०.०१	०.०१	०.०६	०.०६
गुरुड	१.८६	०.७४	५.९७		०.९२	०.१६	०.०२	१.२	०.०७	०.२६	०.१	१.३०
परियार	१.९४	४.०५	१.५७	५.३८	४.१८	२.६५	५.६१	५.०९	३.९३	३.६६	२.७२	४.३०
ठकुरी	१.७०	१०.४९	५.७६	१४.४९	१८.४१	७.९७	२४.४७	१३.७८	१६.२५	५.९१	३.३४	६.४५
याक्थुड/लिम्बु	१.४२	०.०१			०.०२	०.०१		०.०१	०.०१	०.०१	०.०१	०.०२
मिजार	१.५५	२.८४	२.८८	२.४६	२.६४	७.६५	३.९१	३.०३	२.०७	२.१३	१.८८	२.२३
तेली	१.४८	०.०१				०.०१		०.०१			०.०१	०.०१
चमार/हरिजन/राम	१.३५											
कोइरी/कुशवाह	१.२२											०.०१
मुसहर	०.९१							०.०१				
कुर्मी	०.९५					०.०१						
सन्यासी/दशनामी	०.६८	१.३०		०.३४	०.०२	०.९३	०.९१	१.२१	१.०८	१.०६	३.१५	१.२०
धानुक	०.८६											
दुसाद/पासवान/पासी	०.८६											
मल्लाह	०.७१	०.०१		०.२५				०.०१				
केवट	०.६३											
कथावनियान	०.१८	०.०१	०.०३			०.०१	०.०१	०.०२				०.०१
ब्रहामण-तराई	०.७५	०.०२				०.०२	०.०१	०.०१	०.०१	०.०१	०.०१	०.०५

कानु	०.५२											०.०१
कुमाल	०.४४	०.१४		०.३८			०.५८	०.१२	०.०१	०.२१	०.१२	०.०६
घर्ती/भुजेल	०.४१	०.१०	०.०३			०.३७	०.०९	०.०३	०.०३	०.०८	०.१३	०.१२
हजाम/ठाकुर	०.४७	०.०१				०.०२		०.०१	०.०१		०.०१	०.०४
राजवंशी	०.४५	०.०१							०.०१		०.०२	०.०१
शेर्पा	०.४५	०.०१		०.०२								०.०२
माझी	०.३८	०.१०						०.५५	०.०१			०.०७
सोनार	०.३२	०.१०	०.०३	०.०२	०.५४	०.२४	०.०२	०.१२	०.०८	०.०३	०.०८	०.१
सुनुवार	०.२७	०.२०	०.१६	०.०३	०.२६	०.१३	०.१३	०.१७	०.०९	०.४	०.२८	०.२१
बादी	०.०४	०.२८					०.०१	०.२१	०.५६	०.३६	०.२७	०.४६
थामी	०.११	०.०२		०.१९	०.१४							
गाडेरी/भेदियार	०.१२						०.०३		०.०१			
खवास	०.०८							०.०१				
धुनिया	०.०५			०.०२								
राजघोव	०.०५								०.०१			
भोटे	०.०५	०.३६	०.३	०.१८	८.४४	०.६६	०.०५					०.०७
थकाली	०.०४	०.०१	०.०७			०.०४		०.०१	०.०१	०.०१		०.०२
कोरी	०.०७	०.०१		०.०३	०.०३		०.०३		०.०१			०.०१
छन्त्याल/छन्तेल	०.०४	०.०१				०.०९						०.०४
हेल्मो/होल्मोपा	०.०३					०.०४						
बोटे	०.०४	०.०१										०.०४

गाइने	०.०२	०.०५			०.०३	०.०७	०.०३	०.०३	०.१२			
जिरेल	०.०२			०.०३								
दुरा	०.०२							०.०१				
राजी	०.०२	०.०९							०.३६			
डोल्पो	०.०२	०.३१	१२.००		०.१३							
व्यासी/सउका	०.०२	०.२३			६.९८							
राउटे		०.०१							०.०६			
रानाथारु	०.२९	०.०१					०.०१	०.०६				
मुगल/मुगुम	०.०१	०.११		२.५५		०.१२						
पुन	०.०३							०.०१	०.०१			
कारमारोड	०.०१	०.०९		२.२३		०.०१						
अन्य	०.०२	०.०१	०.१८	०.०९	०.०७	०.०७	०.०५	०.०५	०.०७	०.०७	०.०५	०.०४
विदेशी	०.४७	०.०४				०.०४			०.०१	०.०२	०.१४	

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१८

धर्म सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

जिल्ला	हिन्दु (प्रतिशतमा)	बौद्ध (प्रतिशतमा)	इस्लाम (प्रतिशतमा)	किरीत (प्रतिशतमा)	क्रिश्चियन (प्रतिशतमा)	प्रकृति (प्रतिशतमा)	बोन (प्रतिशतमा)	जैन (प्रतिशतमा)	बहाई (प्रतिशतमा)	शिख (प्रतिशतमा)
नेपाल	८१.१८७	८.२०७	५.०८५	३.१६९	१.७५७	०.३५०	०.२३०	०.००८	०.००२	०.००५
कर्णाली	९४.७००	३.१५६	०.२११	०.००६	१.७४५	०.१७८	०.०३२			

डोल्पा	७०.६२७	२७.७७२	०.०७५	०.०१२	०.४५१	१.०६४	
मुगु	९१.७७१	७.४३२	०.०२०	०.००३	०.७७५		
हुम्ला	८७.४४८	१२.१४९	०.०००	०.०४९	०.३५४		
जुम्ला	९७.२९६	१.४५४	०.०८३	०.००३	१.१६२	०.००१	०.००१
कालिकोट	९९.७९१	०.०६६	०.००६	०.००३	०.१३०	०.००५	
दैलेख	९५.९११	२.७५४	०.१९३	०.००८	०.८०६	०.३२२	०.००६
जाजरकोट	९८.६५२	०.३०८	०.०३५	०.००१	०.९३५	०.०६८	
रुकुम पश्चिम	९७.५३३	०.६०८	०.०५६	०.००२	१.२२५	०.५७२	०.००४
सल्यान	९५.८९०	१.१०२	०.१२२	०.००३	२.७१५	०.१७०	
सुर्खेत	९१.६०४	४.०७०	०.५९८	०.००५	३.५३७	०.१६९	०.०१५

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८

अनुसूची-१९

मातृभाषा सम्बन्धी विवरण (प्रतिशतमा)

मातृभाषा	नेपाल	कर्णाली	डोल्पा	मुगु	हुम्ला	जुम्ला	कालिकोट	दैलेख	जाजरकोट	रुकुम पश्चिम	सल्यान	सुर्खेत
नेपाली	४४.८६	८८.८५	७५.२६	८६.२७	८१.८२	४२.८४	७३.२४	९५.९०	९८.७४	९८.३५	९८.२६	९२.१५
मैथली	११.०५	०.०४	०.०६		०.०३	०.०६	०.०१	०.०२	०.०१	०.०१	०.०२	०.०९
भोजपुरी	६.२४	०.०३	०.०७		०.०२	०.०३	०.०१	०.०२	०.०२	०.०१	०.०१	०.०८
थारु	५.८८	०.४६	०.०७	०.०३	०.०५	०.०५	०.०४	०.०३	०.०७	०.०७	०.०५	१.७३
तामाङ	४.८८	०.०८	०.१६	०.४६	०.०५	०.३६		०.०९	०.०१	०.०२	०.०१	०.०५
नेवारी	२.९६	०.०४			०.०३	०.०५	०.०१	०.०२	०.०१	०.०२	०.०२	०.०९
मगर धुत	२.७८	१.६०	१.४९	०.०२	०.०९	०.०४	०.१०	२.९६	०.२९	०.१८	०.४५	४.०५

डोटेली	१.७०	०.०४			०.०८	०.०२			०.०१	०.०१	०.०१	०.१३
उर्दु	१.४२	०.०१										०.०४
अबघी	२.९६	०.०३	०.०३	०.०४	०.०२	०.०१	०.०१	०.०३	०.०२	०.०४	०.०३	०.०५
याक्थुड/लिम्बु	१.२०					०.०२						०.०१
गुरुङ	१.१२	०.०९	०.३८			०.०६		०.०९	०.०१	०.०१	०.०१	०.२४
बैतडेली	०.५२	०.०१				०.०१	०.०१	०.०१	०.०१			०.०१
राई	०.५०	०.०१			०.०३							०.०१
अछामी	०.४८	०.०७										०.२९
शेर्पा	०.४०	०.०३			०.७७	०.०२						०.०१
हिन्दी	०.३४	०.०७	०.०५			०.०७		०.०१	०.०१	०.०४	०.०३	०.२२
मगर खाम	०.३१	०.८०	९.७४	०.०२	१.३५	०.२६	०.३४	०.५३	०.७५	१.२२	१.०२	०.१४
माझी	०.११							०.०१				
बाजुरेली	०.१९						०.०२					
बोटे	०.०३	०.०६	२.४४			०.०१						०.०१
घले	०.०८	०.०१	०.०९									०.०१
थकाली	०.०१					०.०२						
साङ्केतिक भाषा	०.०१					०.०४						
तिव्वती	०.०२											०.०१
छन्त्याल	०.०१											०.०२
राजी	०.०१	०.०६										०.२४

दैलेखी	0.02	0.02						0.03			0.07
छिलिड	0.09			0.03	0.04						
खस	0.40	६.३४		६.६८	५.७३	५१.१६	२६.१७	0.१५	0.02	0.09	0.१४
संस्कृत	0.0५	0.0१				0.0१		0.0१		0.0१	0.0१
डोल्पाली	0.0१	0.१८	७.१२								
मुसलवान	0.0६										0.0१
जुम्ली	0.0३	0.३१				४.१४		0.0१			0.0८
ब्याँसी	0.0१	0.0२		0.६८							
खाम्ची (राउटे)	0.00	0.0२						0.0७		0.0६	
मगर काइके	0.00	0.0६	१.९८			0.0९					
भोटे	0.0४	0.३३		0.२२	९.१४	0.३६					
मामारोड	0.0१	0.१५		३.८०		0.0१					
मुगाली	0.0१	0.१०		२.३४		0.१८					
तिछुरोड पोइके	0.00	0.0२	0.९६								
डोन	0.0१										
मुण्डा	0.0१										
केवारत	0.0१										
अन्य	0.0१	0.0१	0.११	0.१०	0.0८	0.0५	0.0५	0.0२	0.0३	0.0२	0.0१

स्रोत: राष्ट्रिय जनगणना, २०७८